

Najaarsnota 2023

Inhoudsopgave

Inleiding	3		
Bestuurlijke samenvatting.....	4	Product 3.3	Cultuur.....46
Financiële samenvatting.....	5	Programma 4	Ruimtelijk beleid en ontwikkeling
Programma 1 Bestuur en Organisatie.....	7	Product 4.1	Ruimtelijke ordening en vergunningverlening
Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie	8	Product 4.2	Wonen
Product 1.2 Dienstverlening	11	Product 4.3	Economie
Product 1.3 Veiligheid	12	Product 4.4	Verkeer en vervoer.....
Programma 2 Sociaal Domein.....	20	Product 4.5	Gebiedsontwikkeling
Product 2.1 Algemeen sociaal domein	21	Product 4.6	Duurzaamheid
Product 2.2 Werk en inkomen.....	29	Programma 5	Fysieke omgeving
Product 2.3 Jeugd	32	Product 5.1	Beheer buitenruimte
Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning	34	Product 5.2	Afval, riolering en begraven
Product 2.5 Volksgezondheid	35	Product 5.3	Vastgoed
Programma 3 Maatschappelijk Domein	42	Financiële producten	90
Product 3.1 Sport	43	Bijlage 1	Mutaties op de investeringen
Product 3.2 Onderwijs.....	43	Bijlage 2	Mutaties op de reserves en voorzieningen
		Bijlage 3	Programma duurzaamheid & klimaatadaptatie

Inleiding

De najaarsnota geeft u inzicht in de huidige meerjarenbegroting en de voorstellen tot budgetaanpassing. Ook geeft de nota een doorkijk naar hetgeen in 2024 op ons afkomt. Het betreft de eerste begrotingswijziging op de primitieve begroting 2024. Uitgangspunten zijn de doelstellingen en inspanningen zoals overeengekomen in de Programmabegroting 2023-2026, eventueel aangepast als gevolg van een bijstelling in de Zomernota 2023. Alle doelstellingen en inspanningen waarop gerapporteerd is in de Zomernota 2023 komen terug in deze najaarsnota voorzien van de huidige stand van zaken.

Proces herstelplan

Tijdens de behandeling van de Zomernota 2023 (juli 2023) is met de raad afgesproken om met een herstelplan tot een structureel sluitende begroting voor het jaar 2024 te komen. Het college van burgemeester en wethouders (hierna te noemen: het college) is in de zomermaanden tot een gewogen voorstel aan maatregelen gekomen, deze zijn in twee fasen onder te verdelen:

1. Maatregelen fase 1: Welke maatregelen zijn op kort termijn te nemen en hebben slechts een beperkt maatschappelijk effect? Dit zijn over het algemeen technische maatregelen. Er is vooral kritisch gekeken wat er gezien de beperkte interne capaciteit, maar ook de beperkte beschikbaarheid op de markt, werkelijk aan investeringen uitgevoerd kan worden. Zijn dit maatregelen die al vanaf begrotingsjaar 2023 genomen kunnen worden, dan zijn deze opgenomen in de Najaarsnota 2023. Daarnaast zijn er ook technische maatregelen vanaf 2024. Deze hebben te maken met de uitwerking van de financieel technische uitgangspunten in de begroting 2023 en maken daardoor geen onderdeel uit van deze najaarsnota.
2. Maatregelen fase 2: Deze maatregelen hebben een maatschappelijk effect en maken daardoor onderdeel uit van de begroting 2024.

Uiteindelijk zijn alle maatregelen uit het herstelplan 2024 onderdeel geworden van of de Najaarsnota 2023 of de Programmabegroting 2024-2027. Hierdoor is een separaat herstelplan komen te vervallen. In deze najaarsnota zijn de maatregelen fase 1 als voorstel opgenomen onder de verschillende programma's.

Leeswijzer

De eerste onderdelen in deze najaarsnota geven inzicht op hoofdlijnen. In de bestuurlijke samenvatting wordt de richting van het college geschetst en de financiële samenvatting geeft inzicht in de financiële positie van de gemeente Zuidplas.

- [Inleiding](#)
- [Bestuurlijke samenvatting](#)
- [Financiële samenvatting](#)

Vervolgens leest u in de stand van zaken in de verschillende programma's. Daar wordt ingegaan op de voortgang van het bestaand beleid, op de doelstellingen, inspanningen, planning en inzet van middelen. Per programma worden de financiële bijstellingen op de lopende begroting toegelicht; structurele effecten worden als wijziging op de Programmabegroting 2024-2027 verwerkt.

In de bijlagen wordt verdiepende informatie aangeboden voor de lezer die meer onderbouwing en achtergrondinformatie zoekt. Voor het programma duurzaamheid en klimaatadaptatie is de voortgang als bijlage opgenomen:

- [Bijlage 1 Mutaties op de investeringen](#)
- [Bijlage 2 Mutaties op de reserves en voorzieningen](#)
- [Bijlage 3 Voortgang programma Duurzaamheid & klimaatadaptatie](#)

Bestuurlijke samenvatting

De trends en ontwikkelingen die de eerste helft van 2023 kenmerkten, hebben nog steeds een weerklank binnen onze maatschappij. De val van het kabinet aan het begin van de zomer heeft de onzekerheden alleen maar vergroot. Antwoorden op actuele maatschappelijke vraagstukken vanuit het Rijk blijven uit in afwachting van de landelijke verkiezingen en de daaropvolgende coalitievorming.

Ondanks dat duidelijkheid op belangrijke dossiers uitblijft, blijft de gemeente Zuidplas haar maatschappelijke verantwoordelijkheid nemen. We kiezen voor slimme investeringen en maken zo veel mogelijk gebruik van additionele middelen. We blijven ontwikkelen in al onze dorpen, om zo te blijven bijdragen aan een oplossing voor de woningnood. In navolging van besluitvorming van de gemeenteraad blijft het college zich inspannen om de Oekraïne-opvang op de Kleine Vink te realiseren, om zo de huidige bewoners van de Oase te kunnen blijven opvangen zolang de oorlog in Oekraïne voortduurt. Zuidplas maakt zich hard voor de realisatie van een regionale opvanglocatie, voor andere groepen ontheemden. Ook op het gebied van het sociaal domein laat duidelijkheid over financiering op zich wachten. Toch werken wij nauw samen met onze regiopartners aan een toekomstbesteding sociaal domein. Een regionale werkorganisatie is in oprichting, de gemeenteraad is reeds geïnformeerd over het voornemen hier een Gemeenschappelijke Regeling voor op te richten.

De val van het kabinet leidt er ook toe dat duidelijkheid over de gemeentelijke financiën uitblijft. Zuidplas blijft zowel in regioverband als via de VNG druk uitoefenen om met voldoende middelen te komen om de gemeentelijke taken te kunnen uitvoeren. Desondanks staan wij gesteld voor een opgave om de begroting voor 2024 en verder structureel sluitend te maken. Reeds bij de zomernota heeft het college hierover bericht. Het structureel in balans brengen van de begroting betreft een omvangrijk proces, dat we stapsgewijs doorlopen. Het college stelt de gemeenteraad voor om met deze najaarsnota een aantal maatregelen door te voeren. Zo heeft het college zeer kritisch gekeken naar de structurele budgetten, in navolging van het raadsbesluit Zomernota. De overige maatregelen voor 2024 en 2025 worden via de begroting aan de gemeenteraad voorgelegd. Daarna wordt de meerjaren begroting voor 2026, 2027 en verder in structureel evenwicht gebracht. Uiteraard heeft het college in iedere stap van het proces een kritisch oog voor het voortdurend realistisch begroten. Door een juiste verdeling van middelen maken we zo groot mogelijke stappen in onze ambities.

In deze najaarsnota wordt een aantal bijstellingen voorgesteld. De noodzaak voor deze bijstellingen komt onder meer voort uit de krapte op de arbeidsmarkt. Wij voelen die als gemeente, zowel voor permanente invulling van vacatures, als ook in het aantrekken van tijdelijke arbeidscapaciteit. Desondanks blijft het college zich met de organisatie inspannen om ook in uitdagende omstandigheden continu te streven naar het hoogst haalbare.

Financiële samenvatting

Deze Najaarsnota 2023 is opgesteld in het licht van de benodigde bezuinigen die aangekondigd zijn bij de Zomernota 2023. Als gevolg van met name een hoge inflatie en onvoldoende compensatie van het Rijk voor onze taken zijn de lasten hoger gestegen dan de inkomsten. Financiële bijsturing is noodzakelijk om tot een sluitende begroting te komen. Het totaalpakket voor deze bijsturing op de begroting wordt inzichtelijk gemaakt bij de programmabegroting, die tegelijkertijd aan de gemeenteraad aangeboden wordt.

Vanwege de context van bezuinigen zijn geen nieuwe beleidsvoornemens opgenomen in deze najaarsnota. Ook is kritisch gekeken naar de planning van de uitgaven. Hier komt het volgende financiële beeld uit.

Financiële samenvatting Najaarsnota 2023	2023	2024	2025	2026	2027
	Bedragen x € 1.000				
Beginstand Zomernota/ Meicirculaire 2023	-6.743	-8.168	-6.480	-12.839	-14.033
Bijstellingen in deze Najaarsnota 2023	1.504	1.048	382	714	514
Bijstelling Septembercirculaire 2023	-431				
Totaal	-5.670	-7.120	-6.098	-12.125	-13.519

De grootste mutaties van deze najaarsnota zijn in de onderstaande tabel samengevat. Op de betreffende programma's zijn deze verder toegelicht.

Toelichting financiële verschillen Najaarsnota 2023	2023	2024	2025	2026	2027
				Bedragen x € 1.000	
Grootste mutaties Najaarsnota 2023 (> € 100.000)					
Bijstelling kapitaallasten IHP			226	660	385
Degeneratieopbrengsten	627	200	200	200	200
Verhoging electra openbare verlichting	-150	-200	-200	-200	-200
Bijstelling HR21		147	147	147	147
Bijstelling kapitaallasten o.b.v. Jaarrekening 2022	1.122				
Bijstelling budgetten bijstand (BUIG)	-777				
Bijstelling kapitaallasten groen en wegen		389			
Opheffen voorziening kunstwerken	341				
Vrijval reserveringen taakmutaties gemeentefonds	259	85			
Kredieten sportpark Swanla naar 2024		177			
Kredieten Op Moer naar 2024		153			
Herijking taakveld treasury	129				
Organisatie Tweede Kamer verkiezingen	-120				
Hogere rijksleges-afdracht reisdocumenten en rijbewijzen	119				
Extra kosten fundering noodlokalen Bermweg	-110				
Subtelling	1.440	951	373	807	532
Overige mutaties	64	97	9	-93	-18
Totaal mutaties	1.504	1.048	382	714	514

Programma 1 Bestuur en Organisatie

Toekomstbestendig en resultaatgericht

De gemeente Zuidplas stelt inwoners, ondernemers, samenwerkingspartners en bezoekers centraal en is hen optimaal van dienst. De gemeente gaat actief de dialoog aan en is transparant in haar communicatie en besluitvorming. Zuidplas houdt regie op ontwikkelingen en werkt samen in en met de regio. Alle inwoners zijn in staat zich thuis te voelen en met respect voor elkaar samen te leven. Inwoners, ondernemers, samenwerkingspartners en bezoekers worden daarom uitgenodigd om vanuit hun eigen verantwoordelijkheid bij te dragen aan de veiligheid en leefbaarheid van Zuidplas. Hiervoor bouwt de gemeente een toekomstbestendige, inclusieve (voor iedereen) organisatie die resultaatgericht en innovatief te werk gaat.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 1.1 Bestuur, organisatie en participatie
- 1.2 Dienstverlening
- 1.3 Veiligheid

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatie

Algemeen doel

Ondersteunen van inwoners bij de digitale dienstverlening om zaken te regelen via www.zuidplas.nl en om mee te praten en te participeren via www.maakzuidplas.nl. Verwachtingen bij inwoners en belanghebbenden helder maken door duidelijk te communiceren én goed na te denken over hoe we communiceren. Vooraf aangeven hoe en waarover we gaan participeren (en waarover niet), hoe de input vanuit inwoners en andere belanghebbenden wordt verwerkt in de plannen en op welke manier terugkoppeling plaatsvindt over de gemaakte keuzes.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bouwen aan vertrouwen in de (lokale) democratie*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. Voor eind 2026 is minimaal 70% van de gemeentelijke communicatie (standaardbrieven, websiteteksten en andere uitingen naar inwoners) op B1 niveau, zodat inwoners begrijpen waarover wordt geschreven.				<i>Handhaven</i> Uit de QuickScan blijkt inmiddels dat 80% van onze schriftelijke communicatie via standaarddocumenten (brieven, beschikkingen, vergunningen ed.) op taalniveau B2 en 20% op B1-niveau geschreven is. Op de gemeentelijke website is die verhouding 61% op B2-niveau en 35% op taalniveau B1.				
Effectindicator	Realisatie 2022	ZN 2023	NJN 2023	Begroting 2026				
Gemeentelijke communicatie B1	niet bekend	niet bekend	20%	≥ 70%				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Quickscan duidelijke taal van de huidige gemeentelijke communicatie (met name standaardbrieven, websiteteksten). Op basis van het resultaat van de scan besluit nemen tot het aanstellen van een schrijfcoach voor trainingen en het herschrijven van o.a. de standaardbrieven. Opzet plan van aanpak voor capaciteit en middelen. Via DVO vragen we ook ketenpartners op B1-niveau te communiceren.		Tussen februari en mei 2023 is de QuickScan uitgevoerd. Hieruit komt naar voren dat zowel bij de standaarddocumenten als de items op de website het gebruik van dure woorden, vaktermen, passieve en lange zinnen, en lange alinea's de boventoon voert. Met overwegend communicatie in B2 bereikt de gemeente minder dan de helft van haar bevolking (45%; bron: Loo van Eck). Omdat we een samenleving wensen waarin iedereen kan meedoen, is er nog een wereld te winnen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Duidelijker maken van verwachtingen en zorgen voor meer eenduidigheid in participatietrajecten, ook wanneer dit is uitbesteed.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. Vanaf 2023 wordt bij alle initiatieven, plannen en projecten van de gemeente het Kader Participatie toegepast, zodat dit een vast onderdeel is van het proces.	<i>Handhaven</i> Voor zowel interne als externe participatietrajecten wordt het Kader Participatie toegepast.
2. Vanaf 2024 wordt bij alle initiatieven die niet vanuit de gemeente worden gestart, de initiatiefnemer gewezen op het gebruik van de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven. De gemeente vereist van alle initiatiefnemers gebruik van deze handreiking en een participatieverslag.	<i>Handhaven</i> De handreiking participatie is gekoppeld aan de invoering van de omgevingswet. Deze wet gaat op 1 januari 2024 gelden. Dit proces wordt begeleid door een adviseur participatie. De handreiking wordt de komende maanden aangescherpt op basis van de pas vastgestelde Verordening Participatie.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Het Kader Participatie, de checklist en de handreiking participatie bij ruimtelijke initiatieven worden als vast format en eenduidig kader gebruikt bij participatietrajecten.		Het Kader Participatie en de checklist worden als vast format en eenduidig kader gebruikt bij participatietrajecten. De handreiking participatie wordt vanaf 1 januari 2024 van kracht.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Meer aandacht voor digitale veiligheid in de eigen organisatie.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. Uiterlijk 1-1-2025 voldoet Zuidplas volledig aan de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).	<i>Handhaven</i> De Informatieveiligheidsanalyse (GAP-analyse) en de risicoanalyse zijn opgesteld. De informatieveiligheidsanalyse geeft inzicht in de nog te nemen maatregelen. Op basis van deze analyse wordt een actieplan opgesteld waarin de te nemen maatregelen worden geprioriteerd op basis van risico afwegingen.
2. Vanaf medio mei 2023 start de bewustwordingscampagne binnen de organisatie.	<i>Handhaven</i> De bewustwordingscampagne is gestart in mei 2023.
3. Het werken aan de bewustwording van informatieveiligheid is als continue proces in de organisatie geborgd vanaf medio mei 2023.	<i>Handhaven</i>

				Bewustwording van Informatieveiligheid is met het starten van leren in frequente kleine stukken als continu proces geborgd. In de loop van het tweede halfjaar wordt hier een terugkerende toelichting voor nieuwe medewerkers en een e-learning aan toegevoegd.				
4. De AVG kent 5 niveaus van volwassenheid. We gaan naar volwassenheidsniveau 3 ("Bepaald") van de AVG per 1-1-2025 met elementen van niveau 4 ("Beheerst") voor eind 2026.				<i>Handhaven</i> In januari 2024 wordt er een tussentijdse meting gedaan op het volwassenheidsniveau.				
Effectindicator	Realisatie 2022	ZN 2023	NJN 2023	Begroting 2025	Begroting 2026			
Baseline Informatiebeveiliging Overheid	60%	60%	60%	100%				
Volwassenheidsniveau van de AVG	Niveau 1	Niveau 1	Niveau 1	Niveau 3	Niveau 3			

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Voortzetten van de bewustwordingscampagne omtrent informatieveiligheid en Privacy binnen de organisatie.		Dit is in mei 2023 gestart. De tussentijdse metingen van de informatiebewustzijn tests wordt gebruikt om verdere acties rondom bewustwording in te zetten.
Risicoanalyses voor privacy maken en de organisatie daarin trainen via de Zuidplas academie.		In samenwerking met een trainingsbureau is een bewustwordingscampagne ingezet op het gebied van informatieveiligheid en privacy.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "We zetten meer in op public affairs." uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
Uiterlijk 1-1-2024 heeft de gemeente de verantwoordelijkheid voor het opstellen en beheren van de lobby-agenda in de organisatie belegd en is er een eerste agenda opgesteld.	<i>Handhaven</i> Er is een start gemaakt, echter gezien de keuzes die voorliggen bij de programmabegroting zoals toegelicht in de bestuurlijke samenvatting wordt dit in 2023 niet meer opgepakt.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Uiterlijk 1-1-2024 is de lobby-agenda opgesteld.		Er is een start gemaakt, echter gezien de keuzes die voorliggen bij de programmabegroting zoals toegelicht in de bestuurlijke samenvatting wordt dit in 2023 niet meer opgepakt.

Product 1.2 Dienstverlening

Algemeen doel

Zuidplas staat voor een dienstverlening die optimaal bereikbaar, transparant, efficiënt en bij de tijd is. In de dialoog met inwoners en ondernemers stelt de gemeente zich dienstbaar en klantgericht op. Inwoners en ondernemers ervaren de gemeente als een professionele en betrouwbare organisatie die flexibel inspelt op hun vragen en behoefte.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Streven naar goede dienstverlening afgestemd op de behoefte van inwoners en ondernemers.*” uit spoor 5 organisatie en financiën, subspoor dienstverlening, communicatie en participatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. Voor eind 2023 heeft de gemeente inzicht in de doorlooptijden van de processen binnen het cluster Publieksplein waarbij er direct klantcontact is, zodat we deze in de servicenormen kunnen opnemen.				Gezien de keuzes die voorliggen bij de programmabegroting zoals toegelicht in de bestuurlijke samenvatting is de verwachting dat dit doel niet gehaald wordt.				
2. Eind 2024 zijn de servicenormen bij de dienstverlening van het cluster Publieksplein herijkt en handelen medewerkers daarnaar, zodat inwoners beter weten wat ze kunnen verwachten.				<i>Handhaven</i> In 2023 worden stappen gezet om de huidige dienstverlening en servicenormen inzichtelijk te hebben. In 2024 worden de vervolgstappen op deze doelstelling gemaakt.				
3. Voor eind 2026 voldoet het cluster Publieksplein minimaal 80% aan de servicenormen.				<i>Handhaven</i> De dienstverlening en bijbehorende servicenormen worden eerst in beeld gebracht.				
Effectindicator	Realisatie 2022	ZN 2023	NJN 2023	Begroting 2023				
Inzicht in doorlooptijden processen met direct klantcontact.	niet bekend	niet bekend	niet bekend	100%				
Servicenorm klantcontact	niet bekend	niet bekend	niet bekend	≥ 80%				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Inzicht krijgen in de doorlooptijden van de processen waarbij er direct klantcontact is.		Gezien de keuzes die voorliggen bij de programmabegroting zoals toegelicht in de bestuurlijke samenvatting is dit nog niet opgepakt.

Product 1.3 Veiligheid

Algemeen doel

Zuidplas draagt zorg en verantwoordelijkheid voor een veilige en leefbare gemeente voor inwoners, ondernemers en bezoekers.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Het bevorderen van de subjectieve en objectieve veiligheid.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>1. In de periode 2023-2026 blijkt uit bevolkingsonderzoek (veiligheidsmonitor) dat het veiligheidsgevoel bij inwoners in de gemeente niet lager wordt gewaardeerd dan met een 7 en in elk geval boven het landelijk gemiddelde ligt.</p>	<p><i>Handhaven</i></p> <p>De veiligheidsmonitor is een bevolkingsonderzoek naar veiligheid en leefbaarheid en wordt uitgevoerd in opdracht van het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het onderzoek wordt in de oneven jaren uitgevoerd, waarbij Zuidplas er sinds 2017 voor kiest het onderzoek vierjaarlijks uit te laten voeren. Met dien verstande dat in de tussenliggende oneven jaren als deelnemer aan de veiligheidsmonitor wel toegang krijgt tot de online databank van de veiligheidsmonitor. Daarin worden resultaten getoond van de jaren waarin Zuidplas niet ‘officieel’ deelneemt. Cijfers zijn iets minder nauwkeurig, maar laten wel trends zien op basis van landelijke steekproeven.</p> <p>Bij vierjaarlijkse deelname kiest Zuidplas ervoor een uitgebreidere analyse op de uitkomsten te laten maken voor betere duiding en wordt ook een groter aantal respondenten benaderd (800 i.p.v. gangbaar 400)</p> <p>In 2025 zal Zuidplas opnieuw deelnemen aan de Veiligheidsmonitor waaruit blijkt of de doelstelling wel of niet gehaald is.</p>
<p>2. In de periode 2023-2026 blijkt uit de criminaliteitscijfers dat de objectieve veiligheid bevorderd is ten opzichte van de cijfers 2019. Hierbij opgemerkt dat de criminaliteitscijfers 2020 en 2021 een verminderd reëel beeld geven door aanwezigheid coronavirus.</p>	<p><i>Handhaven</i></p> <p>In zowel het eerste als het tweede kwartaal van 2023 is 2022 is het aantal geregistreerde misdrijven gedaald ten opzichte van 2019.</p>

3. In 2023 is het beleid cameratoezicht herzien en is niet langer alleen sprake van statisch cameratoezicht, maar is dit ook flexibel en mobiel toepasbaar bij risicolocaties.				<i>Handhaven</i> Herziening van het beleid cameratoezicht is gaande. Naar verwachting zal in Q4 het nieuwe beleid cameratoezicht worden opgeleverd. Met de politie en het Openbaar Ministerie vindt reeds overleg plaats over de inzet van flexibel cameratoezicht zodat dit effectief en snel, alsook zorgvuldig kan worden toegepast.				
Effectindicator	Realisatie 2019	Realisatie 2022	Begroting 2023	ZN 2023	NJN 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Veiligheidsgevoel bij inwoners		7	N.t.b. in 2025	N.t.b. in 2025	niet bekend	N.t.b. in 2025	7 ≤ cijfer ≥ gem. NL	7 ≤ cijfer ≥ gem. NL
Objectieve veiligheid (totale misdrijven per 10.000 inwoners)	376,03	333,23	< 376,03	niet bekend	niet bekend	< 376,03	< 376,03	< 376,03

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Opstellen van onder andere een integraal veiligheidsbeleidsplan, herziening APV, prostitutiebeleid, herziening beleid Opiumwet, BIBOB-beleid, beleid Diefstal Opkoop Register, uitvoeringsplan mensenhandel, waaronder seksuele en arbeids-uitbuiting, beleidsregels woonoverlast, beleid huisuitzettingen.	€ 240.000	In 2023 worden in elk geval het beleid Opiumwet (Q3) en het integraal veiligheidsplan (Q3) opgeleverd. In Q2 2023 is bepaald dat, met in achtname van wettelijke bepalingen en bestuurlijke voorkeur, voorrang gegeven wordt aan het opmaken van beleid BIBOB en beleidsregels woonoverlast.
1.2 Intensiveren opbouw netwerk en contacten met stakeholders en partners in het veiligheidsdomein.		De gemeente werkt met diverse stakeholders en partners in het veiligheidsdomein samen. Door de formatieve uitbereiding is het mogelijk om meer constructief samen te werken en te blijven investeren in de relatie.
1.3 Structureel meer zichtbaarheid van handhavers in de openbare ruimte van maandag tot en met vrijdag (gehele dag en avond) en incidenteel in de weekenden.		Er is structureel meer zichtbaarheid van de handhavers in de dorpen. Ook is hierdoor de inzet van dorpshandhavers in de dorpen mogelijk. Door deze uitbreiding worden er naast de dagdiensten ook meer avonddiensten gewerkt (structureel van woensdag t/m vrijdag). Tevens wordt er ook structureel een dagdienst op zaterdag gewerkt. Op maandag- en dinsdagavond (en bij uitzondering zondagen) is er sprake van incidentele inzet naar gelang behoefte. Structurele inzet op maandag- en dinsdag avond is gelet op rusttijden, compensatieverlof, etc. roostertechisch met de huidige bezetting niet mogelijk.
1.4 Handhavingsteam is onderdeel van projectmatige aanpakken in samenwerking met interne en externe ketenpartners.		De gemeentelijke handhavers participeren in projectmatige aanpakken in samenwerking met interne en externe ketenpartners. Voorbeelden hiervan zijn:

		<ul style="list-style-type: none"> - De aanpak van huisvuil waar gezamenlijk met de clusters Buitendienst, IBOR en afvalinzamelaar op ingezet wordt. - Persoonsgerichte aanpak, waarbij overlastgevers integraal worden aangepakt in de buitenruimte maar ook thuis worden bezocht. - Aanpak van ondermijnende criminaliteit. De handhavers maken structureel deel uit van integrale controles.
2.1 Maken van structurele analyse van de maandelijkse criminaliteitscijfers.		Er vindt maandelijks een analyse plaats, integraal met de politie. Waar nodig worden accenten verlegd en gerichte acties ondernomen.
2.2 Naar aanleiding van de criminaliteitscijfers van de politie wordt meer preventief, op basis van analyse, doelgericht ingezet op wisselende veiligheidsvraagstukken.		Met de politie vindt nauw en structureel overleg plaats over de criminaliteitscijfers. Preventiemiddelen worden afgestemd en waar mogelijk en nodig vroegtijdig ingezet. In Q1 en Q2 2023 is onder meer ingezet op de preventie van criminaliteit in bedrijfspanden en (online) criminaliteit bij ouderen. In Q2 was er ook veel aandacht noodzakelijk voor jeugdoverlast/jeugdcriminaliteit.
3.1 Herziening beleid cameratoezicht en maken werkafspraken met de politie/ OM (uitvoeringsplan) met betrekking tot de inzet van mobiele camera's.		Naar verwachting zal in Q3 het nieuwe beleid cameratoezicht worden opgeleverd. Met de politie en het Openbaar Ministerie vindt reeds overleg plaats over de inzet van flexibel cameratoezicht zodat dit effectief en snel, maar zorgvuldig kan worden toegepast. Afspraken worden geborgd in een uitvoeringskader.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten van het bewustzijn over cyberveiligheid onder verschillende doelgroepen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In de periode 2023-2026 blijven wij aansluiten bij de landelijke preventiecampagnes met betrekking tot cyberveiligheid.	<i>Handhaven</i> Er blijft aangesloten worden bij landelijke acties en preventiecampagnes op het gebied van cyberveiligheid.
2. In de periode 2023-2026 maken wij inwoners en ondernemers voortdurend bewust van de risico's van cybercriminaliteit en continueren wij preventieacties vanuit team Veiligheid hieromtrent, samen met onze ketenpartners.	<i>Handhaven</i> Met publieke- en private partijen wordt samengewerkt om gedegen preventieacties te organiseren waarmee inwoners en ondernemers bewust worden gemaakt van de risico's van online criminaliteit.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Vergroten bewustzijn bij onze inwoners en ondernemers door actief aan te sluiten bij de landelijke preventiecampagnes rondom cyberveiligheid.		Er blijft aangesloten worden bij landelijke acties en preventiecampagnes op het gebied van cyberveiligheid. Team veiligheid monitort de landelijke campagnes. Hierbij wordt ook de samenwerking gezocht met afdeling communicatie en Stichting ZO!
2.1 Jaarlijks benadert het team Veiligheid samen met de politie actief de oudereninstellingen om in gesprek te gaan over de gevaren van cybercriminaliteit.		In maart, april en mei 2023 is in alle dorpen een voorlichtingsbijeenkomst georganiseerd door Stichting ZO! om ouderen bewust te maken van de risico's en signalen van online criminaliteit. De wijkagent en team veiligheid ondersteunen hierbij. Afzonderlijk hiervan blijft het team Veiligheid en politie samen actief in gesprek gaan bij de oudereninstellingen om te wijzen op de gevaren van cybercriminaliteit.
2.2 In de week van de veiligheid wordt extra jaarlijks aandacht gevestigd op de gevaren van cybercriminaliteit, onder meer via sociale media.		In 2023 vindt de week van de Veiligheid plaats in de week van 9 oktober. Via social media wordt jaarlijks op meerdere momenten informatie gedeeld over de gevaren van cybercriminaliteit.
2.3 Continueren (tot min. 2024) campagne Hack-Shield voor kinderen tot en met 12 jaar en verlengen bij succes.		Deze campagne wordt reeds gecontinueerd. Op basis van de uitkomsten van de evaluatie(s) wordt besloten of de campagne verlengd wordt.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 1.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer aandacht voor de bestuurlijke aanpak ondermijning, zo mogelijk gebiedsgericht.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In de periode 2023-2026 krijgt minimaal 95% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd als deze vatbaar zijn voor de bestuurlijke aanpak om zo het opwerpen van barrières tegen ondermijnende criminaliteit te vergroten en herhaling van crimineel ondermijnd gedrag te ontmoedigen.	<i>Handhaven</i> In zowel Q1 als Q2 van 2023 hebben 100% van de overtreders een bestuurlijke maatregel opgelegd gekregen zodra deze vatbaar daarvoor waren.
2. In de periode 2023-2026 wordt – naast incidentele (ad-hoc) controles – minimaal eens per drie maanden een integrale controle verricht in het kader van ‘awareness’, het tegengaan van overtredingen waarmee tevens ook de aanpak van ondermijnende criminaliteit vergroot wordt. We laten ons zien, krijgen zicht op wat er plaatsvindt, belonen waar het kan en pakken door waar het moet.	<i>Handhaven</i> Er worden minimaal eens per drie maanden integrale controles uitgevoerd, naast de integrale ad-hoc controles waar samenwerkende partners elkaar goed weten te vinden en snel kunnen schakelen. Waar mogelijk worden de resultaten gedeeld via de (sociale) media zodat dit ook een preventieve werking heeft. Overtreders worden aangepakt. Het nadrukkelijker belonen van naleefgedrag wordt verder uitgewerkt in deze periode.

<p>3. In de periode 2023-2026 wordt op projectmatige basis intergemeentelijke samenwerking versterkt bij de aanpak van ondermijnende criminaliteit, waar mogelijk gebiedsgericht. Daaronder wordt ook bedoeld de aanpak van mensenhandel en uitbuiting.</p>				<p><i>Handhaven</i> Begin 2023 is de aanpak ‘veilig buitengebied’ gestart. Hierbij wordt samengewerkt met andere gemeenten en ketenpartners in de regio Den Haag en het RIEC. Door de samenwerking is het mogelijk effectief in te zetten op het verbeteren van het bewustzijn (awareness) en de meldingsbereidheid omtrent ondermijnende criminaliteit in het buitengebied. Begin 2023 is ook gestart met een intergemeentelijke projectgroep die zich bezighoudt met de aanpak van mensenhandel en seksuele uitbuiting. Ook arbeidsuitbuiting wordt hierbij meegenomen.</p>				
Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2023	ZN 2023	NJN 2023				
Overtredders die een bestuurlijke maatregel opgelegd krijgen	niet bekend	≥ 95%	Q1-2023 100%					

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Uitgangspunt is dat de kosten die voortvloeien uit bestuurlijke maatregelen bij de aanpak van ondermijning altijd worden verhaald op de overtreder(s).		De kosten worden zo veel mogelijk verhaald op de overtredders.
2. Versterken van de integrale aanpak van ondermijning door op projectmatige basis intergemeentelijk samen te werken.		Begin 2023 is de aanpak ‘veilig buitengebied’ gestart. Hierbij wordt samengewerkt met andere gemeenten in de regio Den Haag en het RIEC. Door de samenwerking is het mogelijk effectief in te zetten op het verbeteren van het bewustzijn en de meldingsbereidheid omtrent ondermijning in het buitengebied. Begin 2023 is ook gestart met een intergemeentelijke projectgroep die zich bezighoudt met de aanpak van mensenhandel en seksuele uitbuiting. Ook arbeidsuitbuiting wordt hierbij meegenomen.
3. Anticiperen op fenomenen die zich rondom de diverse vormen van ondermijnende criminaliteit ontwikkelen, waarbij we projectmatig inzetten op specifieke gebieden.		Dit blijft het uitgangspunt. In 2023 zal worden ingezet op een aantal – niet nader te benoemen – fenomenen van ondermijnende criminaliteit. De vastgestelde fenomenen zijn gebaseerd op eigen en integrale analyses, signalen uit de regio en worden waar nodig bijgesteld.
4. Blijven aansluiten bij landelijke en regionale awareness-campagnes om inwoners en ondernemers te blijven voorzien van		Dit blijft het uitgangspunt. Tussen april en juni 2023 zal in het buitengebied actief het gesprek gevoerd worden over de risico’s en signalen van ondermijnende criminaliteit. Begin 2023 hebben

<p>preventietips om geen slachtoffer te worden van ondermijnende criminaliteit.</p>		<p>gesprekken plaatsgevonden met diverse pandeigenaren en makelaarskantoor (branchegericht) om het bewustzijn over ondermijning te vergroten en hen te faciliteren in kennis en kunde om ondermijnende criminaliteit tegen te gaan en samen met ons barrières op te werpen.</p>
<p>5. Vergroten van de zichtbaarheid van bestuurlijke interventies door actief te blijven communiceren over de uitgevoerde controles en werkzaamheden, maar ook fysiek door specialisten bestuurlijke aanpak herkenbaar aanwezig te laten zijn bij controles hetgeen de samenwerking en herkenbaarheid nog meer ten goede komt.</p>		<p>Dit blijft het uitgangspunt. Tot en met maart 2023 zijn er via de (sociale) media meerdere berichten geplaatst over uitgevoerde bestuurlijke interventies. Aan herkenbaarheid al dan niet op locatie bij bestuurlijke interventies wordt gewerkt. Hierbij opgemerkt dat herkenbaarheid zich zal richten op de functie/taken/team/resultaat, niet op personen/medewerkers.</p>

Financiële bijstellingen programma

1. Bestuur en organisatie		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2023	2024	2025	2026	2027
1.1: Bestuur, organisatie en participatie		-26	-52	-52	-52	-52
Nieuw contract accountant		-26	-52	-52	-52	-52
1.2: Dienstverlening		-1	-	-	-	-
Omzet reisdocumenten en rijbewijzen minus rijksleges-afdracht		119	-	-	-	-
Organisatie Tweede Kamer verkiezingen		-120	-	-	-	-
1.3: Veiligheid		-49	-56	-56	-56	-56
Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk		7	-	-	-	-
Kleine bijstellingen		-25	-25	-25	-25	-25
Budgettair neutraal		-31	-31	-31	-31	-31
Totaal		-76	-108	-108	-108	-108

- = nadeel / + = voordeel

Toelichting programma 1

Product 1.1 Bestuur, organisatie en participatieNieuw contract accountant

De accountant diensten zijn opnieuw aanbesteed. Uit de aanbesteding volgt een hogere prijs dan begroot. De begroting is € 95.000. Het nieuwe basis budget is € 147.000 vanaf 2024.

Structureel nadeel van € 26.000 in 2023 en € 52.000 vanaf 2024.

*Product 1.2 Dienstverlening**Hogere rijksleges- afdracht reisdocumenten en rijbewijzen*

In 2023 is het aantal verstrekte reisdocumenten en rijbewijzen meer dan verwacht. Het gevolg is een hogere legesopbrengst van € 157.000 en tegelijkertijd een hogere afdracht aan de Rijksoverheid van deze documenten van € 38.000. Wij stellen voor de begroting hierop aan te passen. In de begroting 2024 zijn de verwachte verstrekkingen over 2024 en verder verwerkt.

Enmalig voordeel in 2023 van € 157.000,- en een eenmalig nadeel van € 38.000

Organisatie verkiezingen Tweede Kamer

Vanwege de val van het kabinet zijn er extra verkiezingen op 22 november. Hier zijn naar verwachting € 120.000 kosten voor nodig.

Enmalig een nadeel in 2023 van € 120.000

*Product 1.3 Veiligheid**Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk*

Onder de financiële producten staat een algemene toelichting op deze mutatie.

Programma 2 Sociaal Domein

Werken aan een inclusieve samenleving

Voor wie leeft met kanker

De inclusieve samenleving krijgt vorm door het ondersteunen van inwoners die het op eigen kracht niet redden en door het stimuleren van een gezonde leefstijl. We stimuleren personen met een afstand tot de arbeidsmarkt bij het vinden van werk en we richten ons op de samenhang tussen jeugdhulp, onderwijs en de aansluiting op de arbeidsmarkt. Ook geven we prioriteit aan de thema's langer thuis wonen en eenzaamheid.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 2.1 Algemeen sociaal domein
- 2.2 Werk en inkomen
- 2.3 Jeugd
- 2.4 Maatschappelijke ondersteuning
- 2.5 Volksgezondheid

Product 2.1 Algemeen sociaal domein

Algemeen doel

Algemene voorzieningen en de toegang en dienstverlening binnen het sociaal domein zijn makkelijk toegankelijk voor inwoners.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verstevigen van de effectieve keten van zorg: van preventie naar interventie tot nazorg.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>1. De effectiviteit van de in 2026 geleverde zorg is gelijk gebleven ten opzichte van 2021. Dit wordt gemeten aan de hand van de volgende indicatoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Het percentage unieke cliënten met een maatwerkvoorziening vanuit de Wmo of Jeugdwet ten opzichte van het aantal inwoners is in 2026 gelijk gebleven ten opzichte van 2021. Het percentage indicaties vanuit de Wmo of Jeugdwet ten opzichte van het aantal inwoners in Zuidplas is in 2026 gelijk gebleven aan 2021. 	<p><i>Handhaven</i></p> <p>Op 1 juli 2023 telde Zuidplas 47.542 inwoners, een stijging van 5,5% ten opzichte van 1 januari 2021.</p> <ul style="list-style-type: none"> Wmo: het aantal unieke cliënten was op 1 juli 2023 (2154) ten opzichte van 1 januari 2021 (2113) met 1,9% gestegen. Jeugd: het aantal unieke cliënten was op 1 juli 2023 (991) ten opzichte van 1 januari 2021 (976) met 1,5% gestegen. Wmo: het aantal lopende indicaties was op 1 juli 2023 (3871) ten opzichte van 1 januari 2021 (4081) met 5,1% gedaald. Jeugd: het aantal lopende indicaties was op 1 juli 2023 (1546) ten opzichte van 1 januari 2021 (1629) met 5,1% gedaald.
<p>2. Minimaal 80% van de Wmo-cliënten (in 2021 79,5%) en 90% van de ouders/verzorgers van jeugdigen (in 2021 91,5%) ervaren de hulp als passend bij de hulpvraag in 2026. Gemeten door de volgende factoren:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ouders/opvoeders vinden dat hun kind (tot en met 18 jaar) goed wordt geholpen bij vragen of problemen. Ouders/opvoeders vinden dat de hulp die hun kind (tot en met 18 jaar) ontvangt past bij de hulpvraag. Respondenten uit het Wmo cliëntervaringsonderzoek vinden de ondersteuning van goede kwaliteit. Respondenten uit het Wmo cliëntervaringsonderzoek vinden dat de ondersteuning past bij de hulpvraag 	<p><i>Handhaven</i></p> <p>Het cliëntervaringsonderzoek (CEO) wordt 4x per jaar uitgevoerd. Op dit moment zijn de gegevens tot en met Q1 2023 beschikbaar.</p> <p>Wmo: daling van 79,5% (2021) naar 79% (Q1 2023)</p> <p>Jeugd: daling van 91,5% (2021) naar 85% (Q1 2023)</p>

Effectindicator	Nulmeting 2021	ZN 2023	NJN 2023	Begroting 2026				
1.1 Unieke cliënten met maatwerkvoorziening Wmo of Jeugdwet Bron: Tableau	Wmo: 2113 Jeugd: 976 (Peildatum: 1-1-2021)	Wmo: 2069 Jeugd: 1041 (Peildatum: 1-1-2023)	Wmo: 2154 Jeugd: 991 (peildatum: 1-7-2023)	≤ nulmeting				
1.2 Indicaties Wmo of Jeugdwet Bron: Tableau	Wmo: 4081 Jeugd: 1629 (Peildatum: 1-1-2021)	Wmo: 3679 Jeugd: 1698 (Peildatum: 1-1-2023)	Wmo: 3871 Jeugd: 1546 (peildatum: 1-7-2023)	≤ nulmeting				
2.1 Wmo cliënten ervaren hulp als passend	79,5%	86% (helemaal) mee eens (let op: gegevens tot en met Q3 2022)	79% (helemaal) mee eens (peildatum Q1 2023)	≥ 80%				
2.2 Ouders/ verzorgers van jeugdigen ervaren hulp als passend	91,5%	76% grotendeels en helemaal (let op: gegevens tot en met Q3 2022)	85% (helemaal) mee eens (peildatum Q1 2023)	≥ 90%				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uiterlijk in 2025 is een inkomenstoets hulp bij het huishouden geïmplementeerd, zodat alleen zij die onvoldoende financiële draagkracht hebben een beroep kunnen doen op ondersteuning vanuit de Wmo.		In de Voorjaarsnota van het Rijk werd aangekondigd dat er voor alle Wmo-voorzieningen waar nu het abonnementstarief voor geldt, een inkomensafhankelijke eigen bijdrage per 1 januari 2026 wordt ingevoerd. Dit betekent dat het wetsvoorstel Passende eigen bijdrage huishoudelijke hulp is ingetrokken en er een nieuw wetsvoorstel Passende eigen bijdrage Wmo 2015 komt. Hoe de nieuwe, inkomensafhankelijke eigen bijdrage er precies uit komt te zien moet nog verder worden uitgewerkt.
1.2 Het URC proces wordt regionaal geharmoniseerd, waarbij sturing op kwaliteit en rechtmatigheid centraal staat.		Bij de gemeente Zuidplas zijn de minste uitzondering raamcontracten (URC's) ten opzichte van het aantal inwoners geconstateerd in vergelijking tot de regio Midden Holland. De Regionale Werkorganisatie heeft een voorstel gedaan voor een uniform werkproces van de URC's en intern wordt nu bekeken hoe dit geïmplementeerd kan worden.

1.3 Uitbreiding van de inzet POH JGGZ met minimaal 8 uur per week bij een nog niet aangesloten huisartsenpraktijk.	€ 87.000	Gezien de keuzes die voorliggen bij de programmabegroting zoals toegelicht in de bestuurlijke samenvatting waren de uren in 2023 nog niet uitgebreid. Inmiddels vinden gesprekken plaats met de aanbieder van Jeugd POH-medewerkers en worden huisartsenpraktijken benaderd om de behoefte voor deze vorm van ondersteuning in kaart te brengen.
1.4 Implementeren van het programma Scheiden zonder Schade.		Gezien de keuzes die voorliggen bij de programmabegroting zoals toegelicht in de bestuurlijke samenvatting is dit nog niet gestart. Het onderwerp zal in 2024 worden opgepakt.
2.1 Doorontwikkeling van onafhankelijke cliëntondersteuning (OCO).		OCO draagt eraan bij dat inwoners zorg en ondersteuning ontvangen die past bij de hulpvraag. Dat doet OCO door inwoners te ondersteunen bij de oriëntatie op, toegang tot en tijdens de zorg en ondersteuning. De gemeente Zuidplas wil dat inwoners die vastlopen in de (aanvraag van) hulp en ondersteuning altijd kunnen worden ondersteund door een onafhankelijke cliëntondersteuner. Om dit te bereiken zet de gemeente met het 'Koploperstraject onafhankelijke cliëntondersteuning' in op de doorontwikkeling van OCO. Daarmee streeft de gemeente onder andere naar een dekkend, laagdrempelig en bekend aanbod van OCO. De gemeente bekostigt het koploperstraject met incidentele middelen van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS). De looptijd van het koploperstraject is van 2021 tot en met 2023. In 2023 startte de uitvoering van het koploperstraject. De verwachte afronding van het koploperstraject is in december 2023. Een deel van de incidentele middelen voor het koploperstraject wordt overgeheveld naar 2024 (zie 'Financiële bijstellingen programma 2'). Deze overheveling is bedoeld om de resultaten van het koploperstraject te borgen.
2.2 Versterken van de ketensamenwerking binnen het netwerk dementie.		Er vinden gesprekken plaats met de ketenpartners. Naast de lokale keten is er een regionaal netwerk dementie vanuit Gedeelde Zorg waar Zuidplas aan deelneemt. Er is met de ketenpartners besproken waar de focus op gaat liggen de komende periode en wie op welk onderwerp participeert in een werkgroep. Regionaal vindt een aantal maal per jaar een overleg plaats om de keten verder te versterken.

2.3 De samenwerkingsafspraken met de ketenpartners van bemoeizorg zijn in 2023 geformaliseerd.		De regionale capaciteit is momenteel onvoldoende, hierdoor loopt het proces vertraging op. In de regio wordt gezocht naar een oplossing hiervoor.
--	--	---

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1., de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Vergroten van vindbaarheid en bereikbaarheid van ondersteuning voor hen die dat nodig hebben.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
Minimaal 80% van de respondenten uit het cliëntervaringsonderzoek (CEO) weet in 2026 waar hij moet zijn voor ondersteuning ten opzichte van 75,5% in 2021.				<p><i>Handhaven</i></p> <p>Het cliëntervaringsonderzoek (CEO) wordt 4x per jaar uitgevoerd. Op dit moment zijn de gegevens tot en met Q4 2022 beschikbaar. Er is een stijging te zien van 75,5% in 2021 naar 79% jeugd/ouders en een daling naar 71% Wmo in 2022.</p>				
Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2025	ZN 2023	NJN 2023				
Cliënten weten waar ze moeten zijn voor ondersteuning	75,5%	≥ 80%	Jeugd/ouders: 74% vaak en altijd Wmo: 70% (helemaal) mee eens	Jeugd/ouders: 79% vaak en altijd Wmo: 71% (helemaal) mee eens (peildatum Q1 2023)				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Digitale kanalen worden (minstens maandelijks) ingezet om bekendheid van de toegang tot zorg of ondersteuning te vergroten.		Stichting ZO! post via diverse social mediakanalen en via diverse accounts berichten en delen relevante berichten van anderen. Dit jaar is de interactieve website zovoorelkaar online gegaan. Middels deze pagina kunnen inwoners en (maatschappelijke) organisatie elkaar makkelijker vinden. Via social media en de nieuwe website wordt aandacht gevraagd voor actuele onderwerpen en/of activiteiten en de sociale kaart. Er is ook aandacht voor activiteiten die door een andere aanbieder georganiseerd worden. Naast de bekendheid van ZO! zorgt dit ook voor bekendheid van ondersteuning van andere

		zorgaanbieders. Door de diversiteit van de digitale kanalen wordt een divers publiek bereikt.
Realiseren van een inlooplocatie Stichting ZO! in elke dorpskern.		In alle dorpskernen zijn een of meerdere inlooplocaties en of spreekuren. De locaties zijn zo gekozen dat verschillende doelgroepen aangetrokken worden. Daarnaast zijn er ook locaties die aansluiten bij andere zorg waardoor ZO! zichtbaarder voor inwoners en zorgprofessionals. Informeren naar of vragen van ondersteuning wordt hiermee laagdrempeliger vb huisartsenpraktijk en bij een dagbesteding.
Inzetten op bekendheid voor ondersteuning van specifieke doelgroepen en hun netwerk tijdens landelijke en lokale activiteiten.		Deze inspanning wordt opgepakt aan de hand van het actieplan van de Lokale Inclusie Agenda (LIA) en de uitkomsten van het cliëntervaringsonderzoek 2023.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>Meer inwoners in Zuidplas beheersen de basisvaardigheden lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Van de deelnemers aan de trajecten basisvaardigheden (formeel en non-formeel) betreft jaarlijks minimaal 20% de NT1 doelgroep. 2. Tenminste driekwart van de deelnemers van de trajecten basisvaardigheden ervaart een stijging van de taalvaardigheid en tenminste de helft van deze deelnemers ervaart een stijging van de digitale vaardigheden. 	<p><i>Handhaven</i></p> <p>In 2024 ontvangen we van de bibliotheek en de formele taalaanbieder (Sagènn) informatie over de deelnemers in 2023 (aantallen en doelgroepen). Om de ervaren taalvaardigheid en digitale vaardigheid te meten is in 2023 regionaal voor de tweede keer een impactmeting uitgevoerd. Dit keer zijn ook de trajecten van de bibliotheken meegenomen en zijn de cijfers ook uitgesplitst per gemeente in de regio. De cijfers voor de gehele regio liggen hoger dan de cijfers voor Zuidplas. Stijging taalvaardigheid regio: 64,5% (t.o.v. 50% in Zuidplas) en stijging digitale vaardigheden: 48,4% (t.o.v. 40,9% in Zuidplas). Een verklaring hiervoor kan zijn dat in Zuidplas in verhouding meer NT1'ers een traject volgen bij de bibliotheek i.p.v. een formeel traject en dat er in verhouding meer NT1'ers een cursus digitale vaardigheden volgen t.o.v. een cursus taalvaardigheid. Een toelichting op de rapportage aan de regiogemeenten volgt eind september. Het is nog niet bekend wanneer en of een volgende impactmeting wordt uitgevoerd.</p>

Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2023	ZN 2023	NJN 2023				
1. Deelnemers basisvaardigh. NT1	n.v.t.	≥ 20%	17%	Volgt in 2024				
2.1 Stijging taalvaardigheid	n.v.t.	≥ 75%	Later in het jaar bekend	50%				
2.2 Stijging digitale vaardigheden	n.v.t.	≥ 50%	Later in het jaar bekend	40.9%				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
De week van Lezen & Schrijven wordt benut om het verbeteren van basisvaardigheden onder de aandacht te brengen.		Nog niet uitgevoerd. De Week van Lezen en Schrijven vindt plaats van 7 tot en met 14 september 2023.
Professionals en vrijwilligers die mogelijk in contact komen met de doelgroep laaggeletterden volgen een training in het herkennen hiervan en leren om het gesprek aan te gaan en door te verwijzen.	€ 10.000	In mei 2023 is de eerste training gegeven aan professionals die betrokken zijn bij het programma Kansrijke Start. In oktober 2023 volgen medewerkers en vrijwilligers van Stichting ZO! een training in het kader van de integrale aanpak laaggeletterdheid en het vergroten van het bereik van laaggeletterde volwassenen (Zorg voor Basisvaardigheden 2.0).

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verdere versterking van de samenwerking met onze ketenpartners o.a. op het gebied van verward gedrag.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor veiligheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In de periode 2023-2026 wordt de samenwerking met onze ketenpartners geïntensiveerd in de preventieve sfeer.	<i>Handhaven</i> Met ketenpartners wordt verkend welke preventieve samenwerkingsafspraken kunnen worden gemaakt om de samenwerking te kunnen versterken in de periode 2023-2026.
2. In 2026 is er meer zicht op mensen met onbegrepen (verward) gedrag in een zo vroeg mogelijk stadium.	<i>Handhaven</i> De pilot wijk GGD-er wordt gecontinueerd waardoor mensen met onbegrepen gedrag eerder worden gesignaleerd, waardoor in een zo vroeg mogelijk stadium gepaste hulp kan plaatsvinden.

<p>3. Mensen met onbegrepen (verward) gedrag vallen niet tussen wal en schip.</p>	<p><i>Handhaven</i> De pilot wijk GGD- er wordt gecontinueerd waardoor mensen met onbegrepen gedrag vroegtijdig worden gesignaleerd en de wijk GGD-er benaderd de benodigde partners voor de inzet van gepaste hulp. Uit de evaluatie van de wijk GGD-er is gebleken dat de wijk GGD-er een sparringpartner is voor veel ketenpartners bij ingewikkelde casuïstiek. Verder wordt ingezet op kortere lijnen tussen ketenpartners middels fysieke (netwerk)bijeenkomsten, waardoor gemakkelijker casuïstiek gedeeld, besproken en behandeld wordt.</p>
<p>4. In de periode 2023-2026 wordt ten opzichte van 2022 de intergemeentelijke samenwerking vergroot door participatie in projectmatige (al dan niet gebiedsgerichte) aanpakken ondermijning, waaronder mensenhandel en illegale prostitutie (seksuele en arbeidsuitbuiting).</p>	<p><i>Handhaven</i> Er is gestart met het vergroten van de intergemeentelijke samenwerking middels participatie in projectmatige aanpakken, waaronder mensenhandel en illegale prostitutie. Er is een intergemeentelijk overleg onder regie van het regionale informatie- en expertisecentra (RIEC) gestart in het kader van de aanpak van illegale prostitutie. Ook is er een intergemeentelijk team waarin ook ketenpartners deelnemen geformeerd dat zich bezighoudt met de (al dan niet beleidsmatige) aanpak van arbeidsuitbuiting/mensenhandel. Om de intergemeentelijke aanpak van ondermijning in het buitengebied te versterken, is een intergemeentelijke projectgroep, met daarin vertegenwoordiging van ketenpartners en ook de provincie Zuid-Holland, gestart o.l.v. de aanjager buitengebied van het RIEC. Zuidplas neemt deel aan deze projectgroep waarvan uit zowel preventieve, als repressieve acties tot stand komen.</p>

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>1.1 Continueren en borgen van succesvolle bestaande samenwerkingen op het gebied van zorg & veiligheid (pilots zoals de pilot wijk GGD-er, Jeugd Overlast Overleg, persoonsgerichte aanpak).</p>	<p>€ 75.000</p>	<p>De pilot wijk GGD-er en het Jeugd Overlast Overleg worden gecontinueerd. Er vindt intensievere samenwerking intern en extern plaats in het kader van de persoonsgerichte (integrale) aanpak.</p>
<p>1.2 Continueren en borgen van bestaande samenwerkingen op het gebied van ondermijning (lokale ondermijningstafel)</p>		<p>Bestaande samenwerkingen worden gecontinueerd en zijn geborgd. Voorbeelden hiervan zijn de districtelijke- en lokale ondermijningstafels, maar ook het structureel organiseren van integrale controles (minimaal 1 x per 3 maanden).</p>

<p>2 en 3. In een zo vroeg mogelijk stadium inzetten van de persoonsgerichte aanpak op personen met verward gedrag in samenwerking met de ketenpartners.</p>	<p>Extra kosten opgenomen bij 1.1</p>	<p>De inzet van de wijk GGD-er continueren om vroegsignaleren mogelijk te blijven maken. Ook vindt er intensievere intergemeentelijke samenwerking en samenwerking met ketenpartners plaats in het kader van de vroegtijdige persoonsgerichte aanpak (PGA) op personen met onbegrepen gedrag. Hierbij ook in ogenschouw genomen gerichte aanpak jeugd en volwassenen in het kader van criminaliteit en zorgen daaromtrent.</p>
<p>4.1 Versterken van effectieve informatie-uitwisseling en daarmee samenwerking tussen gemeente, politie en Openbaar Ministerie in het kader van de bestuurlijke aanpak ondermijning.</p>		<p>De lokale- en districtelijke ondermijningstafels blijven plaatsvinden. Hieraan nemen ketenpartners waaronder de politie, Openbaar Ministerie en het RIEC-deel. Er wordt ook op casusniveau informatie gedeeld, met inachtneming de wettelijke voorschriften hieromtrent. Verkend wordt of het – in aanvulling op het vorenstaande – mogelijk is een intern registratie- en informatiesysteem te gebruiken. Hiermee vindt registratie en informatieuitwisseling nog effectiever plaats. Kosten hiervan zijn nog onduidelijk. Baten/kosten moeten hier goed worden gewogen ten opzichte van elkaar.</p>
<p>4.2 Actualiseren en door ontwikkelen van beleid om effectief te kunnen samenwerken en opvolging te kunnen geven in integrale aanpakken, bijvoorbeeld integraal optreden tegen High Impact Crimes en vormen van ondermijnende criminaliteit.</p>		<p>Actualisatie en doorontwikkeling van beleid vindt plaats. Intensievere aanpak van onder meer de High Impact Crimes en ondermijnende criminaliteit vindt kan hierdoor meer en beter plaatsvinden.</p>
<p>4.3 Maken van intergemeentelijke samenwerkingsafspraken en uitvoeringskaders met betrekking tot aanpak mensenhandel en seksuele uitbuiting.</p>		<p>De intergemeentelijke samenwerking wordt vergroot middels participatie in projectmatige aanpakken, waaronder mensenhandel en illegale prostitutie. Samenwerkingsafspraken en uitvoeringskaders komen daaruit voort, kennisdeling vindt hierdoor ook meer plaats. Er is een intergemeentelijk overleg onder regie van het RIEC gestart in het kader van de aanpak van illegale prostitutie en seksuele uitbuiting. Ook is er een intergemeentelijk team waarin ook ketenpartners deelnemen geformeerd dat zich bezighoudt met de (al dan niet beleidsmatige) aanpak van mensenhandel.</p>

Product 2.2 Werk en inkomen

Algemeen doel

- Iedere inwoner van Zuidplas werkt en participeert naar vermogen.
- Armoede mag voor onze inwoners geen belemmering zijn om mee te doen in de samenleving.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Sterker inzetten op vroegsignalering om zo armoede, problematische schulden en andere maatschappelijke problemen, die bijvoorbeeld jeugdhulp noodzakelijk maken, tegen te gaan.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
Het percentage huishoudens met geregistreerde problematische schulden daalt van 6,2% in 2020 naar 5,6% in 2025.				<i>Handhaven</i> De cijfers zijn altijd pas laat beschikbaar op landelijk niveau (vaak na afloop van een jaar). De meest actuele cijfers dateren uit 2021. Zelf data combineren is een alternatief dat bekeken wordt. De vergelijkbaarheid (dezelfde data) is een belangrijk aandachtspunt.				
Effectindicator	Realisatie 2020	ZN 2023	NJN 2023	Begroting 2025				
Problematische schulden	6,2%	Nog niet bekend.	5,9% (peildatum 31-10-2021)	5,6%				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Alle aangemelde inwoners met een betaalachterstand van hun vaste lasten (huur, zorgverzekering, energie en/of water) ontvangen een hulpaanbod via brief, telefoon of huisbezoek.	€ 130.000	Inwoners in Zuidplas met een betaalachterstand van meer dan twee maanden op energiekosten, zorgverzekering, huur of water ontvangen een aanbod voor hulp via brief, telefoon of huisbezoek. In de eerste drie maanden zijn er 466 signalen van betaalachterstanden binnen gekomen. Hiervan zijn 171 signalen met een huisbezoek opgepakt. Het huisbezoek kan inwoners net dat zetje geven om hulp te accepteren, het probleem onder ogen te zien en/of om de schaamte te overwinnen. In veel gevallen kan er direct ondersteuning geboden worden bij het afsluiten van een betalingsregeling met de schuldeiser. Ook komen er situaties voor dat duidelijk wordt dat er sprake is van meervoudige problematiek. In

		deze gevallen wordt er doorverwezen naar specialistische hulp via Stichting ZO!.
Opstellen van een nieuw beleidskader armoede en schulden. De armoedemonitor en diverse pilots zijn hier onderdeel van.	€ 50.000	In de programmacommissie Sociaal Domein is tweemaal gesproken over het nieuwe beleidskader armoede en schulden. Voor de zomer informerend en verkennend. Na de zomer 2023 ter voorbereiding op de besluitvorming en keuzes. Eind 2023 ligt het beleidskader armoede en schulden ter besluitvorming voor in de gemeenteraad.
Elke maand wordt op de gemeentepagina van het Hart van Holland en op social media aandacht besteed aan een specifieke inkomensregeling van de gemeente.		Via de gemeentepagina in Hart van Holland en via social media wordt er maandelijks aandacht gevraagd voor en specifieke inkomensvoorziening in Zuidplas.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Inzetten op passend (vrijwilligers)werk voor iedereen.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. Het percentage huishoudens in Zuidplas met een bijstandsuitkering blijft in de komende jaren tot 2026 stabiel op 2,9% (in Nederland 5,0%, in gemeenten met vergelijkbare inwonersaantallen 25.000 - 50.000 inwoners: 3,3%).				<i>Handhaven</i> Het meest recente cijfer laat een kleine daling zien van het aantal huishoudens met een bijstandsuitkering. Dit is nog een voorlopig cijfer. De referentiegemeenten blijven op 3,3% staan.				
2. Inwoners blijven de dienstverlening van IJsselgemeenten gemiddeld minimaal met een 7,0 waarderen.				<i>Handhaven</i> In Q2 2023 is er een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) beschikbaar gekomen. De dienstverlening van IJsselgemeenten voor alles rondom werk en inkomen is gewaardeerd met een 7,3. De dienstverlening van de schuldhulpverlening is gewaardeerd met een 7,8.				
Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2023	ZN 2023	NJN 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	
Huishoudens met een bijstandsuitkering	≤ 2,9%	≤ 2,9%	2,8%	2,8% (peildatum 31-12-'22)	≤ 2,9%	≤ 2,9%	≤ 2,9%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>1.1 Uitvoeren actieplan op weg naar werk om inwoners te begeleiden naar een betaalde baan door onder andere job coaching, Hallo Werk app, leerwerk trajecten, trajecten voor statushouders, en opstapplekken. De ambitie is om 90 inwoners uit te laten stromen naar werk.</p>	<p>€ 100.000</p>	<p>Tot en met het tweede kwartaal van 2023 zijn er 38 inwoners uitgestroomd naar betaald werk (was 46 na 2^e kwartaal in 2022). Het aantal inwoners met bijstand blijft stabiel door een beperkte instroom. We zien daarnaast dat het, ondanks de krappe arbeidsmarkt, het steeds moeilijker wordt om inwoners met een uitkering aan het werk te helpen. Meervoudige problematiek, chronische stress en onvoldoende taalbeheersing zijn een aantal oorzaken die het verkrijgen van werk voor deze groep uitdagend maakt. Er is meer ondersteuning nodig om de huidige uitstroomambitie te realiseren. In een nieuw beleidsplan Werk (2024) zullen de keuzes hierin worden voorgelegd.</p>
<p>1.2 Uitvoeren actieplan op weg naar werk. Jongeren tot 27 jaar worden gestimuleerd om een startkwalificatie te halen, wanneer dit niet lukt begeleiden we deze jongeren naar werk. Max. 7% van het bijstandsbestand is 27 jaar of jonger.</p>		<p>Er zijn 45 inwoners, jonger dan 27 jaar in de bijstand. Dit bedraagt 7,6% van het totaal van 595 inwoners in de bijstand. In de bijstand zien we een lichte stijging van het aantal jongeren tot 27 jaar. In de WW zien we deze doelgroep juist afnemen. Gecombineerd laten de aantallen de laatste drie jaar een stabiel beeld zien.</p>
<p>1.3 Uitvoeren het actieplan op weg naar werk om inwoners zich te laten ontwikkelen op weg naar werk. Door onder andere de FIP-methodiek voor doelgroep, vergroten taalaanbod en het stabiliseren schulden. Elk jaar zetten 165 inwoners een stap op de participatieladder.</p>		<p>In de eerste twee kwartalen hebben er 64 inwoners een stap gezet op de participatieladder (was 75 in 2022 na het eerste kwartaal). Aangezien niet elke positieve ontwikkeling in de participatieladder te vangen is, wordt ook de positieve stap vooruit geregistreerd. Voorbeelden zijn bijvoorbeeld afkicken van een verslaving of het aanpakken van schuldenproblematiek. Dit zijn positieve stappen die niet terugkomen in de participatieladder. Een dergelijke positieve stap vooruit is 24 keer geregistreerd in het eerste half jaar. In een nieuw beleidsplan Werk (2024) zullen de ambities op het gebied van mensontwikkeling opnieuw worden vastgesteld, waarbij er meer aandacht is voor stappen op gebied van gezondheid, schulden, verslaving, taal, wonen en dergelijke.</p>
<p>2.1 IJsselgemeenten voert een klanttevredenheidsonderzoek (KTO) uit.</p>		<p>Het KTO over 2022 is in Q2 2023 beschikbaar gekomen. Daarin scoort IJsselgemeenten een 7,8 op de dienstverlening (was een 7,3). Voor schuldhulpverlening scoort IJsselgemeenten een 7,9.</p>

Product 2.3 Jeugd

Algemeen doel

Kinderen en jongeren groeien gezond en zelfredzaam op.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Meer inzetten op aandacht voor de eerste 1000 dagen, inclusief periode voor geboorte.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor opgroeien en leven.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>Het cijfer voor vroeggeboorten en/of te laag geboortegewicht voor de duur van de zwangerschap (BIG2) blijft stabiel onder het Nederlands gemiddelde per 1000 zwangerschap</p>	<p><i>Handhaven</i> Het cijfer Big2 is een indicatie van laag geboortegewicht voor de zwangerschapsduur en/of vroeggeboorte (<37 weken), gemeten over de afgelopen vijf jaar. Hoe hoger dit cijfer, hoe meer dit voorkomt per 1.000 zwangerschappen. Een lager cijfers is daarmee een positief signaal. Het cijfer in Zuidplas daalt van 138,4 2020 naar 137,3 2021. Het landelijk gemiddelde daalt van 154,7 naar 152,8. Meer recente cijfers zijn vooralsnog niet voorhanden vanuit de landelijke database Perined. De doelstelling om onder het gemiddelde te blijven wordt momenteel gehaald.</p>
<p>Sterfte rond de geboorte vanaf 24 weken zwangerschapsduur (gemeten over een periode van 5 jaar) is stabiel ten opzichte van het landelijk gemiddelde.</p>	<p><i>Handhaven</i> Het landelijk gemiddelde is toegenomen van 4,3 in 2020 naar 4,6 perinatale overlijdens in 2021 per 1.000 geboortes. In Zuidplas is dit aantal afgenomen van 5,2 naar 4,5. Daarmee is de sterfte rond de geboorte vanaf 24 weken zwangerschapsduur onder het landelijk gemiddelde. Meer recente cijfers zijn vooralsnog niet voorhanden vanuit de landelijke database Perined.</p>
<p>Het aantal zwangerschappen waarbij zwangerschapsbegeleiding gestart is voor de 10e week, blijft stabiel boven het Nederlands gemiddelde.</p>	<p><i>Handhaven</i> Het aantal zwangerschappen waarbij zwangerschapsbegeleiding gestart is voor de 10e week is van 73 per 100 geboortes in 2020 gestegen naar 74,5 per 100 geboortes in 2021 in Zuidplas. Het landelijk gemiddelde is stabiel gebleven op 72,7. Meer recente cijfers zijn vooralsnog niet voorhanden vanuit de landelijke database Perined. De doelstelling om onder het gemiddelde te blijven wordt momenteel gehaald.</p>

Effectindicator	Realisatie 2020	Begroting 2023	ZN 2023	NJN 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	
Vroeggeboorten en/of te laag geboortegewicht (per 1.000 geboorten)	138,4	≤ 138,4	137,3 (cijfer 2021)	137,3 (cijfer 2021)	≤ 138,4	≤ 138,4	≤ 138,4	
Sterfte rond de geboorte vanaf 24 weken zwangerschapsduur (per 1.000 geboorten)	5,2	≤ 5,2	4,5 (cijfers 2021)	4,5 (cijfers 2021)	≤ 5,2	≤ 5,2	≤ 5,2	
Aantal zwangerschappen waarbij zwangerschapsbegeleiding gestart is voor de 10e week (per 100 geboorten)	73	≥ 73	74,5 (cijfers 2021)	74,5 (cijfers 2021)	≥ 73	≥ 73	≥ 73	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Uitvoeren van de acties genoemd in het plan van aanpak kansrijke start Zuidplas.		Bij kansrijke start wordt ingezet op de volgende twee hoofdlijnen 1. Aanstaande ouders in een kwetsbare positie vroeg signaleren en helpen zodat hun kinderen zo gezond mogelijk hun leven starten; 2. De samenwerking van professionals binnen het sociale, medische en informele domein verbeteren zodat de zorgverlening effectiever kan worden ingezet en terecht komt waar deze het hardst nodig; Deze hoofdlijnen zijn vertaald in concrete acties die zijn opgenomen in een plan van aanpak, dat eind 2022 door het college is vastgesteld. De actiepunten worden momenteel geprioriteerd en opgepakt.

Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Algemeen doel

- Iedere inwoner neemt naar eigen kracht en vermogen deel aan de samenleving.
- Inwoners kunnen langer (en eerder) zelfstandig thuis wonen.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers.” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor zorg.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. In Zuidplas worden mantelzorgers en vrijwilligers tijdens landelijke en lokale activiteiten erkend voor hun belangrijke bijdrage.				<p><i>Handhaven</i></p> <p>Steunpunt mantelzorg biedt elk jaar twee waarderingmomenten aan voor mantelzorgers. Voor jonge mantelzorgers worden aparte activiteiten georganiseerd. Naast waarderingsactiviteiten zijn er ook themabijeenkomsten en lotgenotencontacten.</p> <p>Voor vrijwilligers worden vanuit het Vrijwilligers Informatie Punt (VIP) waarderingsactiviteiten georganiseerd. Daarnaast kunnen vrijwilligers worden voorgedragen voor een onderscheiding (de Golfslag en een jeugdaward) en zijn er diverse trainingen/workshops.</p>				
2. Het aantal mantelzorgers dat volgens het cliëntervaringsonderzoek weet waar hij/zij kan aankloppen voor mantelzorgondersteuning is van 62% in 2021 gestegen naar minimaal 65% in 2026.				<p><i>Handhaven</i></p> <p>Het CEO wordt 4x per jaar uitgevoerd. Op dit moment zijn de gegevens tot en met Q4 2022 beschikbaar. Er is een stijging te zien van 62% in 2021 naar 64% in Q1 2023.</p>				
3. Het voorzieningenniveau ten behoeve van de mantelzorgondersteuning dichtbij de leefomgeving van mantelzorgers blijft minstens gehandhaafd.				<p><i>Handhaven</i></p> <p>Er is in het voorveld mantelzorgondersteuning en er zijn geïndiceerde maatwerkvoorzieningen. Door het integrale werken van ZO! wordt licht ondersteund indien mogelijk en zwaar indien noodzakelijk. In de nieuwe inkoop is zorg dichtbij huis een aandachtspunt.</p>				
Effectindicator	Realisatie 2022	ZN 2023	NJN 2023	Begroting 2026				
2. Bekendheid toegang mantelzorgondersteuning	62%	73% t/m Q3-2022	67% (Q1 2023)	≥ 65%				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Tijdens landelijke- of lokale activiteiten t.b.v. mantelzorgers en/of vrijwilligers worden zij via diverse kanalen erkend voor hun belangrijke bijdrage.		Via diverse social media, de waarderingmomenten en activiteiten wordt aandacht geschonken aan mantelzorgers en/of vrijwilligers en hun belangrijke bijdrage. Wethouder(s) bezoeken zo nu en dan activiteiten en spreken hun waardering uit.
2.1 Tijdens keukentafelgesprekken is er aandacht voor mantelzorger(s) en worden zij gestimuleerd om zich aan te melden bij het mantelzorgsteunpunt.		Tijdens de keukentafelgesprekken wordt een brede uitvraag gedaan en is er oog voor de inwoner met hulpvraag en diens omgeving. De mantelzorgers zijn ook onderwerp van gesprek. Er kan nog meer aandacht gevestigd worden op aanmelding bij het mantelzorgsteunpunt tijdens het keukentafelgesprek.
3.1 Mantelzorgers worden actief gewezen op de ondersteuningsmogelijkheden om hen in de zorg te ontlasten.		Er is aandacht voor de mantelzorgers tijdens de gesprekken. Zij krijgen advies over mogelijkheden voor ondersteuning, worden in de eigen kracht gezet en worden ondersteund wanneer nodig.

Product 2.5 Volksgezondheid

Algemeen doel

Inwoners van Zuidplas voelen zich gezond.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 2.5, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Stimuleren van gezonde fysieke en mentale gezondheid en levensstijl om ernstige problematiek te voorkomen van jong tot oud.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor gezondheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In Zuidplas stabiliseren we de dalende trend van de beweegrichtlijn van de Gezondheidsraad naar 42% in 2026.	<i>Handhaven</i> De meest recente data uit het dashboard van de GGD HM laat zien dat het percentage dat voldoet aan de beweegrichtlijn (doelgroep 18 jaar en ouder) is gedaald van 42% in 2020 naar 38% in 2022. Een soortgelijke daling is ook regionaal terug te zien. Mogelijk is dit het gevolg van de coronaperiode. Vooralsnog handhaven we de doelstelling, omdat verwacht wordt dat de situatie na corona zich aan het herstellen is.

<p>2. In Zuidplas houden we de dalende trend vast en hebben maximaal 11,9% van de jongeren (2-14 jaar) overgewicht in 2026.</p>	<p><i>Handhaven</i> Uit de meest recente data van de GGD HM blijkt dat de dalende trend in Zuidplas doorzet. In 2022 had 10,4% van de jongeren (2 – 14 jaar) overgewicht. Voorgesteld wordt om de doelstelling te handhaven.</p>
<p>3. In Zuidplas stabiliseren we de stijgende trend van overgewicht bij de doelgroep 18+ op 52% in 2026.</p>	<p><i>Handhaven</i> Ten opzichte van de vorige meting uit 2020 (52%) is er in meest recente data uit het onderzoek van 2022 geen verandering te zien. Het percentage blijft 52%. Voorgesteld wordt om de doelstelling te handhaven.</p>
<p>4. De sociale cohesie in Zuidplas onder de doelgroep 18+ is gestegen van een 6,6 in 2020 naar een 7 in 2024.</p>	<p><i>Handhaven</i> In het meest recente onderzoek van de GDD is dit niet onderzocht. Vooralsnog de doelstelling handhaven in afwachting van recentere cijfers in 2023 of 2024.</p>
<p>5. Het percentage jongeren dat zich meestal (zeer) gelukkig voelt is in Zuidplas gelijk aan het Nederlands gemiddelde in 2026.</p>	<p><i>Handhaven</i> In het meest recente onderzoek van de GDD is dit niet onderzocht. In het laatste onderzoek waarin dit door de GDD gemeten is (2021), lag dit percentage voor Zuidplas op 76% (ten opzichte van 77% voor de regio Hollands Midden).</p>
<p>6. Het percentage inwoners tussen 18 en 64 dat veel stress ervaart daalt van 22% naar 20% in 2026.</p>	<p><i>Handhaven</i> De meest actuele cijfers van de GDD laten zien dat deze doelstelling inmiddels behaald is: het percentage van de doelgroep dat stress ervaart, is gedaald van 22% (in 2020) naar 20% (in 2022).</p>

Effectindicator	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2024	Begroting 2026	
1. Beweegrichtlijn (Gezondheidsraad)	42%		38%		≥ 42%	
2. Overgewicht jongeren (2-14 jaar)		11,9%	10,4%		≤ 11,9%	
3. Overgewicht doelgroep 18+	52%		52%		≤ 52%	
4. Sociale cohesie doelgroep 18+	6,6		-	7,0		
5. Meestal (zeer) gelukkige jongeren		76%	-		≥ 77%	
6. Inwoners (18-64 jaar) met veel stress	22%		20%		≤ 20%	

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Monitoring huidig sportaanbod vanuit de Sportstichting en toename monitoren.		De Sportstichting heeft een aantal doelstellingen ten aanzien van het sportaanbod in Zuidplas. Onder andere als doel om de bezettingsgraad van de binnensportaccommodaties tot en met 2025 met 5% te laten toenemen. Toetsing van deze doelstellingen vindt plaats aan de hand van de jaarlijkse prestatieovereenkomst die de gemeente maakt met de Sportstichting.
2. JOGG pilot als 0-meting gebruiken en monitoren hoeveel jeugd er bereikt wordt.	€ 75.000	De gemeente heeft een JOGG-regisseur aangesteld, die ondergebracht is bij de Sportstichting. De uitvoering van het plan van aanpak 2023 is aan het einde van kwartaal 2 gestart. Het loopt daarmee achter op de initiële planning (start in kwartaal 1). Met de Sportstichting is gesproken over versnelling van de uitvoering. Inmiddels zijn verschillende acties in gang gezet, waaronder het realiseren van watertappunten in seizoen 2023/2024 en het stimuleren van sportverenigingen om aan te sluiten bij Teamfit (gericht op gezonder aanbod in kantines).
4. Stimuleren van bewonersinitiatieven die de kwaliteit van de woon- en leefomgeving verbeteren en/of de sociale samenhang binnen een wijk en tussen bewoners versterken.		Via het lokale Sportakkoord kunnen bewoners ideeën aandragen en een kleine bijdrage aanvragen. Deze ideeën worden getoetst door de stuurgroep, deze bestaat uit de partners die het Sportakkoord hebben ondertekend. Ook vanuit Stichting ZO! worden zonnig initiatieven vanuit inwoners op buurtniveau gestimuleerd en gefaciliteerd.
3.1 en 5.1. Realiseren van preventie beleid sociaal domein.		Als gemeente geven we hieraan invulling in 2023 door aan de slag te gaan met de lokale en regionale uitvoering van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA). Beide landelijke akkoorden zetten in op een intensivering van het preventief gezondheidsbeleid. Om in aanmerking te komen voor de IZA en GALA-gelden, moet de gemeente een lokaal (beleids)plan opstellen in 2023 waarin de gemeente aangeeft hoe het preventief gezondheidsbeleid vorm wordt gegeven en hoe de gemeente de zogenaamde 'brede SPUK (specifieke uitkering)' in gaat zetten. Dit plan is inmiddels gereed ('Lekker Fit Zuidplas!') en voorgelegd aan de landelijke kerngroep van VNG/VSG. De kerngroep heeft een positief advies uitgebracht over het plan van Zuidplas. Tevens wordt gewerkt aan een uitvoeringsprogramma 2024 en verder.

<p>3.2 en 5.2. Lokale preventieakkoord uitbreiden met partners en activiteiten. Er zijn nu 18 partners aangesloten en 19 activiteiten. Jaarlijks de stand van zaken evalueren.</p>	<p>€ 50.000</p>	<p>Vanuit het Lokaal Preventieakkoord 2021-2023, en daaraan gekoppeld ook de Lokale Gezondheidsagenda 2022-2024, werken we in 2023 gericht aan activiteiten en acties die bijdragen aan het stimuleren van bewegen, het bestrijden van overgewicht en het bestrijden van psychosociale problematiek. Zo is begin dit jaar in samenwerking met huisartsen de pilot 'Welzijn op recept' gestart. Ook wordt gewerkt aan het ontwikkelen van ontmoetings- en beweegtuinten. Dit doen we samen met Stichting ZO!, Sportstichting Zuidplas, bewoners en verpleeghuizen.</p> <p>Daarnaast is dit jaar gekeken naar de voortgang van het lokaal preventieakkoord. Daaruit blijkt dat 80% van de acties uitgevoerd is. We merken op dat niet alle beschikbare gestelde lokale middelen (€ 50.000,-) ingezet zijn, mede omdat veel afspraken door partners meegenomen konden worden in reguliere activiteiten en/of werkzaamheden. Daarnaast ontving de gemeente in de periode 2021 t/m 2023 jaarlijks een landelijke bijdrage van € 30.000,- via een specifieke uitkering. Een groot deel van de acties is ook mede daaruit bekostigd.</p>
--	-----------------	---

Financiële bijstellingen programma 2

2. Sociaal domein		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2023	2024	2025	2026	2027
2.1: Algemeen sociaal domein		-	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk		-	-	-	-	-
2.2: Werk en inkomen		-845	75	75	75	75
Bijstelling BUIG budget 2023		-777	-	-	-	-
Specifieke uitkeringen inburgering (lasten)		-476	-	-	-	-
Specifieke uitkeringen inburgering (baten)		476	-	-	-	-
Specifieke uitkering aanvulling onderwijsroute (lasten)		-23	-	-	-	-
Specifieke uitkering aanvulling onderwijsroute (baten)		23	-	-	-	-
Participatie budget		-	75	75	75	75
Inzet reservering gemeentefonds bijzondere bijstand		-68	-	-	-	-
Budgettair neutraal		-	-	-	-	-
2.3: Jeugd		-	-	-	-	-
2.4: Maatschappelijke ondersteuning		35	26	26	26	26
Bijstelling PGB HbH		35	35	35	35	35
Kleine correcties		-	-9	-9	-9	-9
2.5: Volksgezondheid		-	-	-	-	-
Specifieke uitkering GALA (lasten)		-687	-680	-680	-539	-
Specifieke uitkering GALA (lasten)		687	680	680	539	-
Totaal		-810	101	101	101	101

- = nadeel / + = voordeel

Toelichting programma 2

Product 2.1 Algemeen Sociaal Domein

Regeling hulp ihkv de specifieke uitkering hersteloperatie kinderopvangtoeslag (SPUK KOT)

Eind 2022 is het wijzigingsbesluit over SPUK II 2021 gepubliceerd. Deze heeft betrekking op de steun aan (mogelijk) gedupeerde ouders en kinderen van gedupeerde ouders. In tegenstelling tot eerdere jaren worden er geen voorschotten meer verstrekt door het Rijk, maar worden de kosten achteraf vergoed via de SiSa verantwoording. Uitgangspunt is een brede ondersteuning voor (mogelijk) gedupeerden. Daarop is het toetsingskader maatwerkvoorzieningen gedupeerden toeslagenaffaire vastgesteld, die invulling geeft aan de voorwaarden die aan de vergoedingen worden gesteld en de bijbehorende procedures. Omdat het hier om brede maatwerkvoorzieningen gaat is er momenteel geen goede inschatting van de verwachte kosten.

PM in 2023 (budgettair neutraal)

Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk

Onder de financiële producten staat een algemene toelichting op deze mutatie.

Product 2.2 Werk en Inkomen

Bijstelling gebundelde uitkering (BUIG)

Op basis van de bestuursrapportage Q2 van de GR IJsselgemeenten over de uitgaven aan de uitkeringen alsmede op basis van de laatste beschikking van het Rijk met de voorlopig nadere voorlopige budgetten voor het verstrekken van uitkeringen, worden de budgetten in onze begroting bijgesteld. De uitkeringslasten stijgen met € 903.000. De inkomsten van het Rijk om de uitkeringen te verstrekken stijgen met € 126.000. Per saldo betreft dit een incidenteel nadeel van € 777.000 in 2023. Met name de stijging van het wettelijk minimumloon (WML), per 1 januari 2023 met 10,15% en per 1 juli 2023 met 3,13%, speelt hierbij een rol. De definitieve budgetten vanuit het Rijk worden in september gepubliceerd en hebben mogelijk nog een dempende uitwerking. We zien jaarlijks grote schommelingen in de budgetten aan zowel uitgaven als inkomsten kant. Uitschieters hierin zorgen voor aanzienlijke tussentijdse bijstellingen. We onderzoeken hoe we dit grillige effect in de toekomst zoveel mogelijk kunnen ondervangen.

In 2023 een incidenteel nadeel van € 777.000

Specifieke uitkeringen Inburgering

a. Specifieke uitkering Wet Inburgering 2022.

In september 2022 heeft het ministerie van sociale zaken en werkgelegenheid (SZW) een beschikking afgegeven voor een specifieke uitkering Wet inburgering 2021 van € 476.000. Het geld wordt verstrekt om voorzieningen aan inburgeringsplichtigen ter beschikking te stellen, zoals leerroutes, module arbeidsmarkt en participatie, participatieverklaring, maatschappelijk begeleiding en inzet van tolken. Dit leidt tot een verhoging van zowel de baten als de lasten met € 476.000.

b. Specifieke uitkering aanvulling onderwijsroute

Het Rijk heeft extra middelen beschikbaar gesteld via een specifieke uitkering (SPUK) voor de Onderwijsroute (leerroute uit de nieuwe Wet inburgering). Gemeenten ontvangen een voorschot op basis van het aantal inwoners. Bij de definitieve afrekening vindt een herverdeling van de middelen plaats. Daarbij wordt gekeken naar het aantal asielstatushouders in de onderwijsroute dat aan het einde van het jaar in elke gemeente woonachtig is. Omdat de aanvullende middelen uitsluitend gericht zijn op de Onderwijsroute en er geen vast bedrag beschikbaar wordt gesteld per inburgeraar (in tegenstelling tot de reguliere SPUK), is een aparte SPUK noodzakelijk. Er wordt qua bestedingseisen en verantwoording wel zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de reguliere SPUK-

inburgering. Op basis van de conceptversie van de aanvullende SPUK verwachten wij in Zuidplas een voorschot voor 2023 van € 23.000. Dit leidt tot een verhoging van zowel de baten als de lasten van € 23.000.

In 2023 budgettair neutraal € 499.000

Bijstelling Participatiebudget

De diverse integratie- en participatiebudgetten die via de Gemeenschappelijke Regeling GR IJsselgemeenten lopen, bevatten een BTW-component die terug te vorderen is door de gemeente via het BTW compensatiefonds (BCF). Tot nu toe is hier geen rekening mee gehouden in de begroting. Door dit wel te doen wordt er strakker begroot en kan er tevens strakker gestuurd worden op het budget.

Een structureel voordeel van € 75.000 vanaf 2024

Inzet reservering gemeentefonds bijzondere bijstand

Het Rijk heeft in de meicirculaire extra geld beschikbaar gesteld voor flankerend beleid energiearmoede, omdat men een extra beroep verwacht op de bijzondere bijstand door hoge inflatie. Dit bedrag staat nu gereserveerd als dekking voor mogelijk hogere uitgaven. Bij de Jaarrekening kan dan de balans worden opgemaakt.

Een incidenteel nadeel van € 68.000 in 2023 (samen met programma 6 budget neutraal)

Product 2.4 Maatschappelijke ondersteuning

Bijstelling persoonsgebonden budet hulp bij het huishouden (PGB HbH)

De dalende trend van het aantal HbH indicaties op basis van een PGB zet door. Er is een afname van 40% op 1 september 2023 ten opzichte van 1 januari 2022. Dit betekent dat ook de uitgaven dalen. Op basis van deze daling stellen we een structurele bijstelling van begroting voor van € 35.000.

Een structureel voordeel van € 35.000 vanaf 2023

Product 2.5 Volksgezondheid

Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA)

Om invulling te geven aan dit akkoord heeft Zuidplas een plan uitgewerkt waarin de verschillende activiteiten en onderdelen zijn uitgewerkt. Onderdeel van dit plan is de bijbehorende begroting hoe de middelen vanuit de 'brede SPUK' worden besteed in de periode 2023-2026. Per jaar wordt er een budget aan de gemeente ter beschikking gesteld voor de uitvoering van de activiteiten. Deze budgetten zijn neutraal opgenomen in de begroting.

€ 687.000 in 2023, € 680.000 in 2024, 2025 en € 539.000 in 2026.

Begrotingswijziging Verbonden partij Hecht

Als gevolg van de cao-afspraken tussen de werkgeversorganisaties (VNG/WSGO) en de bonden nemen de loonkosten significant meer toe dan het afgesproken indexeringskader zoals deze voor 2023 door het Financiële Kader Gemeenschappelijke Regelingen (FKGR) zijn vastgesteld. Hecht ziet zich hierdoor genoodzaakt een tussentijdse wijziging van de begroting voor te leggen. Dit betekent een hogere bijdrage van de deelnemende gemeenten en dus een incidenteel nadeel in 2023. Ten tijde van dit schrijven is deze wijziging nog niet vastgesteld.

PM in 2023 (nadeel)

Programma 3 Maatschappelijk Domein

Zorgen voor goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur

We streven naar goede voorzieningen op het gebied van sport, onderwijs en cultuur. Hiermee stellen we ons inwoners in staat om prettig te wonen, leren en recreëren binnen onze gemeente.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 3.1 Sport
- 3.2 Onderwijs
- 3.3 Cultuur

Product 3.1 Sport

Algemeen doel

Het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

De doelstelling(en) en inspanning(en) behorende bij het faciliteren van een divers aanbod van sport en bewegen ten behoeve van de gezondheid en sociale cohesie zijn integraal onderdeel van een aantal andere doelstellingen. Om die reden zijn hier geen separate doelstellingen en inspanningen op het gebied van sport opgenomen.

Product 3.2 Onderwijs

Algemeen doel

Elk kind in Zuidplas krijgt passend, inclusief en zo thuisnabij mogelijk onderwijs.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.”* uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2023 wordt gestart met het opstellen van een visie op onderwijs.	<i>Handhaven</i> Het college heeft de bestuursopdracht voor het opstellen van een onderwijsvisie vastgesteld. Dit loopt op schema om eind 2023 aan de raad aan te bieden.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Het opstellen van een visie op onderwijs. (<i>conform amendement 3, raadsvergadering 8 november 2022</i>)	€ 70.000	De planning is om dit in Q4 op te leveren.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie *“Beter anticiperen op onze groei en het aantal benodigde schoollokalen eventueel in een flexibele huisvesting.”* uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>Goed onderwijs vindt plaats in goede huisvesting. Dit betekent:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Bij nieuwbouw wordt de benodigde capaciteit bepaald op het jaar waarop het verwachte aantal leerlingen het grootst is en wordt rekening gehouden met een bandbreedte voor extra groei van het aantal leerlingen en multifunctioneel gebruik. 2. Noodlokalen worden alleen neergezet om een tijdelijke situatie te overbruggen: <ul style="list-style-type: none"> - tijdens vervangingsopgave: als interim-voorziening. - tijdens uitbreidingsopgave: waarbij we voor groeiwijken uitgaan van de t=0 systematiek en voor bestaande wijken van de t-1 systematiek. 	<p><i>Handhaven</i></p> <p>Strategische keuzes op het gebied van onderwijshuisvesting leggen we voor vier jaar vast in een Integraal Huisvestingsplan Onderwijs. De permanente en tijdelijke huisvestingsbehoefte baseren we op jaarlijks bijgestelde prognoses van het leerlingenaantal.</p>

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>Actualiseren van het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (2023-2027).</p>		<p>Het IHP 2023-2027 is op 16 mei 2023 vastgesteld door de gemeenteraad. Besloten is om de opgaven te verwerken in twee Uitvoeringsprogramma's.</p>
<p>Uitvoering geven aan diverse projectplannen.</p>		<p>Werkzaamheden uit het IHP 2018-2022 worden op grond van de projectplannen uitgevoerd. De vervangings- en uitbreidingsopgaven in Nieuwerkerk aan den IJssel (wijk Zuidplas en wijk Esse) hebben vertraging opgelopen. Voor deze projecten moeten nog investeringskredieten worden vastgesteld.</p>

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Inzetten op volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>In 2024 komt uitsluitsel over de haalbaarheid van het realiseren van volledig voortgezet onderwijs in Zuidplas.</p>	<p><i>Handhaven</i></p> <p>Een gezamenlijk traject met rijksoverheid en schoolbesturen biedt in 2024 duidelijkheid over de haalbaarheid.</p>

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>De resultaten van het onderzoeksrapport worden verwerkt in het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs.</p>		<p>Beide betrokken VO-schoolbesturen onderzoeken momenteel de mogelijkheid voor volledig voortgezet onderwijs. In het IHP wordt rekening gehouden met het realiseren van volledig voortgezet onderwijs (uitbreiding naar eindonderwijs).</p>

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Betere aansluiting tussen passend onderwijs en jeugdhulp op scholen.*” uit spoor 1 kansrijk en gezond Zuidplas, subspoor onderwijs.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2025 vinden meer kinderen en jongeren een passend onderwijs/zorg aanbod (ten opzichte van 2022).	<p><i>Handhaven</i></p> <p>De gemeente kan zelf geen aanbod realiseren, maar heeft een rol als initiator en het aanbieden van ondersteuning om te komen tot het benodigde aanbod. De evaluatie van de pilot Koningskwartier geeft een stevige indicatie te zien voor minder verwijzingen jeugdzorg en speciaal onderwijs vanuit het kindcentrum. De raad is over de resultaten van deze evaluatie geïnformeerd met raadsinformatienota Z23.001810</p>

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Uitvoering geven aan de Regionale aanpak VSV, Lokale Educatieve Agenda, Passend Onderwijsplannen van de Samenwerkingsverbanden Onderwijs.		De nieuwe Lokale Educatieve Agenda is in het voorjaar vastgesteld in het OOGO (bijv. onderwijsachterstandenbeleid). Deze agenda wordt uitgevoerd. De overige plannen zijn ook vastgesteld.
Vervolg geven aan de evaluatie pilot IKC.		De inzet voor preventieve jeugdhulp in de pilot kindcentrum Koningskwartier wordt in eerste instantie (schooljaar 2023-2024) voorgezet met gebruik van tijdelijke middelen (NPO-gelden), daarna wordt de financiering voortgezet vanuit het budget Thuisnabij Onderwijs. Daarnaast wordt er bij de schoolbesturen de andere dorpskernen de belangstelling geïnventariseerd voor een integraal kindcentrum (IKC).
Inzet NPO-middelen m.n. voor schoolmaatschappelijk werk.		Voor dit en komend schooljaar is het schoolmaatschappelijk werk uitgebreid zowel in het PO als VO (zgn. JOS) met gebruik van NPO-middelen.
Thuisnabij onderwijs agenderen bij OOGO en Jeugdhulporganisaties.		De onderwerpen thuisnabij en inclusief onderwijs staan standaard op de agenda van het OOGO.

Product 3.3 Cultuur

Algemeen doel

De cultuurvisie die in 2019 is ook de komende jaren uitgangspunt voor het beleid. Dit betekent dat het college met name inzet op de bevordering van culturele activiteiten en het behoud van cultureel erfgoed. Een belangrijk speerpunt binnen de cultuurvisie is: 'Cultuur is van iedereen, voor iedereen. Cultuur is overal of zou overal kunnen zijn'. Dit betekent dat we de dwarsverbanden met andere beleidsterreinen nadrukkelijker opzoeken en nog meer samen met vrijwilligers en ondernemers willen optrekken.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie "Huidig cultuurbeleid continueren." uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor cultuur en erfgoed.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. Medio 2023 worden alle inwoners in staat gesteld om zich op cultureel gebied te ontwikkelen, met aandacht voor kwetsbare doelgroepen.	<p><i>Handhaven</i></p> <p>We zetten in op het beter zichtbaar maken van de culturele initiatieven en de mooie plekken in onze gemeente. Samen met de culturele aanbieders geven we vorm aan een flexibel en aansprekend aanbod van activiteiten dat aansluit bij de wensen van de inwoners.</p> <p>Door de cultuur educatieve programma's op scholen komen kinderen en jongeren uit Zuidplas in aanraking met alle culturele disciplines.</p>
2. Medio 2026 is het aantal deelnemers aan culturele activiteiten gestabiliseerd met 80% op basis van het panelonderzoek cultuur. De tevredenheid over het culturele activiteitenaanbod is toegenomen met 5%.	<p><i>Handhaven</i></p> <p>In alle dorpen vinden aantrekkelijke activiteiten plaats voor jong en oud. Culturele instellingen en de gemeentelijke cultuuraanjager zorgen voor vernieuwing van het aanbod.</p>
3. Medio 2026 is het huidige culturele erfgoed in de gemeente behouden gebleven en de zichtbaarheid en vindbaarheid voor de inwoners toegenomen.	<p><i>Handhaven</i></p> <p>We werken samen met instanties en instellingen aan een uitvoeringsprogramma voor het erfgoedbeleid.</p>
4. Medio 2023/2024 worden er bij de ontwikkeling van ruimtelijke projecten koppelkansen met cultuur en erfgoed benut.	<p><i>Handhaven</i></p> <p>Erfgoed krijgt een plaats in ruimtelijke plannen (bijvoorbeeld in de omgevingsplannen, gebiedspaspoorten en ander ruimtelijk beleid)</p>
5. Voor eind 2024 is het aanbod van erfgoedevenementen uitgebreid.	<p><i>Handhaven</i></p> <p>Erfgoedevenementen zoals Open Monumentendag zijn belangrijk voor het behouden van dorpskarakter, stimulering van toerisme/recreatie en ook de inburgering van nieuwe bewoners.</p>

Effectindicator	Realisatie 2019	ZN 2023	NJN 2023	Begroting medio 2026				
2.1 Deelnemers culturele activiteiten	79%	nog niet bekend	nog niet bekend	≥ 80%				
2.2 Tevredenheid over culturele activiteitenaanbod	22%	nog niet bekend	nog niet bekend	≥ 27%				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Stimuleren van onze culturele partners om vernieuwende activiteiten te initiëren.	€ 10.000	In het tweede en derde kwartaal van 2023 is een UIT AGENDA voor Zuidplas uitgebracht. Deze agenda is een samenwerking van Stichting Cultureel Netwerk Zuidplas en Beleef Zuidplas (marketingplatform gemeente Zuidplas). In regionaal verband is er een folder met culturele belevingsroutes (Fietsen onder N.A.P.) verspreid. In samenwerking met het culturele veld, Stichting ZO! en de cultuuraanjager zijn activiteiten (in de vorm van Bruiscafés) opgezet, ter versterking van de sociale cohesie in de dorpen. De Cultuurweek is een vast onderdeel geworden op de twee scholen voor Voortgezet Onderwijs. Cultuureducatie op de basisscholen wordt steeds meer geïntegreerd aangeboden (door een koppeling te maken met de vakken op het gebied van Wereldoriëntatie).
1.2 Op lokaal niveau vorm (blijven) geven aan Europese (culturele, educatieve, sportieve en zakelijke) uitwisseling; samen met de inwoners en organisaties binnen Zuidplas versterken we de banden met onze Duitse partnergemeente Bückebug (deze jumelage bestaat in 2024 50 jaar).	€ 10.000	Mede door de instandhouding van de internationale stedenband een bijdrage leveren aan een wederzijdse verbreding van de persoonlijke ontwikkeling.
3. Oprichten van een klankbordgroep erfgoed en extra aandacht geven aan het delen van informatie en kennis.		In het voorjaar van 2023 is de klankbordgroep voor het eerst bij elkaar gekomen. Een nieuwe bijeenkomst staat gepland voor het najaar.
4. Opnemen van een paragraaf over cultuur en erfgoed in de ruimtelijke plannen.		De paragraaf over cultuur en erfgoed in de ruimtelijke plannen is nog niet (expliciet) gerealiseerd. Wel is er in het Pro Zuidplas en de gebiedspaspoorten aandacht voor maatschappelijk rendement van de diverse projecten. Cultuur en erfgoed (spoor Vitaal en leefbaar Zuidplas) maken hier onderdeel van uit.

5. Stimuleren van onze erfgoedpartners om erfgoedevenementen te initiëren.		In september 2023 vinden er rond Open Monumentendag weer diverse activiteiten plaats in Zuidplas. Met de provincie vindt overleg plaats over de erfgoedlijnen en de mogelijke uitbreiding daarvan.
--	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 3.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*De groei van onze gemeente benutten we optimaal om zo, in samenhang tussen dorpen en buurtschappen, onze voorzieningen beter aan te laten sluiten aan de behoefte en op peil te houden.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording	
Teneinde een integraal beeld te behouden op het voorzieningenniveau van Zuidplas, stellen we complementair hieraan een voorzieningenprogramma op voor het Middengebied, waarin zowel de commerciële- en maatschappelijke voorzieningen in beeld worden gebracht in relatie tot de voorzieningen in de andere dorpen.	<p><i>Handhaven</i></p> <p>Er is begin dit jaar een <i>Ruimtelijke verkenning voorzieningen Middengebied</i> opgesteld en ter vaststelling voorgelegd aan het college. In deze verkenning is gekeken naar zowel de maatschappelijke als commerciële voorzieningen voor het Middengebied. Deze ruimtelijke verkenning is op een informatiebijeenkomst voor de raad op 31 januari 2023 op hoofdlijnen gepresenteerd.</p>	
Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Het opstellen van een voorzieningenprogramma voor het Middengebied in relatie tot de voorzieningen in de andere dorpen.		Er is begin 2023 een <i>Ruimtelijke verkenning voorzieningen Middengebied</i> opgeleverd, gekeken naar zowel de maatschappelijke als commerciële voorzieningen voor het Middengebied.

Financiële bijstellingen programma 3

3. Maatschappelijk domein		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2023	2024	2025	2026	2027
3.1: Sport		354	216	39	39	39
Kredieten Sportpark Swanla naar 2024		-	177	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk		315	-	-	-	-
Kleine mutaties		39	39	39	39	39
Budgettair neutraal		-	-	-	-	-
3.2: Onderwijs		234	-23	96	424	224
Kapitaallasten IHP Circulaire modules		-	-19	-19	-19	-18
Extra kosten fundering noodlokalen		-110	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten IHP - Esse Zoom		-	-5	5	-	-
Bijstelling kapitaallasten IHP - Permanente lokalen Moerkapelle		-	-1	-2	-2	-0
Bijstelling kapitaallasten IHP - IKC Zevenhuizen		-	-16	-16	-16	-16
Bijstelling kapitaallasten Installaties IKC Zevenhuizen		-	-2	-2	-2	-2
Bijstelling kapitaallasten IHP - Kroonkruid (Wijk Zuidplas)		-	-	-	72	245
Bijstelling kapitaallasten IHP - Goudmos (Wijk Zuidplas)		-	-	110	371	-5
Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk		324	-	-	-	-
Kleine mutaties		20	20	20	20	20
Budgettair neutraal		-	-	-	-	-
3.3: Cultuur		8	37	23	23	23
Routekaart maatschappelijk vastgoed – De Batavier		-	14	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk		-	-	-	-	-
Kleine mutaties		5	20	20	20	20
Budgettair neutraal		3	3	3	3	3
Totaal		596	230	158	486	286

- = nadeel / + = voordeel

Toelichting programma 3

Product 3.1 Sport

Aanpassing kredieten en kapitaallasten Sportpark Swanla

De investeringen in Sportpark Swanla vinden niet in 2023 plaats en worden doorgeschoven naar 2024. In totaal betreft het een investering van € 6,8 mln. Voor 2024 betekent dit een vrijval van kapitaallasten.

Enmalig voordeel van € 177.000 in 2024

Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk

Onder de financiële producten staat een algemene toelichting op deze mutatie.

Product 3.2 Onderwijs

Doorschuiven IHP - Kroonkruid en Goudmos (Wijk Zuidplas)

In afwachting van de uitkomsten van het participatietraject kan er nog geen voorstel over het investeringskrediet naar de raad. Hierdoor schuiven de geraamde kapitaalslasten door naar 2026 e.v.

Een voordeel voor de jaren 2025 t/m 2027 van respectievelijk € 110.000, € 443.000 en € 240.000

Bijstelling krediet Circulaire modules

Het door uw Raad in mei 2023 goedgekeurde investeringskrediet ad € 2,4 miljoen voor de modulaire circulaire tijdelijke school is exclusief BTW. Doordat er 21% BTW bij de investering moet worden opgeteld is het aanvullende benodigde krediet € 504.000. De betekent een extra kapitaalslast van € 19.000,- per jaar.

Een structureel nadeel van € 19.000 vanaf 2024

Extra kosten fundering noodlokalen

De nieuwe fundering aanbrengen onder de tijdelijke school aan de Bermweg Nieuwerkerk aan den IJssel is € 50.000,- duurder uitgevallen dan begroot. Onder de tijdelijke circulaire school in Moerkapelle wordt eenzelfde fundering gerealiseerd die eveneens € 50.000,- lager is begroot dan de praktijk nu uitwijst. De circulaire school komt pal naast de bouwplaats van de permanente school te staan. Hierdoor moet de aannemer van de permanente school extra veiligheidsmaatregelen nemen. Deze worden begroot op additioneel € 10.000,-

Een incidenteel nadeel van € 110.000 in 2023

Aanvullend voorbereidingskrediet school Esse Zoom

Vooruitlopend op de aanvraag om het (gereserveerde) uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen, wordt nu om een aanvullend voorbereidingskrediet gevraagd ad € 281.000. Dit komt ten laste van het gereserveerde uitvoeringskrediet en heeft geen extra afschrijvingslasten tot gevolg. Wel betekent het een verschuiving van de geplande uitgaven van 2024 naar 2023 en daarmee een verschuiving van de rentelasten.

Een incidenteel nadeel van € 5.000 in 2024 en een incidenteel voordeel van € 5.000 in 2025

Bijstelling krediet permanente lokalen Moerkapelle

Door kostenstijging is het totaalbedrag benodigd voor de investering toegenomen met € 54.169, tot € 3.797.911.

In 2024 een nadeel van € 1.000 en vanaf 2025 een structureel nadeel van € 2.000.

Bijstelling krediet IKC Zevenhuizen (inclusief installaties)

Door kostenstijging zijn de kredieten voor de permanente school (€ 8.371.000) en de installaties (€ 250.000) niet dekkend. Gevraagd wordt om een aanvullend krediet van € 436.000 voor de permanente school en € 25.000 voor de installaties.

Een structureel nadeel van € 18.000 vanaf 2024

Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk

Onder de financiële producten staat een algemene toelichting op deze mutatie.

Product 3.3 Cultuur

Routekaart maatschappelijk vastgoed – De Batavier

In de openbare vergadering van 15 september 2021 is de routekaart maatschappelijk vastgoed vastgesteld (R21.000082). Hierin is de verduurzamingsopgave van de vastgoedportefeuille van de gemeente Zuidplas uitgewerkt. Tevens wordt er indien mogelijk voor de verduurzaming van het gemeentelijke vastgoed per object een subsidie aanvraag ingediend. In afwachting of de subsidie definitief toegekend wordt is het voorstel om vooralsnog niet met de geplande investering van “De Batavier” te starten. Hiervoor vallen de kapitaallasten eenmalig in 2024 vrij.

Eenmalig voordeel in 2024 van € 14.000,-

Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk

Zie algemene tekst bij programma 1.

Programma 4 Ruimtelijk beleid en ontwikkeling

Ontwikkeling met dorpse identiteit

Onze gemeente kenmerkt zich door haar dorpse, groene en ondernemende karakter. We investeren in het behoud van het dorps karakter en waar nodig in het versterken van de dorpen van Zuidplas zodat het daar prettig wonen en werken blijft. Daarbij bouwen we naar zowel lokale als bovenregionale behoefte, waarbij integrale en duurzame gebiedsontwikkeling ons uitgangspunt is. We hebben oog voor een evenwichtige woningvoorraad, de verkeersontsluiting, het voorzieningenniveau en het ondernemerschap. We bereiden grote transities voor op het gebied van energie, klimaat en de implementatie van de Omgevingswet.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening
- 4.2 Wonen
- 4.3 Economie
- 4.4 Verkeer en vervoer
- 4.5 Gebiedsontwikkeling
- 4.6 Duurzaamheid

Product 4.1 Ruimtelijke ordening en vergunningverlening

Algemeen doel

Het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Hierin is de omgevingskwaliteit toekomstbestendig en zet de gemeente in op een doelmatig beheer, gebruik en ontwikkeling van de fysieke leefomgeving.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ruimte geven aan ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>We werken conform de uitgangspunten van de Omgevingswet. Dit leidt tot snellere en betere besluitvorming met ruimte voor maatwerk voor ondernemers. Dit vraagt om een integrale werkwijze van de gemeente, inwoners, bedrijven en belanghebbende. Hierdoor wordt het vestigingsklimaat voor ondernemers aantrekkelijker.</p>	<p><i>Handhaven</i> De invoeringsdatum van de Omgevingswet staat definitief op 1 januari 2024. De Omgevingswet geeft een aanpassing in de snelheid van de procedures. In de voorbereidingen op de Omgevingswet zijn we reeds aan het kijken naar de mogelijkheden om sneller en efficiënter te adviseren zodat ondernemers binnen een kort tijdsbestek een reactie krijgen op hun initiatieven.</p>

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>In Q1 2024 is op alle communicatiekanalen van de gemeente en ODMH duidelijk op welke wijze ondernemers hun initiatief kunnen aanmelden.</p>		<p><i>Handhaven</i> De Omgevingswet treedt inwerking per 1 januari 2024. We gaan sturen op communicatie en het opzetten van de intaketafel/omgevingstafel. Een plan van aanpak is reeds opgesteld. De uitwerking van het plan volgt in Q4 2023. Daarnaast wordt regionaal overleg gevoerd over de communicatiestrategie omtrent de Omgevingswet.</p>
<p>90% van de aanvragen worden binnen de wettelijke reactietermijn afgehandeld.</p>		<p>95% van alle binnenkomende aanvragen omgevingsvergunningen wordt binnen de termijn behandeld.</p>

Product 4.2 Wonen

Algemeen doel

Zuidplas bouwt de komende jaren voor een duurzaam inclusieve samenleving waar ook zorg en aandacht is voor huishoudens die minder zelfredzaam zijn. De gemeente wil de komende jaren een deel van de lokale en regionale bouwopgave voor haar rekening nemen.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Een passend en betaalbaar woonaanbod voor alle doelgroepen binnen Zuidplas.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>1. In 2026 voorziet het kwantitatieve woningaanbod in Zuidplas, bestaand en toekomstig, in 95% van de lokale woonbehoefte van inwoners en lokale werknemers die zich in Zuidplas willen vestigen. Zodat zij zich in Zuidplas kunnen vestigen.</p>	<p><i>Handhaven</i> Sinds de vaststelling van het collegeprogramma zijn er geen nieuwe projecten toegevoegd aan de bestaande programmering in Zuidplas. In nieuwe projecten wordt zoveel mogelijk ingezet op het realiseren van meer betaalbare woningbouw categorieën.</p>
<p>2. We stimuleren passende huisvesting voor arbeidsmigranten door te zorgen voor kaders waarbinnen huisvesting van arbeidsmigranten mogelijk is. Om de leefbaarheid en het vestigingsklimaat te verbeteren, de situatie inzichtelijk te krijgen en bovenal om te voldoen aan het oplossen van de maatschappelijk verplichting. Voor wat betreft senioren blijft de gemeente inzetten op het realiseren van meer aanbod van levensloopgeschikte woningen in de nieuwbouw.</p>	<p><i>Handhaven</i> Op 6 juni 2023 is het beleidskader behandeld in de raad. De besluitvorming is uitgesteld zodat het beleidskader tezamen met het uitvoeringsprogramma behandeld kan worden. Dit najaar gaat beleidskader opnieuw met het uitvoeringsprogramma naar de raad. Bij nieuwbouw zijn in aanleg alle gestapelde woningen levensloopbestendig.</p>
<p>3. Zoals beschreven in de woonvisie blijven we in de periode tot en met 2026 streven naar het realiseren van 30% sociale huur in de nieuwbouw. Ook stimuleren we de nieuwbouw van middenhuurwoningen, mede door de verordening middenhuur gericht toe te passen. Daarnaast blijven we streven naar 20% betaalbare koopwoningen (tot aan de NHG -grens) in de nieuw gerealiseerde koopwoningen. Door 25% van de sociale- en middenhuur nieuwbouwwoningen toe te wijzen aan eigen inwoners stimuleren we de doorstroming. Hierdoor ontstaan er meer kansen voor jongeren en starters uit de eigen gemeente.</p>	<p><i>Handhaven</i> Er is een nieuwe huisvestingsverordening vastgesteld door de raad waarbij voorrang met lokale binding voor sociale en middenhuurwoningen is opgenomen. Er is begin 2023 een regionale realisatieagenda vastgesteld met de provincie en het Rijk om de realisatie van betaalbare woningen te versnellen. De (uitvoerings) afspraken hierover moeten in 2023 meer vorm krijgen. De doelgroepenverordening wordt dit najaar naar de raad gebracht. Hiermee kan de gemeente afdwingen dat betaalbare woningcategorieën daadwerkelijk worden gebouwd.</p>

Effectindicator	Nulmeting	ZN 2023	NJN 2023	Begroting 2026				
Woningaanbod dat aansluit bij lokale woonbehoefte	onbekend	Nog niet bekend	Nog niet bekend	≥ 95%				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Onderzoek naar het inzetten van mogelijke instrumenten (erfpacht, starterleningen, huurkoop etc.) om de kansen van starters op de woningmarkt te vergroten.		Gezien de keuzes die voorliggen bij de programmabegroting zoals toegelicht in de bestuurlijke samenvatting wordt dit in 2023 niet meer opgepakt.
1.2 Inzicht verkrijgen door data rondom wonen te digitaliseren in een lokaal dashboard wonen.	€ 40.000	Gezien de keuzes die voorliggen bij de programmabegroting zoals toegelicht in de bestuurlijke samenvatting wordt dit in 2023 niet meer opgepakt.
1.3 Actief op zoek gaan naar een locatie voor flexwonen voor het vergroten van het aanbod voor starters en spoedzoekers.		Er loopt een verkenning naar flexwonen – als scenario – voor Nieuwerkerk Noord. In de prestatieafspraken van 2023 is met corporaties afgesproken om de mogelijkheden voor flexwonen in gezamenlijkheid te onderzoeken. Voor de prestatieafspraken van 2024 wordt dit opnieuw een aandachtspunt.
1.4 Uiterlijk begin 2024 vaststellen van een woonzorgvisie, onder andere de verbetering van de (woon)positie van senioren krijgt hierin een belangrijke plek.	€ 50.000	Er wordt gewerkt aan een regionale woonzorgvisie, daarna wordt gekeken wat er aanvullend lokaal nog nodig is. In 2026 is het hebben van een lokale woonzorgvisie verplicht. Nog bekeken wordt of dit gelijk een nieuw volkshuisvestelijk programma met wonen-zorg elementen wordt of een aanvulling op de bestaande woonvisie. Voor het opstellen van een nieuwe woon(zorg)visie is budget nodig..
1.5 en 3.1 Vergroten van het woningaanbod in Zuidplas tot 2026 door het bouwen van 2.500 woningen in en aan de dorpen. De gronden in het Middengebied worden bouwrijp gemaakt en er wordt gestart met het bouwen van de eerste woningen.		Als alle projecten op tijd starten inclusief het middengebied kan deze doelstelling gehaald worden. Toetsen aan vastgestelde woningbouwprogrammering.
1.6 Stimuleren CPO, door middel van het faciliteren van initiatieven bij het ontwikkelen van geschikte en beschikbare locaties.		Project CPO is in 2023 niet meer aan de orde. Door gebrek aan locaties in de huidige dorpen is dit nog niet van de grond gekomen. Wordt waarschijnlijk pas kansrijk in de eerste fase van het Middengebied.
2.1 Opstellen van een apart beleidskader dat bijdraagt aan de lokale huisvesting van arbeidsmigranten.		Het beleidskader wordt met het uitvoeringsprogramma dit najaar naar de raad gebracht.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Verbeteren van de doorstroming op de woningmarkt.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
De woningbouwprogrammering voor nieuwe ontwikkellocaties richt zich maximaal op de lokale doorstroming. Zodat er meer woningen vrijkomen voor woningzoekenden.	<i>Handhaven</i> Met ontwikkelaars worden afspraken gemaakt over de toewijzing van nieuwbouwwoningen in de sociale en middenhuursegment en om woningzoekenden met een lokale binding voorrang te geven.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Door middel van raamovereenkomsten afspraken met woningcorporaties maken over het bevorderen van doorstroming.		Er wordt gewerkt aan een meerjarige raamovereenkomst met corporaties. Deze is uitgesteld naar het najaar van 2023.
Inzetten op het stimuleren van doorstroming door nieuwbouwwoningen zoveel mogelijk levensloopbestendig te realiseren.		In projectteams wordt gestuurd op de realisatie van nultradewoningen bij appartementen.
Gebruik maken van de wettelijke mogelijkheden bij het toewijzen van sociale en middenhuurwoningen om voorrang te geven aan inwoners die een betaalbare huurwoning achterlaten in Zuidplas.		Gereed i.v.m. vaststelling van de Huisvestingsverordening 2023.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Versnellen van nieuw woningaanbod, bijvoorbeeld door het aanbieden van flexibele woonconcepten.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2023 en 2024 creëren we met ruimte voor flexwonen een versneld woningaanbod voor starters, jongeren, spoedzoekers en arbeidsmigranten, zodat hun kansen op de woningmarkt verbeteren.	<i>Handhaven</i> De verkenning naar flexwoningen voor diverse doelgroepen in Nieuwerkerk-Noord wordt in 2023 voortgezet. De gemeente is daarbij mede afhankelijk van medewerking van grondeigenaren in het gebied.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
In 2023 wordt één concreet pauzelandchap of één locatie voor het realiseren van flexwonen uit gewerkt.		Bij de verkenning naar mogelijkheden voor flexwonen ligt de focus op Nieuwerkerk-Noord. Op korte termijn wordt de raad nader geïnformeerd over de voortgang.
Waar mogelijk benutten van subsidies om woningbouw te versnellen.		De gemeente heeft in 2022 een rijkssubsidie aangevraagd en ontvangen voor de realisatie van flexwoningen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Voor tenminste twee recreatieparken maken we een toekomstbestendige visie.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor wonen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>In 2024 is een toekomstvisie gereed voor recreatiepark De Bonk, opgesteld in co-creatie met de betrokken stakeholders. Daarnaast wordt de visie voor De Koornmolen verder uitgewerkt.</p>	<p><i>Handhaven</i> Bij de vaststelling van het Perspectief Ruimtelijke Opgaven (PRO) 2023 op 4 juli 2023 heeft het college de gemeenteraad geïnformeerd over de voortgang van de toekomstverkenning voor zowel Bungalowpark De Bonk als Recreatiepark de Koornmolen. Bij de besluitvorming over het PRO 2022 heeft u ingestemd met het vrijgeven van € 40.000,- budget voor het uitwerken van een toekomstbestendige visie voor twee recreatieparken, ten laste van de Bestemmingsreserve Investeringsfonds PRO (BIP). In welke mate de inzet van het college daadwerkelijk leidt tot een uitgewerkte toekomstvisie - al dan niet in 2024 - hangt af van de complexiteit van de problematiek per park en de uitkomsten van de participatie met de betrokken stakeholders. Bij de behandeling van het PRO 2024 in juli 2024 rapporteert het college opnieuw over de voortgang binnen het dossier Toekomstverkenning Recreatieparken.</p>

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>Doorlopen van een breed participatietraject met de betrokken stakeholders: de eigenaar van het recreatiepark, eigenaren van recreatiewoningen, het recreatieschap Rottemeren, de Omgevingsdienst Midden-Holland, veiligheidspartners, lokale ondernemers en beheerders van maatschappelijke voorzieningen.</p>	<p>€ 40.000</p>	<p>In 2023 vervolgt het college de gesprekken met de stakeholders rondom beide recreatieparken. Prioriteit hierbij hebben de particuliere eigenaren en/of huurders van de recreatiewoningen, die tot nu toe niet zijn gesproken. Met andere betrokken partijen als ondernemers, het Recreatieschap Rottemeren, de Omgevingsdienst Midden-Holland en het Hoogheemraadschap van Schieland en de Krimpenerwaard is en blijft het college in gesprek.</p>
<p>Opstellen van een participatielogboek, waarin alle participatiemomenten en inbreng van participanten zijn geborgd.</p>		<p>Gedurende het participatietraject worden alle participatiemomenten, samen met de opbrengst daarvan, vastgelegd in een participatielogboek. Een voorbeeld van het eindproduct van zo'n logboek heeft u rondom de besluitvorming over het Gebiedspaspoort Zevenhuizen kunnen inzien. Het college heeft het participatielogboek A22.002419 daarbij als bijlage toegevoegd aan het raadsvoorstel.</p>

Product 4.3 Economie

Algemeen doel

Zorgdragen voor een goed ondernemersklimaat en vitale winkelgebieden en bedrijventerreinen.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Ruimte geven aan ondernemers.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
We stimuleren waar mogelijk de lokale economie, zodat er een gezond ondernemersklimaat ontstaat en er rechtmatig wordt aanbesteed.	<i>Handhaven</i> Intern wordt de groslijst onder de aandacht gebracht en worden de aanbestedingsregels zorgvuldig gehanteerd. Waar mogelijk wordt lokaal aanbesteed.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Jaarlijks een klanttevredenheidsonderzoek uitvoeren onder de ondernemers over de dienstverlening van het omgevingsloket		De ODMH voert jaarlijks dit tevredenheidsonderzoek uit.
De groslijst wordt actief ingezet om de lokale ondernemers de gelegenheid te geven werkzaamheden te verrichten voor de gemeente. De bekendheid van de groslijst bij ondernemers (nu 40%) en medewerkers van Zuidplas neemt toe en verbetert jaarlijks met 15% tot maximaal 90%.		De inspanningen zijn nu meer gericht op het onderling verbinden van de ondernemers en minder op de bekendheid van de groslijst. In gesprekken met ondernemers wordt de groslijst wel steeds onder de aandacht gebracht. Bij de economische monitor zal ook naar de bekendheid worden gevraagd.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Samenwerking stimuleren tussen ondernemers.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. We versterken de samenwerking met ondernemers op een zodanige wijze dat zowel de onderlinge samenwerking op de bedrijventerreinen/de winkelgebieden toeneemt en tevens de relatie met de overheid gecontinueerd en verbeterd wordt. De samenwerking draagt bij aan de kwaliteit van het gebied en zorgt voor voldoende werkgelegenheid, dat van belang is voor de vitaliteit van de lokale samenleving.	<i>Handhaven</i> Dit jaar vindt onderzoek plaats naar de mogelijkheden tot meer samenwerking tussen ondernemers onderling en tussen ondernemers en gemeente.
2. We streven naar een toename van ondernemerstevredenheid over de onderlinge samenwerking en die met de gemeente ten opzichte van de 0-meting in 2022.	<i>Handhaven</i> In Q4 wordt via een economische monitor de tevredenheid gepeild. Waar mogelijk zal deze worden vergeleken met de 0 meting in 2022.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Jaarlijks worden er min. 2 bijeenkomsten georganiseerd voor ondernemers (o.a. dag van de ondernemer in november).		In 2023 zal er één bijeenkomst worden georganiseerd. Dit zal zijn rond de dag van de ondernemer.
1.2 Minimaal 1x per jaar vindt er een bestuurlijk gesprek plaats met de besturen van ondernemers en winkeliersverenigingen.		Dit overleg zal in Q4 worden georganiseerd.
1.3 Initiatieven voor het opstarten van een BIZ worden gefaciliteerd, o.a. door meewerken aan subsidie aanvragen.	€ 25.000	Er is opdracht verstrekt om een BIZ op te zetten in Kleine Vink. De poging om een BIZ te realiseren dit jaar is niet succesvol gebleken.
1.4 Versterken van de samenwerking tussen de ondernemers onderling, zowel lokaal als regionaal en bestendigen van de samenwerking met de gemeente.	€ 40.000	Momenteel worden gesprekken gevoerd met de ondernemers over mogelijke samenwerkingsvormen.
2.1 Met de economische monitor wordt jaarlijks de tevredenheid van de ondernemers over de samenwerking over de onderlinge samenwerking en de relatie met de gemeente en de daarbij behorende dienstverlening (excl. ODMH) gemeten.		Deze zal plaatsvinden in Q4 van 2023.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Streven naar een vitaal winkelaanbod.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. De winkelgebieden, zoals benoemd in de detailhandelsvisie, zijn aantrekkelijk. Dat betekent dat inwoners graag naar het winkelgebied komen en verblijven door het aanbod van verschillende dagdagelijkse winkels en andere voorzieningen.	<i>Handhaven</i> Het gebiedspaspoort Zevenhuizen is leidend voor de verdere invulling van het winkelgebied. Via de gesprekken met de winkeliers en inwoners is in 2023 invulling gegeven aan het gebiedspaspoort

	Moerkapelle. Inmiddels zijn ook de gesprekken in Moordrecht opgestart.
2. We continueren de kwaliteit van de openbare ruimte en dragen zo bij aan een aantrekkelijk winkelgebied.	<i>Handhaven</i> Dit is een doorlopend proces, waarbij continue aandacht is voor schoon, heel en veilig.
3. We onderzoeken initiatieven van ondernemers op haalbaarheid, waarbij binnen 8 weken na aanvraag de ondernemer antwoord heeft op zijn vraag.	<i>Handhaven</i> Initiatieven zullen besproken worden bij een intaketafel en omgevingstafel. Hiermee geven we ondernemers en initiatiefnemers in een vroeg stadium antwoord op de haalbaarheid van initiatieven waarna verdere uitwerking kan volgen door de initiatiefnemers. Aangevraagde omgevingsvergunningen kennen onder de Omgevingswet een behandelingstermijn van 8 weken. Daarmee voldoen we aan de doelstelling.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Elk half jaar wordt de leegstand geïnventariseerd. Indien de frictieleegstand groter dan het landelijke gemiddelde en het pand langer dan een half jaar leeg staat wordt er een gesprek geïnitieerd met de eigenaar.		Er is opdracht gegeven om de leegstand te inventariseren. Door middel van een contract zal dit nu periodiek gemonitord worden. De eerste uitkomsten zijn naar verwachting in Q4 bekend.
1.2 De winkelgebiedenscan van NL schoon wordt gebruikt om de situatie van het winkelgebied in kaart te brengen.		De scan heeft dit jaar nog niet plaatsgevonden. Als deze beschikbaar is, wordt de situatie in kaart gebracht.
2.2 Het onderhoud van het openbaargebied in de winkelgebieden is conform de afgesproken kwaliteitseisen.		Uit de doorlopende kwaliteitsmetingen van het openbaar gebied blijkt dat de afgesproken kwaliteitsniveaus behaald worden.
3.1 Vergunningaanvragen van winkeliers worden in 90% van de aanvragen binnen de wettelijke reactietermijn afgehandeld. (op dit moment is dit 60%)		Tot op heden zijn er geen vergunningaanvragen van winkeliers bekend.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Onderzoeken (financiële) haalbaarheid verplaatsingsregeling voor ondernemers.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2023 starten we met een haalbaarheidsonderzoek verplaatsingsregeling, op basis waarvan ondernemers keuzes kunnen maken voor de toekomst van hun onderneming.	<i>Handhaven</i> De start van het haalbaarheidsonderzoek is op dit moment nog niet gepland. Deze zal niet eerder plaatsvinden dan Q4 van 2023.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
In 2023 wordt gestart met het haalbaarheidsonderzoek.	€ 50.000	De start van het haalbaarheidsonderzoek is op dit moment nog niet gepland. Deze zal niet eerder plaatsvinden dan Q4 van 2023.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Faciliteren van glasvezelnetwerken.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor economie en werk.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
Door middel van beleid, regelgeving en financiële voorwaarden (degeneratievergoeding) bevorderen wij de aanleg en/of beschikbaarheid van een breedbandinternetverbinding voor 100% van de adressen in Zuidplas.	<i>Handhaven</i> We hebben de voorwaarden geschept door het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Onderzoeken mogelijkheid om een samenwerkingsovereenkomst op te stellen waarin de markt wordt gestimuleerd om ook de minder commercieel interessante adressen (zoals in het buitengebied) te voorzien van breedbandinternetverbinding/glasvezel.		De samenwerkingsovereenkomst is vastgesteld en gepubliceerd. We hebben hiermee een stimulans afgegeven aan de markt om een dekkend netwerk in de gemeente te realiseren.

Product 4.4 Verkeer en vervoer

Algemeen doel

Voor bereikbaarheid en ontsluiting van onze dorpen wordt een integrale aanpak toegepast, waarbij duurzame vormen van vervoer gestimuleerd worden. Voor het thema verkeersveiligheid ligt de focus op scholen, sportvoorzieningen, winkelcentra en cultuurvoorzieningen, waarbij de aandacht ligt bij de kwetsbare verkeersdeelnemers (fietser en voetganger).

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Meer stimuleren van elektrisch vervoer, bijvoorbeeld door het faciliteren van voldoende laadpalen*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In 2026 is het aantal openbare parkeerplaatsen met de mogelijkheid tot elektrisch laden van de auto uitgebreid ten opzichte van 2022.	<i>Handhaven</i> Per eind juni 2023 staan er 138 laadpalen in Zuidplas. Tussen maart en juni 2023 zijn er 12 laadpalen bij geplaatst.

2. In 2026 is het aanbod van elektrisch laden op parkeervoorzieningen bestemd voor gemeentelijk personeel vergroot tot minimaal 4 laadpunten.				<p><i>Handhaven</i></p> <p>De mobiliteitscan heeft inzicht gegeven in de mobiliteitsbehoeften en specifiek in de behoefte aan laadpalen op deze parkeervoorzieningen. Het parkeeronderzoek (najaar 2022) liet zien dat de parkeervoorzieningen voor gemeentelijk personeel zeer beperkt gebruikt werden. Het beeld bestaat dat het gebruik in achterliggende periode enigszins is toegenomen door meer bekendheid te geven aan de mogelijkheid van parkeren op deze locaties. Dit is echter niet cijfermatig onderbouwd. Het gesprek met de vastgoedeigenaren van de parkeervoorzieningen over het realiseren van laadvoorzieningen moet nog worden opgestart.</p>				
Effectindicator	Nulmeting 2022	ZN 2023	NJN 2023	Begroting 2026				
Parkeerplaatsen elektrisch laden - openbaar	109	126	138	n.t.b. in laadpalenplan				
Parkeerplaatsen elektrisch laden - gemeentelijk personeel	0	0	0	4				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 De gemeente stelt in 2023 een gemeentelijk laadpalenplan vast.	€ 15.000	Moet nog opgestart worden. Er wordt momenteel gewerkt aan een regionale visie laadinfrastructuur. Uitgangspunten hieruit worden meegenomen in ons laadpalenplan.
2.1 Realisatie laadvoorzieningen op parkeervoorzieningen gereserveerd voor gemeentelijk personeel.	€ 30.000	Het gesprek met de vastgoedeigenaren van de parkeervoorzieningen over het realiseren van laadvoorzieningen moet nog worden opgestart.
Uitwerken van een verduurzamingsvisie voor het wagenpark (start 2023, afronding 2024).	€ 40.000	Start uitwerking vanaf najaar 2023.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Ruimte creëren om gebruik te kunnen maken van deelmobiliteit in onze dorpen.” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>In 2026 is in elk dorp minimaal een vorm van deelmobiliteit aanwezig, die aansluit op de behoefte van de inwoners</p>	<p><i>Handhaven</i></p> <p>In Nieuwerkerk aan den IJssel zijn al deelauto's beschikbaar. Voor Moerkapelle ligt een plan in combinatie met de ontwikkeling van fase 3 en 4 van de Jonge Veenen. Uitbreiding van deelmobiliteit in deze dorpen en het realiseren van deelmobiliteit in Zevenhuizen en Moordrecht blijft op de agenda staan. In de mobiliteitsvisie wordt ook een visie op deelmobiliteit in Zuidplas opgenomen.</p> <p>Binnen de regio Midden-Holland is het voornemen om uiterlijk in 2024 een gezamenlijk Beleidskader Deelmobiliteit op te stellen en met elkaar in te zetten op het versterken van deelmobiliteit (bijv. auto, (e-)fiets, scooter). Door krachten, kennis en expertise te bundelen kunnen we onze inzet effectief organiseren, kunnen we deelmobiliteit steviger en regionaal inzetten en zijn we aantrekkelijker voor de markt van deelaanbieders.</p>

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>Voor het Middengebied werkt de gemeente in 2022-2023 een mobiliteitsconcept uit waarin deelmobiliteit een prominente plek krijgt. Het mobiliteitsconcept geeft aan hoe de smart mobility oplossingen in het Middengebied georganiseerd moeten worden.</p>		<p>Het mobiliteitsconcept (waaronder deelmobiliteit) voor het Middengebied is in ontwikkeling. Nadere uitwerking van het mobiliteitsconcept voor het Middengebied biedt ook kansen om deelmobiliteit in de andere dorpen uit te werken.</p>
<p>In 2023-2024 uitwerken van deelmobiliteit op gemeentelijk niveau in het kader van de nieuw op te stellen integrale mobiliteitsvisie voor de hele gemeente Zuidplas.</p>		<p>Eind 2023 legt het college een startnotitie Mobiliteitsvisie voor aan de raad waarin we de reikwijdte van deze visie verder verkennen.</p>
<p>Faciliteren van locaties waar deelmobiliteit aangeboden kan worden (onder andere door kaderstellend beleid, verkeersbesluit voorbereiden, aanpassing openbare ruimte, communicatie).</p>	<p>€ 15.000</p>	<p>Er zijn achterliggende periode geen aanvragen binnengekomen om locaties te faciliteren.</p>

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bevorderen van duurzame vormen van mobiliteit, zoals wandelen, fietsen en openbaar vervoer.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame mobiliteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. In 2026 zijn 60 bushaltes in Zuidplas toegankelijk, conform de normen van de Provincie Zuid-Holland, gemaakt.				<i>Handhaven</i> In totaal zijn er nu 48 bushaltes volledig toegankelijk gemaakt. Tussen maart en juni 2023 zijn er dus 2 bushaltes toegankelijk gemaakt.				
2. We streven naar verbetering en optimalisatie van de lijnvoering, dienstregeling en dienstverlening van het busvervoer of ander collectief vervoer.				<i>Handhaven</i> QBuzz is de partij die door provincie Zuid-Holland is geselecteerd voor uitvoering van het busvervoer voor een periode van 13 jaar vanaf eind 2024. Deze partij bereidt zich de komende tijd voor op deze dienstverlening. Wij treden in gesprek met deze partij om te zien welke optimalisaties in lijnvoering, dienstregeling en dienstverlening uitgevoerd kunnen worden.				
3. We stimuleren het fietsen door het opstellen van een fietsrouten netwerk. Daarmee krijgen we inzicht in ontbrekende schakels en knelpunten in fietsroutes en ontwikkelen we een realisatiestrategie om deze aan te pakken.				<i>Handhaven</i> De kaart van het fietsrouten netwerk inclusief een beschrijving van bijbehorende kwaliteitseisen ronden wij eind 2023 af. Dit wordt gedeeld met de raad en is input voor de op te stellen mobiliteitsvisie. Gezien de keuzes die voorliggen bij de programmabegroting zoals toegelicht in de bestuurlijke samenvatting stellen wij de realisatiestrategie nu niet op. Het fietsrouten netwerk geldt als richtgevend kader voor de vormgeving van onze fietsvoorzieningen en brengt richting andere partijen/overheden waar onze wensen liggen om het fietsrouten netwerk uit te breiden c.q. te verbeteren.				
Effectindicator	Nulmeting 2022	ZN 2023	NJN 2023	Begroting 2026				
Toegankelijke bushaltes	9	46	48	60				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uitvoeren plan van aanpak om in de periode 2023-2026 51 bushaltes conform de normen van de Provincie Zuid-Holland (9 van de 60 zijn al volledig toegankelijk ingericht) toegankelijk te maken.		Wij werken planmatig aan de realisatie van toegankelijke bushaltes. In de achterliggende periode zijn 2 bushaltes toegankelijk gemaakt. In totaal hebben wij nu 48 toegankelijke bushaltes.
1.2 Nieuwe bushaltes in het kader van aanpassing lijnvoering of ruimtelijke ontwikkelingen voldoen bij realisatie aan de normen van Provincie Zuid-Holland.		Er zijn geen nieuwe bushaltes in Zuidplas gerealiseerd.

2.1 Overleg met concessiehouder en Provincie Zuid-Holland over de mogelijkheden van de lijnvoering, de dienstregeling en het aanbieden van innovatieve vormen van openbaar vervoer of mobiliteitsdiensten voor minder stedelijk gebied en bij de ontwikkeling van het Middengebied.		In het kader van de ontwikkeling van het Middengebied is het gesprek met provincie Zuid-Holland opgestart. De gemeente Zuidplas gaat in gesprek met de nieuwe concessiehouder QBuzz over de kwaliteit van openbaar vervoer, innovaties hierin en de uitvoering van alternatieve mobiliteitsdiensten.
2.2 Verkenning mogelijkheden met Provincie Zuid-Holland om een pilot deur-halte vervoer binnen Zuidplas op te zetten.		Hier heeft nog geen actie op plaatsgevonden. Dit zal ook onderdeel zijn van de gesprekken die onder 2.1 zijn benoemd.
2.3 Verkenning met Provincie Zuid-Holland naar een mogelijke locatie voor een bushalte langs de N219 ter hoogte van de Scheve Overweg en/of een mogelijk andere lijnvoering om de OV-bereikbaarheid in Esse Zoom te verbeteren.		De gemeente heeft deze wens bij provincie Zuid-Holland ingebracht. Het inpassen van een verkeersveilige bushalte conform inrichtings- en toegankelijkheidseisen vereist aanpassing van de rotonde. Inmiddels is er een schetsontwerp en een kostenraming opgesteld. De provincie en gemeente gaan in gesprek over eventuele realisatie van de bushalte en de noodzakelijke aanpassingen (planning en kostenverdeling).
3.1 Opstellen van een gemeentelijk fietsroutenetwerk en bijbehorende kwaliteitseisen in 2023.	€ 20.000	De kaart met het fietsroutenetwerk en bijbehorende kwaliteitseisen is naar verwachting eind 2023 gereed.
3.2 Opstellen van een realisatiestrategie om een kwaliteitsverbetering van het fietsroutenetwerk te realiseren.		Gezien de keuzes die voorliggen bij de programmabegroting zoals toegelicht in de bestuurlijke samenvatting stellen wij nu niet de realisatiestrategie op.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten van de verkeersveiligheid door te (blijven) investeren in inrichting, voorlichting en handhaving.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. Inrichting: de prioriteit in de aanpak van de infrastructurele verkeersveiligheidsknelpunten ligt bij de wegen/kruispunten waar een verkeersveiligheidsrisico (zowel objectief als subjectief) is vastgesteld (71 risicolocaties in risico-inventarisatie, december 2021).	<i>Handhaven</i> Bij iedere reconstructie of groot onderhoud dat plaatsvindt wordt gekeken of risico's op het gebied van verkeersveiligheid aangepakt kunnen worden. Daarnaast wordt ook met de ruimtelijke ontwikkelingen die plaatsvinden gekeken naar de aanpak van risico's op het gebied van verkeersveiligheid.
2. Gedrag/voorlichting: de gemeente breidt haar bestaande activiteiten op het gebied van voorlichting en educatie en haar samenwerking met scholen, VVN en andere organisaties uit om gedrag in het verkeer positief te beïnvloeden.	<i>Handhaven</i> De huidige activiteiten op het gebied van voorlichting en educatie worden voortgezet. Organisaties binnen de gemeente Zuidplas worden benaderd om ambassadeur te worden van maak een punt van nul verkeersslachtoffers. Er zijn inmiddels 5 ambassadeurs.

<p>3. Verkeershandhaving: handhaving blijft integraal onderdeel van de gemeentelijke verkeersveiligheidsaanpak; de gemeente voorkomt daarmee dat handhaving het sluitstuk is van de aanpak.</p>	<p><i>Handhaven</i> Er vindt structureel overleg plaats met de verkeersadviseur van de politie over handhaving. De gemeente zorgt voor data (bijvoorbeeld snelheidsdata) zodat gerichte handhaving kan plaatsvinden. We zijn door provincie Zuid-Holland benaderd om mee te doen met een pilot om lokaal de communicatie over verkeershandhaving meer vorm te geven.</p>
---	--

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>1.1 Uitvoeren nadere analyse en uitwerking van de vastgestelde top 13 risicolocaties van verkeersveiligheidsknelpunten. Van de overige risicolocaties wordt een quickscan gemaakt.</p>	<p>€ 50.000</p>	<p>In verband met beperkte capaciteit wordt dit doorgeschoven naar 2024.</p>
<p>2.1 Uitvoering geven aan het regionale uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid 2022-2024 en de risico gestuurde aanpak verkeersveiligheid Zuidplas.</p>		<p>Is onderdeel van de activiteiten die plaatsvinden op het gebied van voorlichting en educatie.</p>
<p>3.1 Handhavingsprioriteiten aan de hand van data delen met het bevoegd gezag voor de handhaving (rijdend verkeer politie, stilstaand verkeer naast politie ook gemeente) in het maandelijkse overleg met de verkeersadviseur van de politie.</p>		<p>Er is structureel overleg met de verkeersadviseur van de politie over handhaving.</p>

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We geven verkeersafwikkeling een prominente plek, ook bij ruimtelijke ontwikkelingen.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>1. De mogelijke reistijdvertraging als gevolg van ontwikkelingen blijft onder de acceptabele 1,5 keer de reistijd zonder oponthoud, dit wordt bekeken op projectniveau en dorpsniveau. Door het realiseren van een goede verkeersafwikkeling dragen wij ook bij aan de verkeersveiligheid in Zuidplas.</p>	<p><i>Handhaven</i> Eind 2022 is de reistijdvertraging in de cityscan geactualiseerd, zie Z23.001241.</p>
<p>2. We voorkomen onnodige verkeersbewegingen (zoekverkeer) als gevolg van (weg-)werkzaamheden of afsluitingen als gevolg van bijvoorbeeld evenementen.</p>	<p><i>Handhaven</i> Bij werkzaamheden met een volledige afsluiting is een omleidingsroute altijd vereist. Daar wordt op getoetst bij de beoordeling van de verkeersplannen.</p>

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Opstellen mobiliteitsvisie in 2023-2024, waarin een visie op de mobiliteitsopgave en de verkeersontsluiting per modaliteit wordt opgenomen op dorpsniveau en voor heel Zuidplas. Duurzame en collectieve mobiliteit maken hier onderdeel van uit.	€ 150.000 (dekking PRO en bovenwijkse voorziening)	Eind 2023 legt het college een startnotitie Mobiliteitsvisie voor aan de raad waarin we de reikwijdte van deze visie verder verkennen.
2.1 Registreren (weg-)werkzaamheden in het landelijk meldsysteem (Melvin).		Gemeente Zuidplas registreert haar werkzaamheden in Melvin.
2.2 Structureel overleg met Provincie Zuid-Holland en Rijkswaterstaat om wegwerkzaamheden en omleidingsroutes op het (boven)regionaal wegennet af te stemmen.		Er vindt structureel overleg plaats om wegwerkzaamheden en omleidingsroute op het (boven)regionaal wegennet af te stemmen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*We zetten in op het verminderen van piekbelasting van onze lokale en regionale infrastructuur.*” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
We streven ernaar dat de reistijdvertraging op wegen in de gemeente Zuidplas niet meer dan 1,5 keer de acceptabele reistijd zonder oponthoud wordt. Hierdoor blijft de bereikbaarheid van de verkeersdoorstroming in onze dorpen gewaarborgd.	<i>Handhaven</i> Eind 2022 is de reistijdvertraging in de cityscan geactualiseerd, zie Z23.001241.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Standaard opstellen van een verkeerstoets op capaciteit gemeentelijk wegennetwerk bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.		Moet nog opgestart worden. Ruimtelijke ontwikkelingen worden uiteraard nu ook getoetst. Er is echter nog geen standaard opgesteld voor deze verkeerstoets. Dit moet nog opgepakt worden.
In 2023 samen met regionale partijen strategie bepalen om te komen tot een gezamenlijke aanpak van de problematiek van de piekbelasting van het regionaal wegennet in de spitsperiode. Na 2023 uitwerking geven aan gemaakte afspraken. De regie moet uiteindelijk bij Provincie Zuid-Holland komen te liggen.		In het kader van de ontwikkeling van het Middengebied zijn er gesprekken met o.a. Provincie Zuid-Holland over maatregelen aan de N219 en de N457. Ook is gemeente Zuidplas aangesloten bij Rijkswaterstaat over de verbreding van de A20. De aanpak van de piekbelasting van het regionaal wegennet staat in deze gesprekken structureel geagendeerd.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.4, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “We onderzoeken de mogelijkheden van slimme combinaties door middel van bijvoorbeeld hubs.” uit spoor 4 groeiend Zuidplas, subspoor bereikbaarheid.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
<p>1. In de vier bestaande dorpen is er in 2026 in elk dorp een vorm van een mobiliteitshub (die aansluit bij de specifieke behoefte in het betreffende dorp) in uitvoering of in planvorming. We starten in 2023 een verkenning naar de mogelijkheden van de realisatie van hubs binnen de gemeente Zuidplas.</p>	<p><i>Handhaven</i> Het voorstel is om het opstellen van een visie op de ontwikkeling van mobiliteitshubs onderdeel te laten zijn van de mobiliteitsvisie. Hierin nemen we ook de bevindingen mee die we opdoen bij het opstellen van het mobiliteitsconcept voor het Middengebied. In het uitwerken van het beleid zullen we aansluiten bij de initiatieven die in Regio Midden-Holland worden opgestart om te komen tot een Regionaal Beleidskader Deelmobiliteit.</p>
<p>2. Bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen zetten we in op een bijdrage van projectontwikkelaars om invulling te geven aan de mogelijkheden van slimme mobiliteit combinaties, zodat het autobezit en de verkeersproductie wordt verminderd.</p>	<p><i>Handhaven</i> Bij elke toekomstige nieuwe ruimtelijke ontwikkeling dagen wij ontwikkelaars uit om met creatieve oplossingen te komen om de automobilititeit te beperken.</p>

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
<p>1.1 Uitwerken van het begrip mobiliteitshub voor de gemeente Zuidplas, onderscheiden naar nieuwe en bestaande ruimtelijke ontwikkelingen, naar aanbod- en vraaggestuurde inzet van mobiliteitsdiensten, naar omvang van diensten en overstapmogelijkheden (collectief) deelvervoer en andere diensten.</p>	<p>€ 25.000</p>	<p>De uitwerking van het begrip mobiliteitshub maken wij onderdeel van de nog op te stellen mobiliteitsvisie.</p>
<p>1.2 Verkenning samen met de gemeente Gouda naar de toegevoegde waarde (kosten en baten) van een nieuw OV-hub/treinstation Gouweknoop.</p>		<p>Dit onderzoek is door gemeente Zuidplas en Gouda gezamenlijk opgestart en richt zich op een hoogwaardige OV-ontsluiting van de Zuidplaspolder. Wanneer de resultaten beschikbaar zijn zal de raad hierover worden geïnformeerd.</p>
<p>2.1 Bij iedere ruimtelijke ontwikkeling overlegt de gemeente met de ontwikkelaar over de mogelijkheden voor de realisatie van slimme mobiliteitcombinaties en legt dit vast in maatwerkafspraken.</p>		<p>Bij elke toekomstige nieuwe ruimtelijke ontwikkeling dagen wij ontwikkelaars uit om met creatieve oplossingen te komen om de automobilititeit te beperken. Er is hierbij onderscheid te maken in kleinschalige ontwikkelingen en de grotere ruimtelijke ontwikkelingen.</p>

Product 4.5 Gebiedsontwikkeling

Algemeen doel

Zuidplas biedt met haar grote grondgebied een gemeente met ruimte voor meer dan alleen de eigen ruimtelijke behoefte.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

De opgave Middengebied is een belangrijke gebiedsontwikkeling, de ruimtelijke procedure hiervan loopt. Deze ontwikkeling is geen doel, maar een middel om verschillende doelstellingen te realiseren. Om deze reden zijn voor dit product geen specifieke doelstellingen en inspanningen opgenomen. Wel wordt per kwartaal middels een voortgangsrapportage separaat de voortgang van de opgave Middengebied aan de raad toegelicht.

Product 4.6 Duurzaamheid

Algemeen doel

Zorgdragen voor een gezonde, veilige en toekomstbestendige leefomgeving waarbij met zorg gebruik gemaakt wordt van grondstoffen.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Stimuleren van energiebesparing, zoals inzetten op isolatie.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In 2026 hebben minimaal 500 huishoudens een duurzaamheidslening afgesloten om energiebesparende maatregelen te nemen.	<i>Handhaven</i> Aantal van 500 is nog niet gehaald, maar het einddoel lijkt haalbaar, we liggen op schema met de huidige inspanning. Medio 2023 waren er 332 leningen verstrekt
2. In 2026 is 60% van de inwoners bekend met het duurzaam bouwen loket en financieringsmogelijkheden.	<i>Handhaven</i> Het bedrijf ‘Duurzaam Bouwloket’ heeft tot eind 2023 van de gemeente de opdracht gekregen om als energieloket te fungeren. Naast Duurzaam Bouwloket zijn er meer aanbieders van deze dienst. Om voor 2024 een goede afweging te kunnen maken tussen de verschillende aanbieders heeft de Omgevingsdienst Midden Holland (hierna ODMH) een marktverkenning uitgevoerd. Daarbij is onder andere middels een focusgroep aan verschillende inwoners van Zuidplas gevraagd hoe zij denken over een energieloket. Op basis van de marktverkenning is besloten de opdracht bij Duurzaam Bouwloket te verlengen.

					Daarnaast zal er extra ingezet worden op de communicatie over dit loket. Middels de nieuwsbrief worden inwoners gewezen op de mogelijkheden van het loket. Ook in andere communicatie de komende maanden wordt het energieloket onder de aandacht gebracht.			
Effectindicator	Realisatie 2021	ZN 2023	NJN 2023	Begroting 2026				
Duurzaamheidsleningen afgesloten	261	310	332	500				
Bekendheid met duurzaam bouw loket	niet bekend	niet bekend	niet bekend	60%				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uitvoering geven aan de regeling voor duurzaamheidsleningen.		De regeling voor duurzaamheidsleningen wordt voortgezet in 2023.
2.1 Starten communicatiecampagne.		In verschillende communicatie uitingen van het programma duurzaamheid nemen we de mogelijkheden die het energie loket biedt mee. Zo zal er onder andere in de nieuwsbrief naar verwezen worden.
2.2 Voortzetten (of uitbreiden) van het contract duurzaam bouwen loket.		We verlengen het contract met Duurzaam Bouwloket voor 2024 en 2025.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “We blijven op koers voor de RES.” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
In 2030 wordt in Zuidplas 0,097 TWh duurzame energie opgewekt om bij te dragen aan het klimaatdoel van 55% CO2-reductie in 2030.				<i>Handhaven.</i> Het regionale bod van 0,435 TWh blijft staan en daarmee ook de lokale doelstelling.				
Effectindicator	Realisatie 2021	ZN 2023	NJN 2023	Begroting 2030				
Opgewekte Twh duurzame energie	niet bekend	niet bekend	niet bekend	0,097				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Grootschalige duurzame energie opwekken ten behoeve van RES bod.		Om de doelstellingen uit de RES te realiseren is het Servicepunt Energietransitie Bedrijven opgericht. Daarnaast wordt er gewerkt aan een uitnodigingskader, met bijhorend participatietraject, ten behoeve van het verlenen van vergunningen voor zon op land per 1 januari 2024. Tenslotte zal er ondersteuning worden gegeven voor het programma Opwek Energie op Rijksgrond (OER) waarvoor in de RES 1.0 infrastructuur is aangewezen.
2. Realiseren van een regionaal warmtesysteem om warmtebronnen aan elkaar te koppelen en te verbinden aan de regionale warmtevraag.		In het collectief WSO wordt gewerkt aan de realisatie van een warmtenet voor de tuinders. Daarbij wordt actief gezocht naar manieren om dit warmtesysteem uit te breiden naar de regio (Zuidplas en Waddinxveen)

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Vergroten aandeel duurzame warmtevoorziening in bestaande bouw in Zuidplas.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor duurzame energie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In 2030 zijn in Zuidplas minimaal 3600 bestaande woningen van het gas af (in lijn met Transitievisie Warmte).	<i>Handhaven</i> Deze doelstelling is nog altijd in lijn met de Transitievisie Warmte. Komende maanden wordt verder concreet uitgewerkt hoe we deze doelstelling gaan halen.
2. In 2026 is de CO2-uitstoot van het gemeentelijk vastgoed met 20% gereduceerd.	<i>Handhaven</i> Wordt nu gewerkt aan een nulpunt om te bepalen hoe groot de inspanning moet zijn om dit doel te halen.

Effectindicator	Realisatie 2021	ZN 2023	NJN 2023	Begroting 2026	Begroting 2030			
Aantal bestaande woningen zonder gas	niet bekend	niet bekend	niet bekend		3600			
Reductie CO2-uitstoot gemeentelijk vastgoed	niet bekend	niet bekend	niet bekend	20%				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Uitvoeren van het traject verkenningswijken.		Het college heeft akkoord gegeven om in drie gebieden aan de slag te gaan met een uitvoeringsplan aardgasvrij: in Moerkapelle, Zevenhuizen en Esse Hoog in Nieuwerkerk a/d IJssel. Na de zomer gaan we met de lokale stakeholders in die gebieden in gesprek om samen aan dit plan te werken.
1.2 Evalueren en herijken Transitievisie Warmte in 2023.		Middels een raadsinformatienota is de huidige stand van zaken rondom de warmtetransitie gedeeld met de raad. Tijdens het zomerreces herijken we de TVW op basis van de ontwikkelingen in 2022 en eerste helft 2023. De herijking wordt na de zomer gepubliceerd en gedeeld met de raad.
1.3 Voorbereiden herijking Transitievisie Warmte in 2026.		Nog niet van toepassing

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 4.6, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Zuidplas blijven voorbereiden op weersextremen.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor klimaatadaptatie & biodiversiteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
We zorgen voor meer ruimte voor verwerking van extreme neerslag, verminderen de gemiddelde gevoelstemperatuur en ondervinden minder negatieve gevolgen bij langdurige droogte.	<i>Handhaven</i> Klimaatadaptatie is een van de thema’s dat onderdeel uit maakt van het programmaplan Duurzaamheid. Gekeken wordt naar wettelijke taken en landelijke ontwikkelingen. Zo heeft het rijk begin 2023 de landelijke maatlat groene klimaatadaptieve gebouwde omgeving uitgebracht en is gekeken naar het Deltaprogramma en Klimaatakkoord. In het programma Duurzaamheid wordt dit verder uitgewerkt.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Inspelen op weersextremen en klimaatverandering door het toepassen van het convenant klimaatadaptief bouwen. Het convenant wordt van toepassing verklaard op ieder nieuwbouwproject vanaf 2024.		Het convenant klimaatadaptief bouwen is door de gemeente ondertekend, waarbij we in hebben gestemd om klimaatadaptieve maatregelen te nemen bij ieder (nieuw)bouwproject. Voor het programma Duurzaamheid is een inventarisatie gemaakt van de wettelijke taken die wij als gemeente hebben, om zo de beschikbare capaciteit goed in te zetten. In het Deltaprogramma staat aangegeven dat de gemeente verplicht is om een goede ruimtelijke onderbouwing te bedrijven, rekening houdend met de

		<p>negatieve effecten van klimaatverandering. Dit betekent dat wij verplicht zijn klimaatadaptief beleid op te stellen.</p> <p>Dit heeft zich vertaald naar de inspanning om het convenant klimaatadaptief bouwen in 2024 vast te leggen in gemeentelijk beleid. Implementatie van het beleid wordt gedaan in 2025, zodat vanaf 2026 alle nieuwbouwprojecten minimaal voldoen aan het convenant klimaatadaptief bouwen.</p>
<p>2. Voorkomen van hittestress, waarbij prioriteit wordt gegeven aan kwetsbare doelgroepen (zorginstellingen en kinderdagverblijven). Het verminderen van de overlast van hitte op vijf locaties per jaar. Onderzoeken van de mogelijkheid om onze speelplaatsen te voorzien van 40% schaduw.</p>	€ 25.000	<p>Een quickscan is uitgevoerd om te inventariseren welke verzorgingshuizen hittestress ondervinden en welke kansrijk zijn om de omgeving ervan te verkoelen door het nemen van groene en blauwe maatregelen. Gedurende 2023 werken we de meest kansrijke locaties verder uit en gaan we in gesprek met de locaties.</p>
<p>3. Evaluatie subsidieregeling klimaatadaptatie.</p>		<p>De subsidie klimaatadaptatie is bedoeld om inwoners te stimuleren klimaatadaptieve maatregelen te nemen bij hun woning. Doel is om meer water op eigen perceel op te vangen zodat het riool wordt ontzien.</p> <p>De subsidie wordt op dit moment geëvalueerd in samenwerking met de ODMH. Eind 2023 verwachten we de uitkomst van de evaluatie, zodat bepaald kan worden of de subsidie voortgezet zal worden, een andere vorm krijgt of stopgezet wordt.</p>
<p>4. Actualiseren van de beleidsnota grondwater A14.000184.</p>		<p>De actualisatie maakt onderdeel uit van actualisatie van het Verbreed Gemeentelijk RioleringsPlan (VGRP) die voorzien is in 2024.</p>

Financiële bijstellingen programma 4

4. Ruimtelijk beleid en ontwikkeling		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2023	2024	2025	2026	2027
4.1: Ruimtelijke ordening en vergunningverlening		-112	-30	-48	-48	-48
Verhogen uurtarief ODMH		-39	-	-	-	-
Bouwleges en inzet aanvragen bouwvergunningen		-25	-	-	-	-
Routekaart maatschappelijk vastgoed - Moz-Art		-	17	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk		-	-	-	-	-
Budgettair neutraal		-48	-48	-48	-48	-48
4.2: Wonen		2	48	48	48	48
Verhogen uurtarief ODMH		-47	-	-	-	-
Bouwleges en inzet aanvragen bouwvergunningen		25	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk		-24	-	-	-	-
Budgettair neutraal		48	48	48	48	48
4.3: Economie		-	-	-	-	-
4.4: Verkeer en vervoer		-	-	-	-	-
4.5: Gebiedsontwikkeling		174	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk		174	-	-	-	-
Budgettair neutraal		-	-	-	-	-
Totaal		64	17	-	-	-

- = nadeel / + = voordeel

Toelichting programma 4

Product 4.1 Ruimtelijke ordening

Verhoging uurtarief ODMH

In de vergadering van 29 juni 2023 is door het algemeen bestuur ingaande 1 juli 2023 een hoger uurtarief vastgesteld. Dit ten gevolge van de hoge inflatie waardoor er in de begroting van ODMH een tekort is ontstaan. Om de taken te kunnen blijven uitvoeren is het aanpassen van het tarief onvermijdelijk. Wij stellen u voor de begroting hierop aan te passen en met € 86.000 te verhogen.

Enmalig nadeel in 2023 voor BWT van € 47.000

Enmalig nadeel in 2023 voor Milieu van € 39.000

Bouwleges en inzet aanvragen bouwvergunningen

Conform de laatste prognose van ODMH vallen de bouwleges voor 2023 € 25.000 hoger uit dan verwacht. Om de aanvragen tijdig en juist te kunnen afhandelen is wel extra personele inzet noodzakelijk. Wij stellen u voor om de hogere bouwleges, ad € 25.000, hiervoor te gebruiken.

Budgettair neutraal eenmalig in 2023 hogere opbrengsten € 25.000 (product 4.2) en extra kosten € 25.000 (product 4.1)

Routekaart maatschappelijk vastgoed - Moz-Art

In de toelichting op product 3.3 cultuur is aangegeven dat wij een aantal panden willen verduurzamen, dit conform de routekaart maatschappelijk vastgoed die in de openbare vergadering van 15 september 2021 vastgesteld is (R21.000082). In afwachting of de subsidie definitief toegekend wordt is het voorstel om vooralsnog niet met de geplande investering van "Moz-Art" te starten. Hiervoor vallen de kapitaallasten eenmalig in 2024 vrij.

Enmalig voordeel in 2024 van € 17.200,-

Product 4.2. Wonen

Verhoging uurtarief ODMH

Zie toelichting product 4.1.

Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk

Onder de financiële producten staat een algemene toelichting op deze mutatie.

Product 4.5 Gebiedsontwikkeling

Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk

Onder de financiële producten staat een algemene toelichting op deze mutatie.

Product 4.6 Duurzaamheid

Het programma duurzaamheid is in het tweede kwartaal van 2023 van start gegaan. Naar verwachting zal niet het hele budget in 2023 besteed worden. In het raadsvoorstel budgetoverheveling in december 2023 zal naar verwachting een voorstel voor budgetoverheveling volgen.

Programma 5 Fysieke omgeving

Groen, schoon, veilig en bereikbaar

Zuidplas groen, schoon, veilig en bereikbaar! Hierbij hebben we de focus op de beleving van de leefomgeving van onze inwoners waarbij we inzetten op een preventieve aanpak; een schone wijk nodigt uit om deze schoon te houden. Door inwonerparticipatie en duurzaamheid stevig te verankeren in de inrichting van de buitenruimte geven we invulling aan de thema's Verbindend bestuur en Toekomstbestendigheid. Zuidplas gaat slim en efficiënt om met afvalscheiding en afvalinzameling en stuurt hierbij bewust op landelijke en lokale recyclingdoelstellingen. Door bewust te sturen op een duurzame vastgoedportefeuille, gericht op de toekomstige ontwikkelingen en ambities wordt het maximale maatschappelijke rendement behaald.

Dit programma bestaat uit de volgende producten:

- 5.1 Beheer buitenruimte
- 5.2 Afval, riolering en begraven
- 5.3 Vastgoed

Product 5.1 Beheer buitenruimte

Algemeen doel

De openbare ruimte van Zuidplas is herkenbaar door de karaktereigenschappen groen, schoon en toegankelijk. Uiteraard is de basis op orde door een bereikbare, veilige en functionele inrichting en onderhoud van de openbare buitenruimte. Het derde speerpunt is het streven naar een toekomstbestendige openbare ruimte door een klimaat adaptieve inrichting, aandacht voor biodiversiteit en data gestuurd beheer.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Meer recreatieve mogelijkheden en verbindingen tussen voorzieningen realiseren.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. In 2025 hebben we 5 recreatieve verbindingen verbeterd, waarbij we – daar waar mogelijk – de infrastructuur aanpassen en de gebruikers meer mogelijkheden bieden om langs de route te recreëren, te spelen of te ontspannen.	<i>Handhaven</i> De inventarisatie van de verbindingen zijn nog niet uitgevoerd. Verwachting realisatie doelstelling in 2025.
2. Vanaf 2023 maken we de parken in Zuidplas aantrekkelijker voor de gebruikers en de flora en fauna, door in te zetten op tenminste 10% meer ruimte voor ecologie of een extra speelplek, speelaanleiding of mogelijkheden om te sporten in de openbare ruimte.	<i>Handhaven</i> In 2023 wordt gestart met de renovatie van het Buckenburgpark, waarbij de doelstellingen worden verwerkt in de aanleg.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Inventariseren van de recreatieve verbindingen naar de parken/ voorzieningen en inzichtelijk maken hoe deze aantrekkelijker kunnen worden gemaakt.		Gezien de keuzes die voorliggen bij de programmabegroting zoals toegelicht in de bestuurlijke samenvatting is dit nog niet opgepakt.
2. Extra investeren in onze parken waardoor we de beleefbaarheid en beheerbaarheid borgen en vergroten om meerdere doelen te verwezenlijken op gebieden als gezondheid, ontmoeten, sporten, bewegen klimaat en biodiversiteit. Betreft terug naar plusvariant waardoor keuzemogelijkheid uit herstelplan teruggedraaid wordt.	€ 1.000	De voorbereidingen van het Buckenburgpark liggen op schema. Naar verwachting kan er in 2023 nog gestart worden met de uitvoering. De voorbereidingen voor de renovatie van de andere parken is nog niet gestart.
3. Extra onderhoudskosten parken brede ambitie gezondheid, ontmoeten, sporten, bewegen, klimaat en biodiversiteit.	€ 22.000	De extra onderhoudsinspanningen starten na oplevering van de gerenoveerde parken.
4. In 2025 is iedere dorpskern - door middel van een recreatieve verbinding - verbonden met een voorziening, investeren in mogelijkheden om te recreëren, rusten of te spelen langs deze routes. Jaarlijks investeringsbudget van € 10.000.	€ 1.000 (kapitaallasten)	Deze inspanning hangt samen met inspanning 1, het inventariseren van de bestaande verbindingen.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bevorderen van de beweegvriendelijke leefomgeving voor jong tot oud door middel van sporten en recreëren in de openbare buitenruimte.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In Q1 2024 is er een nieuw sport-, speel- en beweegplan, waarmee we inwoners de mogelijkheid bieden en stimuleren gezonder en actiever te worden. We doen dit door in te zetten op de bevordering van bewegen, spelen en sporten voor jong en oud welke openbaar en voor iedereen toegankelijk is.	<i>Bijstellen</i> De start van het participatietraject is voorzien in het najaar van 2023. Naar verwachting is dit begin 2024 afgerond.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Om invulling te geven aan de beweegbehoeften van de gebruikers van de openbare ruimte zoals opgenomen in het Preventieakkoord Zuidplas, wordt een impuls gegeven aan de kwaliteit van de speelvoorzieningen in de openbare ruimte. Hierbij wordt rekening gehouden met de mogelijkheden voor vergroening en klimaatadaptiever maken van speelplekken. Om de beweegbehoeften van de doelgroepen goed in beeld te krijgen wordt in 2023 een participatietraject uitgevoerd. De verkregen informatie wordt vervolgens gebruikt voor een sport- speel- en beweegplan, waarin de kwaliteit en financiële middelen worden geborgd. De inspanningen hierna volgen uit het plan.	€ 50.000	Het participatietraject is voorzien in het najaar van 2023.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Versterken van de groene structuren in en om de dorpen.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor landschap en recreatie.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
Vanuit het opgaveplan Landschappelijk Zuidplas volgt de nadere uitwerking vanaf 2023 voor een (integrale) visie voor recreatie, natuur, restveen en groen voor geheel Zuidplas.	In 2023 is in het kader van het Nationaal Programma Landelijk Gebied een concept maatschappelijke businesscase uitgewerkt voor het Restveengebied. Deze is ingebracht in het transitiefonds NPLG. Voor de Groene Schakel wordt in 2023 een uitvoeringsstrategie opgesteld welke mede afhankelijk is van mogelijke toekenning van middelen uit het transitiefonds NPLG.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
Starten met het opstellen van een visiedocument en een groenstructuurkaart.		Er is een maatschappelijke business case als document opgesteld die qua uitvoering van de maatschappelijke businesscase afhankelijk is van toekenning van een bijdrage uit het transitiefonds en is begin 2024 bekend. Met de agrariërs verenigd in de Land- en Tuinbouw vereniging Rottepolders vindt actief overleg plaats over gemeenschappelijke totstandkoming van een visie op het gebied in samenhang met een mogelijke bijdrage aan NPLG doelstellingen op het gebied van klimaat, water en natuur.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Behouden van een groene, rustige en dorpse woonomgeving.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. We stellen in 2023 toetsingscriteria op voor de bestaande en nieuw te ontwikkelen openbare ruimte waarin we concreet aangeven wat we verstaan onder een groene, rustige en dorpse woonomgeving. We nemen hierin op wat onze nieuwe normen zijn t.a.v. openbaar groen, parkeren en bouwplannen.	<i>Handhaven</i> <i>We koppelen de toetsingscriteria aan de ontwikkeling van het Middengebied.</i> Dit iteratieve proces van het van grof naar fijn ontwerpen, doelen beschouwen en raakvlakken en relaties identificeren en uiteindelijk vatten in project specifieke eisen voorzien wij doorlopend gedurende het project.
2. In 2023 onderzoeken we de mogelijkheid en haalbaarheid om de 3x30x300 regel toe te passen in onze openbare ruimte. Inwoners hebben vanuit huis zicht op 3 bomen in de openbare ruimte, elke buurt is voorzien van 30% bladerdek en er is binnen 300 meter van elke woning een park of groene ruimte aanwezig.	<i>Handhaven</i> De 3x30x300 regel wordt nu als eis toegepast in enkele voorbereidingstrajecten van reconstructies.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Opstellen van toetsingscriteria.		We koppelen de toetsingscriteria aan de ontwikkeling van het Middengebied. Dit iteratieve proces van het van grof naar fijn ontwerpen, doelen beschouwen en raakvlakken en relaties identificeren en uiteindelijk vatten in project specifieke eisen voorzien wij doorlopend gedurende het project.
2. Onderzoeken mogelijkheid om de zogenaamde 3x30x300 regel toe te passen (3 bomen zichtbaar vanuit elk huis, 30% bladerdek in elke buurt en 300 meter van het dichtstbijzijnde park of groene ruimte.	€ 40.000	De 3x30x300 regel wordt nu als eis toegepast in enkele voorbereidingstrajecten van reconstructies.

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.1, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verder versterken en inbedden van biodiversiteit.*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor klimaatadaptatie & biosdiversiteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
In 2026 willen we geen verslechtering zien in de biodiversiteit ten opzichte van de nulmeting.	<i>Handhaven</i> Opstellen van beleid en aanpassen van beheer openbare ruimte kan na het uitvoeren van de biodiversiteit nulmeting. In het programma Duurzaamheid is opgenomen dat de beleidsvertaling in 2025 afgerond wordt. Op zijn vroegst is in 2030 meetbaar of de biodiversiteit niet is verslechterd ten opzichte van de nulmeting.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Uitvoeren van een nulmeting om onze biodiversiteit inzichtelijk te maken.	€ 50.000	De opdracht voor de biodiversiteit nulmeting is in september uitgezet. De eerste resultaten van de biodiversiteit nulmeting worden in december 2023 verwacht. Voor een volledige meting is het nodig om in het voorjaar een veldonderzoek uit te zetten, waardoor afronding van de biodiversiteit nulmeting in 2024 plaatsvindt.
2. Opstellen van een communicatie/informatieplan t.b.v. natuur en biodiversiteit, inclusief uitvoeringsplan.	€ 25.000	Na afronding van de biodiversiteit nulmeting is bekend welke kansen er liggen binnen onze gemeente om de biodiversiteit te versterken. Uit deze inzichten zal een participatie- en communicatiestrategie biodiversiteit worden opgesteld met uitvoeringsplan. De verwachting is dat dit eind 2024 kan worden opgeleverd.

Product 5.2 Afval, riolering en begraven

Algemeen doel

De gemeente heeft de wettelijke plicht om te zorgen voor de inzameling van huishoudelijk afval en huishoudelijk afvalwater. Ook voor het opvangen, bergen en afvoeren van regenwater en de uitvoering van gemeentelijke taken uit de Wet op de lijkbezorging geldt een gemeentelijke zorgplicht. De gemeente stelt zich ten doel om deze zorgplichten zo effectief en efficiënt mogelijk te vervullen.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.2, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Bevorderen circulariteit, bijvoorbeeld bij inkoop, afvalinzameling en ontwikkeling.*” uit spoor 2 duurzaam Zuidplas, subspoor circulariteit.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. Tot 2026 zetten we stappen om te komen tot een circulair Zuidplas.				<p><i>Handhaven</i></p> <p>Bij het opstellen van het collegeprogramma is de ambitie opgenomen om stappen te zetten tot een circulair Zuidplas, bijvoorbeeld bij onze inkoop, onze afvalinzameling en bij ruimtelijke ontwikkeling. Binnen het programma ‘Duurzaamheid’ vormt circulariteit inmiddels een pijler. In die pijler wordt dit jaar begonnen met een verkenning waar wij als Zuidplas nu staan, op de verschillende beleidsterreinen.</p> <p>Advies is om de doelstelling te handhaven. Na duidelijkheid over waar wij als gemeente staan en waar wij heen willen kan deze doelstelling verder worden opgepakt en ingevuld. De wens is uiteraard om wel snel duidelijkheid te krijgen wat de gemeente kan en wil op gebied van circulariteit.</p>				
2. In 2026 voldoet Zuidplas aan de landelijk afgesproken afvalscheidingsambitie (100 kg restafval per inwoner per jaar met behoud van kwaliteit van gescheiden afvalstromen).				<p><i>Handhaven</i></p> <p>Het restafval bevat nog veel waardevolle grondstoffen die aan de bron gescheiden kunnen worden. Op basis van de in 2022 uitgevoerde samenstellingsanalyses van het restafval gaan we onderzoeken hoe we de doelstelling kunnen realiseren.</p>				
3. In 2026 streven we naar een maximaal maatschappelijk verantwoord inkopen. Hiervoor passen wij de MVI-criteria tool toe van de Rijksoverheid. https://www.mvicriteria.nl/nl .				<p><i>Handhaven</i></p> <p>MVI-criteria tool is opgenomen in het inkoopbeleid. Bij aanbestedingen wordt waar mogelijk de MVI-criteria tool toegepast.</p>				
4. Jaarlijks hebben we maximaal drie afgekeurde vrachten van grondstoffen (pmd, papier, gft, textiel) bij verwerkers, zodat de kwaliteit van een circulaire keten niet in de weg staat.				<p><i>Handhaven</i></p> <p>Een hoge kwaliteit van de grondstoffen wordt belangrijker om deze te kunnen hergebruiken in een volgend proces. Verwerkers controleren hier strenger op. Dit betekent dat bij de inzameling nog beter gecontroleerd moet worden op de aanwezigheid van vervuiling en stoorstoffen die kunnen leiden tot afkeur van de vracht.</p>				
5. In 2026 is het grof restafval van Zuidplas met 50% gedaald, onder andere door circulaire initiatieven in de gemeente en regio.				<p><i>Handhaven</i></p> <p>Bij Cyclus vind op dit moment een onderzoek plaats naar het opzetten van een demontagebedrag van grof afval.</p>				
Effectindicator	Realisatie 2021	Begroting 2023	ZN 2023	NJN 2023	Begroting 2026			
2. Afvalscheidingsambitie (per inwoner)	n.v.t.		131 kg (2022)	131 kg (2022)	100 kg restafval			

3. Maatschappelijk verantwoord inkopen	n.v.t.	45%	45%	45%	maximaal		
4. Aantal vrachten grondstoffen afgekeurd	n.v.t.	max. 3	max. 3	max. 3	max. 3		
5. Daling grof restafval	n.v.t.		0%	0%	50%		

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1.1 Opstellen van een beleidskader voor circulariteit rondom bouwopgaven en openbare ruimte.	€ 40.000	De inspanning is nog niet uitgevoerd. Binnen het programma 'Duurzaamheid' is circulariteit opgenomen als pijler. In het najaar wordt samengewerkt aan het verduurzamen van verschillende beleidskaders voor afval, inkoop, bouw en ruimte.
2.1 In beeld brengen maatregelen voor verdere afvalscheiding.		De inspanning is nog niet uitgevoerd. Deze maatregelen zullen opgesteld worden naar aanleiding van de resultaten van de samenstellingsanalyse van het restafval.
3.1 Uitvoeren nulmeting (in 2023/2024) om te bepalen hoe groot de stap naar 100% duurzame inkoop is en opstellen plan van aanpak om te komen tot 100% duurzame inkoop, passend bij de constatering uit de nulmeting.	€ 40.000	Door middel van de nulmeting kunnen wij bepalen welke inkoop-categorieën nu duurzaam ingekocht worden en welke nog niet (volledig). Met het plan van aanpak zorgen wij dat nodige stappen gezet worden tot 2026
4.1 Actualiseren van het afvalbeleid.		Naar verwachting wordt er in 2024 een nieuw afvalbeleidsplan opgesteld.
5.1 Onderzoeken hoe afvalscheiding op het afvalbrenghstation verder bevorderd kan worden in de huidige situatie.		Hier is nog geen inspanning op geweest. Uitbreiding van het aantal te scheiden afvalstromen is nauwelijks mogelijk vanwege de beperkte ruimte om extra containers te plaatsen op de afvalbrenghstations.
5.2 Circulaire initiatieven (kringloop, repair, demontage) krijgen een plek in het Programma van Eisen van het nieuwe afvalbrenghstation/circulair ambachtscentrum Zuidplas.		Circulaire initiatieven gaan zeker een plek krijgen in het programma van eisen. Welke dit precies zijn hangt mede af van regionale ontwikkelingen en nieuwe initiatieven.

Product 5.3 Vastgoed

Algemeen doel

De gemeente Zuidplas zet vastgoed in om gemeentelijke beleidsdoelen te helpen realiseren. Die beleidsdoelen bewegen zich op de terreinen van leren, sporten, ontmoeten en recreëren binnen de samenleving van Zuidplas. Daarnaast wordt ook in de nodige gebouwen voorzien om de gemeentelijke organisatie te huisvesten.

Voortgang doelstellingen en inspanningen

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “Tegengaan van verpaupering van vastgoed in en buiten de dorpen.” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor behoud dorps karakter.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?				Verantwoording				
1. Medio 2026 zitten we niet boven de frictieleegstand % die in 2026 als Nederlands gemiddelde geldt voor winkelgebieden, zodat verpaupering wordt voorkomen.				<i>Handhaven</i> De gemiddelde leegstand van winkels in NL was in 2022 gemiddeld 6% volgens Locatus. Dit was veel lager dan de jaren hiervoor. Dit wordt mede veroorzaakt doordat veel winkels worden omgezet naar woningen. De eerste cijfers van Locatus zijn inmiddels bekend. Deze moeten nog verwerkt worden.				
2. Medio 2026 voldoet 80% van het gemeentelijk vastgoed aan onze basisonderhoudskwaliteit. Medio 2024 geven we inzicht wat de huidige onderhoudskwaliteit is en wat we verstaan onder de basisonderhoudskwaliteit onderhoudsstaat met een bijbehorend uitvoeringsplan. Medio 2025/2026 geven we uitvoering aan dit uitvoeringsplan.				<i>Handhaven</i> Onderdeel van de herijking van het MJOP in Q4 2023 is ook het inzichtelijk krijgen van de huidige onderhoudskwaliteit. Naar aanleiding hiervan wordt begin 2024 een uitvoeringsplan opgesteld.				
3. Wijzigingen in en buiten de winkelgebieden mogen niet verstorend werken en leiden tot grotere leegstand.				<i>Handhaven</i> Tot op heden zijn er geen wijzigingen geweest die verstorend werken. Er is daardoor geen grotere leegstand ontstaan.				
Effectindicator	Realisatie 2022	ZN 2023	NJN 2023	Begroting 2026				
Frictieleegstand winkelgebieden	Onbekend	Onbekend	Onbekend	≥ NL gem.				
Basisonderhoudskwaliteit gemeentelijk vastgoed	Onbekend	Onbekend	Onbekend	≥ 80%				

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Elk halfjaar wordt de leegstand geïnventariseerd. Indien deze hoger is dan het landelijk gemiddelde en de leegstand langer is dan een half jaar, wordt een gesprek geïnitieerd met de eigenaar.		De eerste gegevens zijn bekend en worden nu verwerkt om mogelijk een gesprek te gaan voeren met eigenaren.
2.1. Actualiseren van het MJOP-vastgoed.		Herijking MJOP en opstellen DMJOP's zal plaatsvinden in Q4 van 2023.
2.2 Presenteren van een nieuw Meerjarenperspectief Vastgoed met een scherpe duiding van kern- en restportefeuille.		Het Meerjarenperspectief Vastgoed zal in Q3/Q4 2023 ter besluitvorming aan de gemeenteraad worden voorgelegd. (met collega's vastgoed opm WZ nog bespreken, planning?)

2.3 In uitvoering brengen van maatwerkadviezen en starten met het verduurzamen van de vastgoedportefeuille (minimaal één object conform de uitgangspunten van de Routekaart Maatschappelijk Vastgoed).		Afhankelijk van de DUMAVA subsidie waar we op willen zitten en waarbij wij 30% van de investering terug kunnen krijgen, zal de start voor verduurzaming plaatsvinden in Q1 van 2024.
--	--	--

In onderstaande tabel zijn de doelstelling(en) en inspanning(en) opgenomen voor product 5.3, de doelstelling(en) volgen vanuit ambitie “*Verkennen van de mogelijkheden voor een multifunctionele maatschappelijke ruimte per dorp (huis van het dorp).*” uit spoor 3 vitaal en (be)leefbaar Zuidplas, subspoor toegankelijke/goede voorzieningen.

Doelstelling(en) – Wat willen we bereiken?	Verantwoording
1. Medio 2026 zijn alle nieuwe gebouwde voorzieningen multifunctionele ruimtes: er is een zodanig multifunctioneel gebruik dat aansluit bij het gebruik en behoefte van de omringende inwoners tegen realistische kosten en waarbij het maatschappelijk rendement wordt vergroot.	<i>Handhaven</i> Aanpassingen van bestaand maatschappelijk vastgoed is onderdeel van de uitvoering van haalbaarheidsonderzoeken (Swanla en Op Moer) met realisering uiterlijk 2024. Nieuwe voorzieningen maken deel uit van de gebiedspaspoorten.

Inspanning(en) – Wat gaan we daarvoor doen?	Middelen	Verantwoording
1. Starten van een participatie/informatie traject.		Binnen de trajecten rond de gebiedspaspoorten voor de bestaande dorpen is ruimte voor participatie.
2. Verkenning van de te gebruiken criteria.		Criteria worden betrokken bij het opstellen van de gebiedspaspoorten
3. Actualiseren van de bestaande nota vastgoed.		Opstart actualisatie Nota Vastgoed staat ingepland voor Q3 van 2023 en zal in Q2 van 2024 ter besluitvorming worden voorgelegd. Ook wordt er, gelijktijdig met de actualisatie van de Nota Vastgoed, gewerkt aan het opstellen van een visie op maatschappelijke voorzieningen.
4. Verkennen van de mogelijkheden. Afweging van uitbreiding en benutten van bestaande voorzieningen.		Binnen de uitvoering van de haalbaarheidsonderzoeken voor Swanla en Op Moer worden de mogelijkheden in 2024 verkend.
5. Een afweging is noodzakelijk tussen ruimtelijke behoefte en financiële mogelijkheden		Zie hiervoor de toelichting bij punt 4.

Financiële bijstellingen programma 5

5. Fysieke omgeving		werkelijke bedragen				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000	2023	2024	2025	2026	2027	
5.1: Beheer buitenruimte	1.062	352	16	16	16	
Bijstelling kapitaallasten Wegen en Groen	-	389	-	-	-	
Opheffen voorziening kunstwerken	341	-	-	-	-	
Opheffen voorziening wegen	-	-	-	-	-	
Opheffen voorziening openbare verlichting	-	-	-	-	-	
Degeneratie opbrengsten	627	200	200	200	200	
Verhoging electra openbare verlichting	-150	-200	-200	-200	-200	
Opstellen IBOR beheerplannen	-	-80	-	-	-	
Vervanging VRI Noordelijke dwarsweg	-	5	-6	-6	-6	
Vrijval krediet verkeersveiligheid Moerkapelse Zijde	-	6	6	6	6	
Vrijval krediet Komborden	-	3	3	3	3	
Investing toegankelijk maken bushaltes naar 2024	-	13	-	-	-	
Investing Buckeburgpark naar 2024	-	18	-	-	-	
Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk	220	-	-	-	-	
Hogere kosten openbare verlichting 2023	-	-16	-16	-15	-15	
Kleine mutaties	-5	-15	-	-	-	
Budgettair neutraal	29	29	29	29	29	
5.2: Afval, riolering en begraven	59	-	-	-	-	
Bijstelling kapitaallasten Riolering	-	47	-	-	-	
Dekking uit voorziening riolering	-	-47	-	-	-	
Zuigperswagen Riolering	-	-	-	-	-	
Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk	59	-	-	-	-	
5.3: Vastgoed	150	170	-	-	-	
Kredieten Op Moer naar 2024	-	153	-	-	-	
Routekaart maatschappelijk vastgoed – 't Blok	-	16	-	-	-	
Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk	150	-	-	-	-	
Totaal	1.270	522	16	16	16	

- = nadeel / + = voordeel

Toelichting programma 5

Product 5.1 Beheer buitenruimte

Kapitaallasten Wegen, Groen, Kunstwerken en Openbare Verlichting

De reconstructie investeringen Wegen, Groen, Kunstwerken en Openbare Verlichting worden bijgesteld naar het niveau dat maximaal gerealiseerd kan worden in 2023 aan integrale reconstructie projecten met de huidige bezetting van het ingenieursbureau van IBOR en wat de markt ons kan bieden. De komende jaren zien wij ook uitdagingen. Hier komen wij in de Begroting 2024 op terug.

Voordeel van € 389.000 in 2024

Opheffen voorziening Kunstwerken, Wegen en Openbare verlichting

In de jaarrekening 2022 zijn de voorzieningen Kunstwerken, Wegen en Openbare verlichting onvoldoende onderbouwd en hiermee opgeheven. De storting in de voorzieningen 2023 wordt nu omgezet naar een exploitatiebudget groot onderhoud. Het betreft dus een administratieve herschikking. De storting in de voorziening Kunstwerken komt geheel vrij te vallen.

Voordeel van € 341.000 in 2023

Degeneratie opbrengsten

In de grond van de gemeente vinden diverse werkzaamheden plaats, bijvoorbeeld door de nutsbedrijven om kabels en leidingen aan te passen. Ook wordt er glasvezel uitgerold. Als de grond open moet, zijn er ook kosten nodig om de bestrating weer te herstellen. Ook is er directievoering en toezicht nodig. Hiervoor worden zogenaamde "degeneratie" vergoedingen gevraagd. Op deze vergoedingen hebben wij een voordeel van € 627.000 in 2023 en naar verwachting een structureel voordeel van € 200.000 vanaf 2024. Als gevolg van het openbreken van de grond daalt de kwaliteit van het straatwerk wel. In de toekomst zal dit voor extra lasten zorgen, maar deze zijn op voorhand niet te voorspellen. Als deze zich voordoen, zullen wij een voorstel voor aanpassing van de begroting doen.

Voordeel van € 627.000 in 2023 en € 200.000 vanaf 2024

Elektra Openbare verlichting

De kosten voor elektriciteitsverbruik zijn de afgelopen jaren fors gestegen. Dit komt door de hogere tarieven die in de energiemarkt gelden en leidt tot een geprognosticeerd nadeel van €150.000 in 2023 en € 200.000 vanaf 2024.

Nadeel van € 150.000 in 2023 en een structureel nadeel van € 200.000 vanaf 2024

Opstellen IBOR Beheerplannen

In 2024 worden alle beheerplannen voor de openbare ruimte geactualiseerd. Deze actualisatieslag wordt uitgevoerd door gespecialiseerde ingenieurs- en adviesbureaus.

Nadeel van € 80.000 in 2024

Kapitaallasten VRI Noordelijke dwarsweg

De interne hardware voor de VRI aan de Noordelijke dwarsweg is afgeschreven en zal vervangen moeten worden om de continuïteit te garanderen.

*Voordeel van € 5.000 in 2024 en een structureel nadeel van € 6.000 vanaf 2025**Doorschuiven kredieten 50'er jaren buurt*

De investeringen in de 50'er jaren-buurt groen fase 1, verharding fase 1 en riolering fase 1 vinden naar verwachting niet in 2023 plaats en worden doorgeschoven naar 2024 als gevolg van een aantal beroepen bij de Raad van State. In totaal is dat een investering van € 662.000. Voor de begroting leidt dit tot een marginale aanpassing in de kapitaallasten.

Vrijval kredieten en kapitaallasten Verkeersveiligheid Moerkapelse Zijde

De investering in verkeersveiligheid Moerkapelse zijde vindt niet in 2023 plaats en kan vrijvallen. In totaal betreft het een investering van € 73.000. Vanaf 2024 betekent dit een vrijval van kapitaallasten.

*Structureel voordeel van € 6.000 vanaf 2024**Vrijval kredieten en kapitaallasten Vervanging komborden*

De investering in vervanging komborden vindt slechts gedeeltelijk plaats en kan deels vrijvallen. In totaal betreft het een vrijval in investering van € 25.000. Vanaf 2024 betekent dit een vrijval van kapitaallasten.

*Structureel voordeel van € 3.000 vanaf 2024**Aanpassing krediet en kapitaallasten Toegankelijk maken bushaltes*

De investeringen in Toegankelijk maken bushaltes vinden niet volledig in 2023 plaats en worden deels doorgeschoven naar 2024 omdat de resterende bushaltes meelopen in reconstructieprojecten. In totaal betreft het een investering van € 88.000. Voor 2024 betekent dit een vrijval van kapitaallasten.

*Enmalig voordeel van € 13.000 in 2024**Aanpassing krediet en kapitaallasten Buckeburgpark*

De investeringen in Buckeburgpark vinden niet volledig in 2023 plaats en worden deels doorgeschoven naar 2024. In totaal betreft het een investering van € 420.000. Voor 2024 betekent dit een vrijval van kapitaallasten.

*Enmalig voordeel van € 18.000 in 2024**Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk*

Zie algemene tekst bij programma 1.

Hogere kosten openbare verlichting 2023

Bij de reconstructie werkzaamheden aan de Schielands Hoge Zeedijk Oost te Moordrecht worden de kabels en kasten van de openbare verlichting vernieuwd. Hiervoor is een investering van 419.000 benodigd.

Structureel nadeel van 16.000 vanaf 2024

Product 5.2 Afval, Riolering en begravenKapitaallasten Riolering

De reconstructie investeringen Riolering worden bijgesteld naar het niveau dat maximaal gerealiseerd kan worden aan integrale reconstructie projecten met de huidige bezetting van het ingenieursbureau van IBOR.

Neutraal het structurele voordeel van € 41.000 wordt gestort in de voorziening Riolering

Zuig-perswagen Riolering

Dit betreft een vervangingsinvestering. De huidige zuigperswagen is aan het einde van zijn technische levensduur en dient vervangen te worden.

Neutraal het structurele Nadeel van € 28.000 wordt onttrokken uit de voorziening Riolering

Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk

Zie algemene tekst bij programma 1.

Product 5.3 VastgoedAanpassing kredieten en kapitaallasten 2023

De investering in MFC Op Moer (aanbouw en renovatie) vindt naar verwachting in 2024 plaats. Dit betekent een verschuiving van de kredieten voor een bedrag van circa € 3,1 mln. van 2023 naar 2024 en een vrijval van kapitaallasten.

Voordeel van € 153.000 in 2024

Routekaart maatschappelijk vastgoed – 't Blok

In de toelichting op product 3.3 cultuur is aangegeven dat wij een aantal panden willen verduurzamen, dit conform de routekaart maatschappelijk vastgoed die in de openbare vergadering van 15 september 2021 vastgesteld is (R21.000082). In afwachting of de subsidie definitief toegekend wordt is het voorstel om vooralsnog niet met de geplande investering van "t Blok" te starten. Hiervoor vallen de kapitaallasten eenmalig in 2024 vrij.

Eenmalig voordeel in 2024 van € 16.400,-

Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk

Zie algemene tekst bij programma 1.

Voorzieningen groot onderhoud

Bij het opstellen van de jaarrekening zijn drie voorzieningen voor groot onderhoud (kunstwerken, wegen en civiele kunstwerken) komen te vervallen, door het ontbreken van een actuele en gedetailleerde onderbouwing. In de toelichting bij de jaarrekening is aangegeven dat in 2023 nader onderzoek zal plaatsvinden om te bepalen of de voorzieningen groot onderhoud opnieuw worden ingesteld.

Op basis onderstaande afwegingen is gekozen om geen voorzieningen groot onderhoud civiele kunstwerken, wegen en openbare verlichting meer in te stellen. De geraamde stortingen in de voorzieningen in de begroting worden omgezet naar onderhoudsbudgetten.

Het is een keuze om voor het groot onderhoud van civiele kunstwerken, wegen en openbare verlichting een voorziening groot onderhoud in te stellen. Het voordeel is dat de jaarlijkse lasten in de begroting door een storting die over de planperiode ieder jaar hetzelfde is niet leidt tot schommelingen in de begroting. Het grote nadeel zijn de forse administratieve lasten die gepaard gaan met het instellen en onderhouden van deze voorzieningen groot onderhoud.

Per voorziening dient periodiek een schouw (inspecties van de staat van alle objecten) te worden uitgevoerd en o.b.v. hiervan een meerjaren onderhoudsplan te worden opgesteld. De eisen ten aanzien van de actualiteit van de gegevens zijn scherper gesteld terwijl in het verleden een 4 jaarlijkse actualisatie voldoende was.

De gegevens moeten in het onderhoudsprogramma worden ingevoerd en gedurende het jaar moet de voortgang worden bewaakt en vastgelegd. Per jaareinde is een analyse noodzakelijk van hetgeen is gepland en wat is uitgevoerd en wat de redenen zijn van de afwijking. Tevens dient onderbouwd te worden dat de uitgaven groot onderhoud niet vallen in de andere categorieën (dagelijks onderhoud en investeringen). Deze tijdsinvestering weegt niet op tegen de voordelen van het hebben van een voorziening.

Uiteraard geldt dat bovenstaande systematiek ook van toepassing is indien geen voorziening groot onderhoud wordt ingesteld, maar de strenge vereisten om een registratiesysteem voor het onderhoud en het gedetailleerd bijhouden van de planning en de werkelijke realisatie per asset object op detail onderdeel groot onderhoud is dan niet nodig. Er wordt wel gestuurd op het uitvoeren van het groot onderhoud, maar niet op het detailniveau wat is vereist voor het onderhouden van de voorziening.

Financiële producten

De begroting van de gemeente Zuidplas bevat de te realiseren programma's en een aantal programmaonderdelen die financieel technisch van aard zijn. Deze financieel technische programmaonderdelen worden in dit hoofdstuk verder toegelicht. Het gaat om de volgende onderdelen:

- Algemene dekkingsmiddelen
- Overhead
- Vennootschapsbelasting
- Onvoorzien
- Treasury

Verder volgen verderop in dit hoofdstuk ook de financiële mutaties op de **kostenplaatsen**. Dit zijn mutaties voor de bedrijfsvoering, die via vast verdeelsleutels nog verdeeld zullen worden over de verschillende programma's.

Financiële bijstellingen programma Financiële producten

Financiële producten		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2023	2024	2025	2026	2027
6.1: Algemene dekkingsmiddelen		217	85	78	78	78
Bijstellen extra capaciteit belastingfunctie		-	-	81	81	81
Herijking taakveld treasury		129	-	-	-	-
Vrijval reserveringen taakmutaties gemeentefonds		259	85	-	-	-
Inzet reserveringen taakmutaties gemeentefonds		68	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk		-239	-	-	-	-
Kleine mutaties		-	-	-3	-3	-3
6.2: Overhead		300	351	287	291	291
Doorschuiven en verlagen ICT investeringen		-	89	25	29	29
Uitwerking HR21		165	262	262	262	262
Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk		135	-	-	-	-
Totaal		517	436	365	369	369

- = nadeel / + = voordeel

Toelichting Financiële producten

Product 6.1 Algemene dekkingsmiddelen

Bijstellen extra capaciteit belastingfunctie

Bij de Zomernota 2023 zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor het afhandelen van de binnengekomen WOZ-bezwaren (binnen wettelijk termijn) en uitbreiding van de krappe bezetting voor uitvoering van de belastingtaken. Op dit moment is de inschatting dat wellicht op termijn (vanaf 2025) minder structurele inzet, ad € 80.953, nodig is dan in de Zomernota 2023 was aangevraagd. Mocht dit in de toekomst anders blijken te zijn, wordt dit in een P&C-product aan uw raad voorgelegd.

Tegelijkertijd blijft 2023 een moeilijk jaar om alle aanslagen op te leggen, WOZ-bezwaren af te handelen en herwaarderingen en marktanalyses uit te voeren. Dit komt met name door de uitdagende arbeidsmarkt, zeker voor deze specifieke functies. Uiteraard zetten we alles op alles om de aanslagen op te leggen en de bezwaren op tijd af te handelen. Gezien de druk op de belastingtaken wordt bekeken hoe dit proces anders georganiseerd kan worden.

Structureel voordeel vanaf 2025 van € 80.953

Herijking taakveld treasury

Het Taakveld 0.5 Treasury laat per saldo een incidenteel *voordeel* zien van *€ 129 K*.

Dit voordeel wordt met name veroorzaakt door;

- Hogere rentelasten op financieringsmiddelen door gestegen rente, nadeel 226 K,
- Hogere rentebaten op schatkistbankieren en een éénmalig voordeel door een vervroegde aflossing op een aan Vestia verstrekte geldleningen, voordeel 326 K,
- Kleine bijstellingen dividend en renteposten, voordeel 29 K.

Vrijval reserveringen taakmutaties gemeentefonds

In de Septembercirculaire 2022 en Meicirculaire 2023 zijn extra middelen beschikbaar gekomen voor taakmutaties van gemeenten. Een deel van deze middelen zijn reeds ingezet, bijvoorbeeld in de Zomernota 2023. Voor de resterende middelen geldt dat deze vrij kunnen vallen en dat de bestaande begroting van de gemeente toereikend is. Het gaat om de volgende taakmutaties:

- Septembercirculaire 2022: asiel/ inburgering € 111.000 in 2023 en € 85.000 in 2024.
- Meicirculaire 2023: begeleiding statushouders € 36.000, leerlingenvervoer Oekraïne € 75.000 en taal ontheemden Oekraïne € 37.000 (allen in 2023).

De volgende taakmutatie in 2023 blijft nog gereserveerd: armoede/ schulden € 54.000, voor afweging in het beleidskader Armoede en Schulden. In latere P&C-documenten wordt hierop teruggekomen.

In 2023 een voordeel van € 259.000, in 2024 een voordeel van € 85.000

Inzet reserveringen taakmutaties gemeentefonds

Op programma 2 staat een voorstel voor de inzet van € 68.000 middelen uit de Meicirculaire 2023 voor flankerend beleid energiearmoede, te besteden aan bijzondere bijstand. Hierdoor kan de reservering ingezet worden. Samen met programma 2 is dit budget neutraal.

In 2023 een voordeel van € 68.000 (samen met programma 2 budgetneutraal)

Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk

Op diverse producten volgt een bijstelling van de begrote kapitaallasten in het jaar 2023. Dit is de financiële verwerking van het afsluiten van de investeringskredieten van boekjaar 2022. De begrote investeringskredieten 2022 waren hoger dan de werkelijke gerealiseerde kredieten, en daarmee ook de kapitaallasten in het jaar 2023. De niet-bestede bedragen zijn overgeheveld naar 2023, waardoor het voordeel op de begrote kapitaallasten eenmalig is: alleen in 2023. Het totaal voordeel verspreid over alle producten is € 1.122.000.

- 1.3 Veiligheid € 7.000
- 3.1 Sport € 315.000
- 3.2 Onderwijs € 324.000
- 4.2 Wonen -/- € 24.000
- 4.5 Gebiedsontwikkeling € 174.000
- 5.1 Beheer buitenruimte € 220.000
- 5.2 Afval, riolering en begraven € 59.000
- 5.3 Vastgoed € 150.000
- 6.1 Algemene dekkingsmiddelen -/- € 239.000
- 6.2 Overhead € 135.000

*Product 6.2 Overhead**Doorschuiven en verlagen ICT-investeringen*

Op basis van ervaringscijfers zien we de mogelijkheid om reguliere vervangingsinvesteringen (telefoons, laptops, enz.) te verlagen. Daarnaast worden er een aantal investeringen later in de tijd afgerond of uitgevoerd. Door het verlagen en doorschuiven van de investeringen is er t.o.v. de begroting een voordeel in de kapitaallasten ontstaan.

Enmalig voordeel in 2024 € 89.000, in 2025 € 25.000, in 2026 € 32.000 en in 2027 € 34.000

Uitwerking HR 21

Zuidplas gaat over naar een nieuw functiehuis HR 21. In vorige P&C-documenten is hier reeds budget voor gereserveerd. Het traject is nog niet afgerond, maar de inschatting is dat een deel van dit bedrag kan vrijvallen. Mocht in de loop van het traject alsnog blijken dat een deel van het budget benodigd is, wordt dit in een volgende P&C-cyclus meegenomen.

Deze mutatie moet in samenhang gezien worden met de mutatie bij de volgende bladzijde bij de kostenplaatsen.

Een voordeel van € 165.000 in 2023 en € 262.000 vanaf 2024

Onzekerheid toerekenen overhead

Een deel van de overhead van onze organisatie wordt toegerekend aan projecten, met name investeringen. In de begroting van 2023 gaat het om een bedrag van € 1,5 miljoen. Vorig jaar was het begrote bedrag € 0,9 miljoen en het gerealiseerde bedrag € 1,1 miljoen. Het toerekenen gebeurt op basis van de feitelijke inzet van medewerkers aan projecten. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt is het moeilijk om voldoende personeel te vinden. Dit heeft ook invloed op de overhead toerekening. Ook wordt het aantal projecten minder als gevolg van bijsturing bij deze Najaarsnota. Hierdoor is het onzeker of het gaat lukken om het begrote bedrag aan toegerekende overhead te realiseren in 2023. In de jaarrekening zal hierover verantwoording worden afgelegd.

Mutaties kostenplaatsen

Hieronder staan mutaties op de kostenplaatsen, die nog verdeeld zullen worden over de verschillende programma's.

Mutaties op de personeelsbegroting					<i>bedragen * € 1.000</i>	
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000	2023	2024	2025	2026	2027	
7.1: Kostenplaatsen	-59	-150	-150	-150	-150	
Werving en selectie personeel	-25	-25	-25	-25	-25	
Aanpassingen receptie en klantbalies	-25	-	-	-	-	
Uitwerking HR21	-	-115	-115	-115	-115	
Kleine mutaties	-9	-10	-10	-10	-10	
	-	-	-	-	-	
Totaal	-59	-150	-150	-150	-150	

- = nadeel / + = voordeel

Werving en selectie personeel

Werven in een krappe en complexe arbeidsmarkt vraagt om een andere aanpak. Hierbij is het belangrijk dat wij met zowel onze vacatureteksten als het werkgeversmerk op de juiste kanalen adverteren en aanwezig zijn. Met het oog op de (groei)ambities en de bijzondere uitdagende opgaven van Zuidplas zijn investeringen nodig om nieuwe kanalen aan te boren en recruitmenttools aan te schaffen. Daarnaast zijn de kosten voor bestaande kanalen en recruitmenttools toegenomen. Daarom is een structurele impuls van € 25.000 voor werving & selectie nodig.

Structureel nadeel vanaf 2023 van € 25.000

Aanpassing balie publiekshal

Geconstateerd is dat receptie en klantbalies niet conform de ARBO zijn. Aanpassing is nodig om onze medewerkers een veilige werkplek te bieden.

Enmalig nadeel van € 25.000 in 2023

Uitwerking HR 21 (zie toelichting bij het product overhead hierboven)

Structureel nadeel van € 115.000 vanaf 2024

Bijlage 1 Mutaties op de investeringen

In de onderstaande tabel staan de mutaties op de investeringskredieten. De inhoudelijke toelichtingen op deze kredieten zijn te vinden op de betreffende programma's.

Investerings		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000	2023	2024	2025	2026	2027	
8.1: Investerings	18.419	-14.489	4.268	-6.284	-4.256	
krediet MFC Op Moer (aanbouw)	1.337	-1.337	-	-	-	
krediet MFC Op Moer (renovatie)	1.700	-1.700	-	-	-	
Krediet 50'er jarenbuurt groen fase 1 naar 2024	25	-25	-	-	-	
Krediet 50'er jarenbuurt verharding fase 1 n 2024	522	-522	-	-	-	
Krediet 50'er jarenbuurt riolering fase 1 n 2024	115	-115	-	-	-	
Krediet Sportpark Swanla-aanleg ondergrond naar 2024	1.721	-1.721	-	-	-	
Krediet Sportpark Swanla-aanleg regeninstallatie n 2024	35	-35	-	-	-	
Krediet Sportpark Swanla-aanleg toplaag kunstgr n 2024	642	-642	-	-	-	
Krediet Sportpark Swanla - Grond naar 2024	4.411	-4.411	-	-	-	
Investeringsplafond Reco projecten onderdeel wegen	3.535	-3.535	-	-	-	
Investeringsplafond Reco projecten onderdeel groen	1.527	-1.527	-	-	-	
Investeringsplafond Reco projecten onderdeel riolering	1.248	-1.248	-	-	-	
Investeringsplafond reconstructies projecten IBOR jaar 2023	1.336	-1.911	-	-	-	
Routekaart maatschappelijk vastgoed – De Batavier	210	-210	-	-	-	
Routekaart maatschappelijk vastgoed - Moz-Art	259	-259	-	-	-	
Routekaart maatschappelijk vastgoed – 't Blok	184	-184	-	-	-	
Doorschrijven en verlagen ICT investeringen	447	-326	12	12	-	
Vervanging VRI Noordelijke dwarsweg	-	-50	-	-	-	
Zuigperswagen Riolering	-	-200	-	-	-	
IHP Bijstelling Circulaire modules	-504	-	-	-	-	
IHP Aanvullend voorbereidingskrediet Esse Zoom	-281	281	-	-	-	
IHP Bijstelling permanente lokalen Moerkapelle	-54	-	-	-	-	
IHP Bijstelling IKC Zevenhuizen	-436	-	-	-	-	
Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk	-135	-	-	-	-	
IHP bijstelling Installaties IKC Zevenhuizen	-25	-	-	-	-	
Vrijval verkeersveiligheid Moerkapelse Zijde	146	-	-	-	-	
Vrijval verkeersveiligheid Moerkapelse Zijde	-60	-	-	-	-	
Vrijval Komborden	25	-	-	-	-	
Doorschrijven toegang maken bushaltes	88	-88	-	-	-	
Doorschrijven Buckebergpark	221	-221	-	-	-	
Hogere kosten openbare verlichting 2023	-419	-	-	-	-	
Doorschrijven IHP - Kroonkruid (Wijk Zuidplas)	-	-	4.106	150	-4.256	
Doorschrijven IHP - Goudmos (Wijk Zuidplas)	-	6.295	150	-6.445	-	
Bezuinigingen Begr. 2024: Haalbaarheidsonderzoek (Sportcentr. Parkzoom), jaarschijf 23	300	-	-	-	-	
Bezuinigingen Begr. 2024: Haalbaarheidsonderzoek (Sportcentr. Zuidplas), jaarschijf 23	300	-	-	-	-	
Correctie	-	-799	-	-	-	
Budgettair neutraal	-	-	-	-	-	
Totaal	18.419	-14.489	4.268	-6.284	-4.256	

- = nadeel / + = voordeel

Bijlage 2 Mutaties op de reserves en voorzieningen

In de onderstaande tabel staan de mutaties op de reserves en voorzieningen. De inhoudelijke toelichtingen op deze kredieten zijn te vinden op de betreffende programma's.

Reserves en voorzieningen		bedragen * € 1.000				
Mutaties van afwijkingen > 10% en > € 25.000		2023	2024	2025	2026	2027
9.1: Reserves		63	-	-	-	-
Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk (reserve afval)		63	-	-	-	-
9.2: Voorzieningen		-435	47	-29	-28	-28
Bijstelling kapitaallasten/ dekking uit voorziening riolering		-	47	-	-	-
Opheffen voorziening kunstwerken		-60	-	-	-	-
Opheffen voorziening wegen		-420	-	-	-	-
Opheffen voorziening OVL		-40	-	-	-	-
Zuigperswagena Riolering		-	-	-29	-28	-28
Bijstelling kapitaallasten NJN begroot-werkelijk (vz. Riool)		85	-	-	-	-
Totaal		-372	47	-29	-28	-28

- = nadeel / + = voordeel

Bijlage 3 Programma duurzaamheid & klimaatadaptatie

De gemeente Zuidplas heeft de ambitie om in 2050 energieneutraal, klimaatadaptief, waterrobuust en circulair te zijn. Om deze ambitie dichterbij te brengen en de doelen in het collegeprogramma te realiseren worden de inspanningen zoals opgenomen in de programmabegroting 2023-2026 en voorliggende najaarsnota verkend dan wel uitgevoerd.

De opgave duurzaamheid is omvangrijk, complex en volop in ontwikkeling. Regie, sturing en samenhang is noodzakelijk om de transitie naar een duurzaam Zuidplas aan te jagen. Daarom is er de afgelopen maanden gewerkt aan een nieuw programmaplan duurzaamheid. In het programmaplan gaat het niet alleen over duurzaamheidsdoelen, inspanningen en middelen die noodzakelijk zijn om de ambitie dichterbij te brengen, maar ook over duurzamer denken en doen.

Met een veranderstrategie en sturingsprincipes wordt de transitie aangejaagd. Voor de realisatie van de doelen en inspanningen hebben we onze eigen collega's, diverse partners, ondernemers en inwoners nodig. Participatie is dan ook een belangrijk onderdeel van het programma duurzaamheid.

Het programmaplan bevindt zich momenteel in de eindfase en zal in Q4 van 2023 aangeboden worden aan de raad.